ใบรับรองวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร)

ปริญญา

ส่งเสริมการเกษตร	ส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร
สาขา	**ภาควิชา**

เรื่อง การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียน โรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี

Sufficiency Economy Philosophy Application for Agriculture of Students in Wat Benyapard School, Kanchanaburi Province

นามผู้วิจัย นายพิชย์ชัย ทองนวรัตน์

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก .....

(รองศาสตราจารย์พิชัย ทองดีเลิศ, ค.ด.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม .....

(รองศาสตราจารย์สาวิตรี รังสิภัทร์, Ph.D.)

หัวหน้าภาควิชา .....

(รองศาสตราจารย์พิชัย ทองดีเลิศ, ค.ด.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

.....

(รองศาสตราจารย์กัญจนา ธีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ ..... **เดือน** ..... **พ.ศ.** .....

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียน โรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี

Sufficiency Economy Philosophy Application for Agriculture of Students in Wat Benyapard School, Kanchanaburi Province

โดย

นายพิชย์ชัย ทองนวรัตน์

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร)
พ.ศ. 2556

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พิชย์ชัย ทองนวรัตน์ 2556: การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร ภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์พิชัย ทองดีเลศ, Ph.D. 183 หน้า

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของนักเรียน 2) เพื่อศึกษากิจกรรมการเรียนของนักเรียน 3) เพื่อศึกษาการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียน 4) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล และกิจกรรมการเรียนกับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียน และ 5)ปัญหาและข้อเสนอแนะ ของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด โดยศึกษากลุ่มตัวอย่าง นักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 66 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยค่าร้อยละซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยและ ค่าไคสแควร์

ผลการวิจัยพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักเรียนเพศชาย 34 คนและนักเรียนหญิง 32 คน มีอายุเฉลี่ย 14.15 ปี กำลังศึกษาอยู่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ส่วนมากอาศัยกับบิดามารดาของตนเอง 38 คน มีรายรับจากผู้ปกครอง เฉลี่ย 26.82 บาทต่อวัน มีกิจกรรมภายในและภายนอกห้องเรียนร่วมกัน ทั้ง 66 คน และระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อ ครูผู้สอน เพื่อน สื่อที่ใช้ในการเรียน สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียน ส่วนใหญ่ปฏิบัติเฉพาะที่โรงเรียน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เพศ มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านวัฒนธรรม ในการแนะนำผู้ปกครอง สื่อที่ใช้ในการเรียน มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านสิ่งแวดล้อม ในการปฏิบัติที่โรงเรียนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ข้อเสนอแนะของนักเรียนมีดังนี้ โรงเรียนควรเพิ่มพื้นที่ทำการเกษตร อุปกรณ์ทำการเกษตร เช่น จอบ เสียม และจัดให้มีทัศนศึกษาดูงานด้านเศรษฐกิจพอเพียงให้มากขึ้นและรณรงค์ให้คนรุ่นใหม่ให้ความสนใจการทำเกษตรกรรม

_____ _____ ___ / ___ / ___

ลายมือชื่อนิสิต ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Pitchai Thongnavarat 2013: Sufficiency Economy Philosophy Application for Agriculture of Students in Wat Benyapard School, Kanchanaburi Province. Master of Science (Agricultural Extension), Major Field: Agricultural Extension, Department of Agricultural Extension and Communication. Thesis Advisor: Associate Professor Pichai Tongdeelert, Ph.D. 183 pages.

The objectives of this research were: 1) to study basic demographic factors of students, 2) to identify the learning activities of students, 3) to indicate the application of Sufficiency Economy Philosophy for agriculture of students, 4) to test the relationship between basic demographic factors, learning activities and the application of Sufficiency Economy Philosophy, and 5) to study problems and seek for suggestions of students. Samples were 66 students at Wat Benyapard School, Kanchanaburi province. Data were collected by using questionnaires. Statistical analyses included percentage, arithmetic mean and Chi-square test.

Research results revealed that respondents were 34 males and 32 females with an average age of 14.15 years old and studied in junior high school. Most of them stayed with their parents (38 respondents), received an average daily allowance at 26.82 Baht. All of them participated in both inside and outside classroom activities. They expressed high favorable opinion towards teachers, friends, learning media and school environment. The application of Sufficiency Economy Philosophy was done mostly in school.

Hypotheses testing illustrated that gender related to Sufficiency Economy Philosophy application on cultural items for providing information to parents. Learning media related to Sufficiency Economy Philosophy on environmental items for practicing in school at 0.05 level of significance. Suggestions from students were as follows: school should increase farming areas, farm equipment such as hoes, spades, field trips about Sufficiency Economy Philosophy and campaign for young generation to be interested in agriculture.

_____ _____ ___ / ___ / ___

Student's signature Thesis Advisor's signature

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ ด้วยความกรุณาของรองศาสตราจารย์ ดร. พิชัย ทองดีเลิศ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และ รองศาสตราจารย์ ดร.สาวิตรี รังสิภัทร์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำ ชี้แนะแนวทาง ตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ และให้กำลังใจตั้งแต่เริ่มดำเนินการ จนกระทั่งแล้วเสร็จ ที่ได้ให้คำแนะนำ ชี้แนะแนวทาง ตรวจสอบความถูกต้องในการจัดทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการทำงานวิจัยครั้งนี้ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 2 ท่าน คือ ท่านผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเบญพาด นายวิชา จุลทรักษ์และท่านอาจารย์ ประทีป วาณิชสำราญ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานบริหาร ภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร ที่อำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงานต่างๆ คุณขนิษฐา เดชแห้ว และเพื่อน พี่ นิสิตปริญญาโท สาขาส่งเสริมการเกษตร ที่คอยช่วยเหลือในการทำงานวิจัยและให้กำลังใจตลอดมา

กราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้กรุณาประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้อันถือเป็นพื้นฐานที่สำคัญยิ่งในการทำวิจัยครั้งนี้ กราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ญาติพี่น้องทุกท่านที่คอยให้คำปรึกษาแนะนำ ให้กำลังใจในการศึกษา และการสนับสนุนในการทำวิจัยตลอดมา

ประโยชน์และคุณค่าของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบแด่ ผู้มีอุปการคุณทางการศึกษาและให้กำลังใจเสมอมา คือ ครอบครัวของผู้วิจัย คุณพ่อรัฐวิทย์ ทองนวรัตน์ คุณแม่ จำลอง วงศ์ทองดี ครูอาจารย์ ผู้มีพระคุณทุกท่าน และมิตรสหาย ผู้ให้ความรู้ แนวคิด ประสบการณ์ชีวิต ที่ทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จและภาคภูมิใจในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

พิชย์ชัย ทองนวรัตน์

เมษายน 2556

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง (3)

สารบัญภาพ (19)

บทที่ 1 บทนำ 1

ความสำคัญของปัญหา 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย 4

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 4

ขอบเขตของการวิจัย 4

นิยามศัพท์ปฏิบัติการ 5

บทที่ 2 การตรวจเอกสาร 8

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 9

การจัดการศึกษาตามแนวทางของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 19

ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ. 2550-2554) 25

การนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการเกษตร (เกษตรทฤษฎีใหม่) 30

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 37

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย 43

กรอบแนวคิดการวิจัย 45

สมมติฐานในการวิจัย 46

บทที่ 3 วิธีการวิจัย 48

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 48

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 49

การวัดตัวแปร 49

การทดสอบเครื่องมือ 52

การเก็บรวบรวมข้อมูล 52

การวิเคราะห์ข้อมูล 53

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 4 ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์	54
ผลการวิจัย	54
ข้อวิจารณ์	158
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	163
สรุปผลการวิจัย	163
ข้อเสนอแนะ	171
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	172
ภาคผนวก	174
ประวัติการศึกษา และการทำงาน	183

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล	54
2	ปัจจัยด้านหลักสูตร	56
3	กิจกรรมการเรียน	57
4	จำนวนค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มี ต่อครูผู้สอนที่มีส่วนในการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัด เบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี	58
5	จำนวนค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความคิดเห็น ของนักเรียนที่มีต่อเพื่อน ที่มีส่วนในการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัด เบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี	60
6	จำนวนค่าความถี่ ร้อยละค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อสื่อที่ใช้ในการสอนที่มีส่วนในการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัด เบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี	61
7	จำนวนค่าความถี่ ร้อยละค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่มีส่วนในการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี	62

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
8	จำนวน ร้อยละ ของการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัด เบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี ที่นักเรียนปฏิบัติในโรงเรียน	63
9	จำนวนร้อยละ ของการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัด เบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน	70
10	จำนวนร้อยละของการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาดจังหวัดกาญจนบุรีที่นักเรียนแนะนำให้ผู้ปกครองปฏิบัติ	76
11	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน	83
12	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน	84
13	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน	84
14	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน	85
15	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน	85

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
16	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน	86
17	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน	87
18	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน	87
19	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง	88
20	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง	89
21	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง	89
22	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง	90
23	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน	91
24	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในด้านสังคม ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน	92

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
25	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน	92
26	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน	93
27	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน	94
28	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน	94
29	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน	95
30	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน	96
31	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง	96
32	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง	97
33	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อมที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง	98

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
34	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรมที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง	98
35	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านด้านเศรษฐกิจที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน	99
36	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านด้านสังคม ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน	100
37	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน	100
38	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน	101
39	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน	102
40	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน	102
41	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน	103

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
42	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน	104
43	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง	104
44	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง	105
45	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง	106
46	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง	106
47	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการพักอาศัย กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน	107
48	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการพักอาศัย กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน	108

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
49	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการพักอาศัย กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน	108
50	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการพักอาศัย กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน	109
51	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการพักอาศัย กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน	110
52	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการพักอาศัย กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคมที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน	110
53	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการพักอาศัย กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน	111
54	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการพักอาศัย กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรมที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน	112
55	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการพักอาศัย กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง	112

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
56	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการพักอาศัย กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง	113
57	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการพักอาศัย กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง	114
58	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการพักอาศัย กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง	114
59	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายรับที่ได้จากผู้ปกครอง กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน	115
60	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายรับที่ได้จากผู้ปกครอง กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน	116
61	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายรับที่ได้จากผู้ปกครอง กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน	116
62	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายรับที่ได้จากผู้ปกครอง กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน	117

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
63	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายรับที่ได้จากผู้ปกครอง กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน	118
64	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายรับที่ได้จากผู้ปกครอง กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน	118
65	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายรับที่ได้จากผู้ปกครอง กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน	119
66	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายรับที่ได้จากผู้ปกครอง กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน	120
67	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายรับที่ได้จากผู้ปกครอง กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง	120
68	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายรับที่ได้จากผู้ปกครอง กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง	121
69	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายรับที่ได้จากผู้ปกครอง กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง	122

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
70	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายรับที่ได้จากผู้ปกครอง กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง	122
71	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน	123
72	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคมที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน	124
73	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน	124
74	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน	125
75	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน	126
76	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน	126
77	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสิ่งแวดล้อม ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน	127
78	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในวัฒนธรรม ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน	128

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
79	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง	128
80	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง	129
81	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง	130
82	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง	130
83	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพื่อน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน	131
84	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพื่อน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน	132
85	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพื่อน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน	132
86	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพื่อน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรมที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน	133
87	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพื่อน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน	134

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
88	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพื่อน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคมที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน	134
89	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพื่อน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อมที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน	135
90	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพื่อน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน	136
91	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพื่อน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง	136
92	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพื่อน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง	137
93	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อเพื่อน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง	138
94	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพื่อน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง	138
95	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสื่อที่ใช้ในการสอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน	139

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
96	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสื่อที่ใช้ในการสอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคมที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน	140
97	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสื่อที่ใช้ในการสอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อมที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน	140
98	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสื่อที่ใช้ในการสอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรมที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน	141
99	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสื่อที่ใช้ในการสอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน	142
100	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสื่อที่ใช้ในการสอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคมที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน	142
101	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสื่อที่ใช้ในการสอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อมที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน	143
102	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสื่อที่ใช้ในการสอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรมที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน	144

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
103	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสื่อที่ใช้ในการสอน กับการประยุกต์ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง	144
104	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสื่อที่ใช้ในการสอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคมที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง	145
105	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสื่อที่ใช้ในการสอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อมที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง	146
106	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสื่อที่ใช้ในการสอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรมที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง	146
107	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน	147
108	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคมที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน	148
109	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อมที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน	148

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
110	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรมที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน	149
111	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน	150
112	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคมที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน	150
113	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อมที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน	151
114	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรมที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน	152
115	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง	152
116	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง	153

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
117	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อมที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง	154
118	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรมที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง	155
119	ผลการทดสอบสมมติฐาน	156
120	ปัญหาเกี่ยวกับการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี	157
121	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี	157

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดการวิจัย	45

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

“เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 30 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจ และในภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้นและสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคง ยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ โดยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับประเทศ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง (คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง, 2550) ปัจจุบันหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้รับการกล่าวถึงเป็นที่ยอมรับและมีบทบาทมากขึ้นในสังคมไทย เริ่มจากรัฐบาลได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการบริหารประเทศ ซึ่งส่งผลให้กระทรวงต่าง ๆ มีการนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงาน

เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2547 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระองค์ได้ทรงมีพระราชดำรัสแก่รัฐมนตรีเกษตรพัฒนาของประเทศกำลังพัฒนา 19 ประเทศ ความว่า เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาหรือแนวคิดแต่ทฤษฎีใหม่ไม่ใช่ปรัชญา แต่เป็นการนำเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์เป็นวิธีปฏิบัติเพื่อช่วยในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมของเกษตรกร โดยทฤษฎีใหม่สามารถประยุกต์ใช้ได้แม้กระทั่งในเกษตรกร ระดับรากหญ้า โดยมีหลักสำคัญคือให้เกษตรกรมีความพอเพียงโดยเลี้ยงตัวได้ (Self Sufficiency) โดยทฤษฎีใหม่ เป็นแนวทางหรือหลักการในการจัดการทรัพยากรระดับไร่นาคือที่ดินและน้ำ เพื่อการเกษตรในที่ดินขนาดเล็กให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2543: 23) ได้จัดทำกรอบวิสัยทัศน์และทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549)โดยการระดมความคิดของประชาชนทั่วประเทศ ได้บ่งชี้แนวคิดปรัชญาหลักของแผนพัฒนาฯฉบับที่ 9 ที่ยึดหลัก "ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" เป็นปรัชญานำทางยึดทางสายกลางที่อยู่บนพื้นฐานของความสมดุลพอดี รู้จักพอประมาณอย่างมีเหตุผล มีความรู้เท่าทันโลก เป็นแนวทางในการดำเนินวิถี

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ชีวิตของคนไทยและเป็นพื้นฐานการพัฒนาในทุกมิติอย่างเป็นองค์รวมที่มีคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบร่างกรอบวิสัยทัศน์และทิศทางแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2543 ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543: 9) มองเห็นความสำคัญนี้ จึงได้จัดทำโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริในโรงเรียนในสังกัด ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2542 เป็นต้นมา เพื่อเป็นโครงการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษาครบ 6 รอบ แต่เนื่องจากชื่อโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นชื่อที่มีลิขสิทธิ์สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จึงได้เปลี่ยนชื่อโครงการเป็น "โครงการเกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่" แต่หลักการ เป้าหมาย และการกำหนดรูปแบบกิจกรรมยังคงเดิม คือ เพื่อเผยแพร่หลักการ แนวคิด ทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ ผ่านกระบวนการการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น เน้นการฝึกปฏิบัติจริงในงานเกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียง โดยให้ปฏิบัติได้อย่างน้อยตามทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 1 ซึ่งผลผลิตและรายได้จากการปฏิบัติก่อให้เกิดรายได้ระหว่างเรียนหรือสามารถนำไปสนับสนุนกิจกรรมอาหารกลางวันในโรงเรียน ซึ่งมีเป้าหมาย 2 ประการคือโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสามารถเป็นแกนนำในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ ทุกอำเภออย่างน้อยอำเภอละ 1 โรงเรียน โดยสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีงบประมาณบางส่วนสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียน และโรงเรียนแกนนำอาสาสมัครการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ ตามสภาพความพร้อมของแต่ละพื้นที่ทุกอำเภอจากเป้าหมายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จะเห็นว่าทุกอำเภอ จะต้องมีโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเป็นแกนนำโครงการเกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่อย่างน้อย 1 โรงเรียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 มีนโยบายทางการศึกษาคือ มุ่งพัฒนาที่ตัวครูก่อนเป็นอันดับแรก เพราะครูถือเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการถ่ายถอดความรู้ และปลูกฝังสิ่งต่างๆให้แก่เด็ก ดังนั้นจึงส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงอย่างท่องแท้เสียก่อน เพราะเมื่อครูเข้าใจ ครูก็จะเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็กได้ ครูจะเป็นผู้สอนให้เด็กรู้จักพอ โดยอยู่อย่างพอเพียงและเรียนรู้ไปพร้อมๆกับเด็ก

โรงเรียนวัดเบญพาด ตั้งอยู่หมู่ที่ 2 ตำบลพังตรุ อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ใน ปัจจุบันมี นายวิชา จุลทรักษ์ เป็นผู้อำนวยการศึกษา มีพื้นที่ประมาณ 37 ไร่ 2 งาน 10 ตารางวา ชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงมัธยมศึกษาปีที่3 ปัจจุบันมีนักเรียน 440 คน ครูประจำการ 22 คน โรงเรียนวัดเบญพาดเป็นสถานศึกษาต้นแบบที่มีความเป็นเลิศทาง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิชาการ ส่งเสริมคุณธรรม นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ภายในโรงเรียนและได้รับรางวัลโรงเรียนพอเพียงประจำจังหวัดกาญจนบุรี โดยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 2

โดยมีเป้าหมายสำคัญของโรงเรียน คือ การทำให้เด็กรู้จักการพอเพียง ปลูกฝัง อบรม บ่มเพาะให้เด็กมีความสมดุลทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม โดยสอดแทรกแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เข้าเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร สาระเรียนรู้ต่างๆ เพื่อสอนให้เด็กรู้จักการใช้ชีวิตได้อย่างสมดุลตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เห็นคุณค่าของทรัพยากรต่างๆ รู้จักอยู่ร่วมกับผู้อื่นและเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมค่านิยมความเป็นไทย ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงต่างๆได้

นอกจากนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 2 ได้ส่งเสริมให้โรงเรียนวัดเบญพาดนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยให้โรงเรียนสอดแทรกกิจกรรมต่างๆ ภายในโรงเรียน เช่น กิจกรรมการรักษาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน การกำจัดขยะในโรงเรียน การสำรวจทรัพยากรของชุมชนฯลฯ โดยกิจกรรมทั้งหมดจะเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย โดยตั้งเป้าหมายให้เกิดการจัดการศึกษาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง สอดแทรกเข้าไปในกระบวนการเรียนรู้ สอนให้เด็กพึ่งตนเองให้ได้ก่อนจนสามารถเป็นที่พึ่งของคนอื่นๆ ในสังคมต่อไป

ทั้งนี้ในส่วนของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญจพาด จัดทำโครงการอาหารกลางวันขึ้นโดยได้มีการทดลองทำแปลงเกษตรตัวอย่าง ที่โรงเรียนได้จัดสรรพื้นที่ให้ เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาเศรษฐกิจพอเพียงโดยตรง ประกอบกับมีรายวิชาทางการเกษตรเข้ามามีส่วนช่วยในการให้คะแนนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จึงได้มีการทำแปลงสาธิต เพื่อให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง อาทิเช่น การปลูกข้าว การปลูกผักสวนครัว การเลี้ยงไก่ไข่ ไก่เนื้อ ปลาดุก และหมู ผลผลิตที่ได้จะนำมาเป็นอาหารกลางวันแก่นักเรียนทั้งโรงเรียน

จากความสำคัญดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษา ว่านักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาดได้ประยุกต์แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการเกษตรของครอบครัวนักเรียนเองหรือไม่ ซึ่งโรงเรียนวัดเบญพาด เป็นโรงเรียนแกนนำที่มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการเรียนการสอน โดยจะทำการศึกษาวิธีการนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการศึกษาว่าทำอย่างไร เกิดปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานมาก น้อยเพียงใด ทั้งนี้ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางให้ผู้เกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุง พัฒนาการบูรณาการ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการศึกษา ให้ประสบผลสำเร็จเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน อันจะก่อให้เกิดผลดีต่อการจัดการศึกษาของประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี

2. เพื่อศึกษากิจกรรมการเรียนของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี

3. เพื่อศึกษาการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี

4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล และกิจกรรมการเรียนกับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยที่ได้สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการการวางแผนทางการเรียนการสอนของโรงเรียนหรือหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องได้

2. ข้อมูลผลการวิจัยการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรีที่ได้ จะนำเสนอเพื่อไปปรับใช้ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนวัดเบญพาด อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ทำการศึกษาการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในหัวข้อภูมิคุ้มกัน ทั้ง 4 ด้านคือ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

นิยามศัพท์ปฏิบัติการ

ลักษณะการพักอาศัย หมายถึง การพักอาศัยของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี ที่กำลังศึกษาอยู่ขณะทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ อาศัยอยู่กับบิดามารดาของตนเอง, อาศัยอยู่กับบิดาหรือมารดาคนเดียว อาศัยอยู่กับญาติ อาศัยอยู่กับบุคคลอื่นๆเช่น เพื่อน เป็นต้น

รายรับที่ได้จากผู้ปกครอง หมายถึง จำนวนเงินที่ได้รับจากผู้ปกครองต่อวัน นับเป็นจำนวนเต็มบาท

คาบเรียน/ชั่วโมงเรียน หมายถึง จำนวนเวลาเรียนวิชาที่สอดแทรกทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรีมีหน่วยเป็นชั่วโมง/สัปดาห์

วิชาทางการเกษตรที่สอดแทรกแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง จำนวนวิชาเกษตรที่อยู่ในกลุ่มหลักสูตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี ที่โรงเรียนทำการกำหนดขึ้นมาภายในปีการศึกษา 2555

กิจกรรมภายในห้องเรียน หมายถึง กิจกรรมที่มีการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ระหว่างการเรียนการสอนที่ครูสอนแก่นักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี วัดจากความพึงพอใจของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม

กิจกรรมภายนอกห้องเรียน หมายถึง กิจกรรมที่มีการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ระหว่างการเรียนภายนอกห้องเรียนของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี เช่น การศึกษาดูงาน การลงแปลงสาธิต วัดจากความพึงพอใจของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม

ครูผู้สอน หมายถึง ครูที่รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมภายในห้องเรียนและนอกห้องเรียนของโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี วัดจากความคิดเห็นของนักเรียนในการมีส่วนร่วมของครูผู้สอน

เพื่อน หมายถึง นักเรียนร่วมชั้นเรียนหรือทำกิจกรรมร่วมกันภายในโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี วัดจากความคิดเห็นของนักเรียนในการมีส่วนร่วมของเพื่อน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สื่อที่ใช้ในการสอน หมายถึง สื่อที่ใช้ในการประกอบการเรียนการสอนของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี ได้แก่ หนังสือ วารสาร วีดีทัศน์ และอื่นๆ

สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา หมายถึง บรรยากาศภายในโรงเรียนที่มีการจัดรูปแบบให้เหมาะสมในการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ทฤษฎีที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัยและวิกฤต เพื่อความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนา โดยมีคุณลักษณะของเศรษฐกิจพอเพียง 3 ห่วง 2 เงื่อนไข คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี โดยมีเงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม

การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตร หมายถึง นักเรียนได้นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ภายใต้ 3 ห่วง 2 เงื่อนไข คือ ความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน ความรู้ คุณธรรม ที่ได้จากการเรียนการสอนของครูมาปฏิบัติทั้งที่โรงเรียน ที่บ้าน และมีการแนะนำให้ผู้ปกครองปฏิบัติตาม

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ หมายถึง นักเรียนสามารถลดรายจ่าย/เพิ่มรายได้/ใช้ชีวิตอย่างพอควร/คิดและวางแผนอย่างรอบคอบ ในการทำการเกษตร

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม หมายถึง นักเรียนสามารถช่วยเหลือเกื้อกูลกัน รู้รักสามัคคี สร้างความเข้มแข็งให้เพื่อน ครอบครัวและชุมชนในการทำการเกษตร

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม หมายถึง นักเรียนสามารถรู้จักเลือกใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด ฟื้นฟูทรัพยากรเพื่อให้เกิดความยั่งยืนสูงสุดในการทำการเกษตร

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม หมายถึง นักเรียนสามารถฟื้นฟู อนุรักษ์พัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นในการทำการเกษตร เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการและสภาพแวดล้อมที่นักเรียนอาศัยอยู่ได้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การทำการเกษตร หมายถึง การปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก

ปฏิบัติ หมายถึง นักเรียนที่ปฏิบัติครบ ตามข้อคำถามการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรครบทั้ง 5 ข้อ ของในแต่ละด้าน จากทั้ง4 ด้านดังนี้คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านวัฒนธรรม

ไม่ปฏิบัติ หมายถึง นักเรียนที่ปฏิบัติไม่ครบ ตามข้อคำถามการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรไม่ครบทั้ง 5 ข้อ ของในแต่ละด้าน จากทั้ง4 ด้านดังนี้คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านวัฒนธรรม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

ในการเสนอแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาครั้งนี้

1. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

    1.1 ความเป็นมาของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

    1.2 ความหมายของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

    1.3 แนวคิดของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

    1.4 วิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. การจัดการศึกษาตามแนวทางของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ. 2550-2554)

4. การนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการเกษตร (เกษตรทฤษฎีใหม่)

5. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ความเป็นมาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 30 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้น และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัฒน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ , 2550)การพัฒนาในแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงเน้นพื้นฐานการพึ่งตัวเองเป็นสำคัญ โดยพยายามนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ขณะเดียวกันก็จะต้องไม่เป็นการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ หรือสิ่งแวดล้อม และถ้าหากเป็นไปได้ต้องฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้นด้วย หรือเป็นการพัฒนาที่เพิ่มพูนในทุกประเภท ไม่ว่าทุนมนุษย์ ซึ่งประกอบด้วยความเพียร ความสามารถ สติปัญญา และการพัฒนาจิต ทุนสังคม คือ การช่วยเหลือเผื่อแผ่ ความซื่อสัตย์สุจริต ที่ก่อให้เกิดการร่วมมือกัน ทำสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองและส่วนรวมทุนทางด้านกายภาพ ไม่ว่าจะเป็นเงินทุน เครื่องมือ เครื่องจักร และเทคโนโลยีต่าง ๆ ซึ่งเกิดสถานการณ์ดังกล่าวได้จะต้องปราศจากซึ่งความโลภหรือความเห็นแก่ตัวมากจนเกินไป ซึ่งจะทำให้เราสามารถมีชีวิตอยู่ได้โดยรู้จักพอ คือ พอมีพอกิน หรือพอมีพอใช้ และตั้งอยู่ในความไม่ประมาทซึ่งก็เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี สำหรับการพัฒนาประเทศโดยรวมจะต้องมีการพัฒนาเป็นขั้นเป็นตอนโดยใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีที่เหมาะสมแก่แต่ละขั้นตอนของการพัฒนา

อภิชัย พันธเสน (2550) ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ได้พยายามนำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหัวใจสำคัญของการกำหนดแผนดังกล่าว แต่เนื่องจากความเข้าใจในความหมายของปรัชญาดังกล่าวที่มีความลึกซึ้งยังไม่เป็นที่เข้าใจและนำไปสู่การปฏิบัติอย่างกว้างขวาง รัฐบาลที่ผ่านมาก็มิได้มีความพยายามที่จะนำแผนดังกล่าวมาใช้เป็นนโยบายในการพัฒนาประเทศอย่างแท้จริง นโยบายที่เน้นการเข้าถึงแหล่งทุนเป็นสำคัญกลับมีผลในการทำลายความสามารถในการพึ่งตนเองอันเป็นหัวใจสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง หรือนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจโดยการเน้นการเพิ่มอำนาจการใช้จ่ายของประชาชนโดยไม่คำนึงถึงผลกระทบทางลบในระยะยาว นโยบายเช่นนี้ย่อมสวนทางกับเศรษฐกิจพอเพียงด้วยเหตุผลดังกล่าวแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ซึ่งกำลังประกาศใช้อย่างเป็นทางการในปัจจุบันยังคงนำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเน้นความสุขของประชาชนมากกว่ารายได้หรือวัตถุเป็นหลัก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ความหมายของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2550: 146-147)ได้ให้คำจำกัดความ เศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิคณะหนึ่งที่ติดตามพระราชดำรัสและพระราชกระแสอย่างใกล้ชิด และนำมาเรียบเรียงก่อนนำขึ้นกราบบังคมทูลเกล้าฯ ถวายขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตนำออกเผยแพร่มีใจความว่า ปรัชญาเศรษฐกิจแบบพอเพียง ชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการบริหารและพัฒนาประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัฒน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎีและนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคมสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

สุเมธ ตันติเวชกุล (2542: 53) เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา ได้สรุปความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง หรือระบบเศรษฐกิจที่พึ่งตนเอง หมายถึง ความสามารถของชุมชนเมือง รัฐประเทศ หรือภูมิภาคหนึ่ง ๆ ในการผลิตสินค้าและบริการทุกชนิดเพื่อเลี้ยงสังคมนั้น ๆ ได้โดยพยายามหลีกเลี่ยงที่จะต้องพึ่งพาปัจจัยต่าง ๆ ที่เรามิได้เป็นเจ้าของ และเศรษฐกิจพอเพียงในระดับบุคคลนั้น คือ ความสามารถในการดำรงชีวิตได้โดยไม่เดือดร้อน กำหนดความเป็นอยู่อย่างประมาณตนตามฐานะ ตามอัตภาพ และที่สำคัญไม่หลงใหลไปตามกระแสของวัตถุนิยม มีอิสรภาพ เสรีภาพไม่พันธนาการอยู่กับสิ่งใด

สุรยุทธ์ จุลานนท์ (2549) ได้กล่าวถึงเศรษฐกิจพอเพียงไว้ว่า เป็นแนวทางที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงชี้ให้ประชาชนได้เห็นถึงแนวทางการปฏิบัติตนที่ควรจะเป็น เพื่อให้สามารถดำรงชีพได้โดยที่ไม่เดือดร้อน ซึ่งที่จริงแล้วก็เป็นแนวทางที่มีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของคนไทย และสามารถนำไปใช้ได้ในทุกระดับ ในระดับบุคคล ครอบครัวชุมชน จนถึงระดับประเทศ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เกษม วัฒนชัย (2550: 18)ได้กล่าวถึงเศรษฐกิจพอเพียงไว้ว่า หลักของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืนสำหรับทุกประเทศในโลก โดยเฉพาะการสร้างความเข้มแข็งเพื่อรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากกระแสโลกาภิวัฒน์

วิทยา อธิปอนันต์ (2542) ได้สรุปความหมายไว้ว่า ตามกระแสพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง เป้าหมายหรือปรัชญาการดำเนินชีวิตหรือวิถีชีวิตของคนไทยให้อยู่อย่างพอประมาณตน ทางสายกลาง มีความพอเพียงและพอดีโดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน สิ่งสำคัญต้องรู้จักพึ่งพาตนเองและทรัพยากรที่เรามีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ ก่อนจะไปพึ่งพาคนอื่นหรือปัจจัยภายนอก หรือหมายถึง การที่อุ้มชูตนเองได้ให้มีความพอเพียงกับตัวเอง ครอบครัว และชุมชน

กรมวิชาการ (2542: คำนำ) สรุปว่า เศรษฐกิจพอเพียง และ ทฤษฎีใหม่ ตามแนวพระราชดำริเป็นหลักการและแนวทางสำคัญในการบริหารจัดการที่ดินและน้ำเพื่อการเกษตรในที่ดินขนาดเล็กให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งแนวคิดการพัฒนาเพื่อพึ่งตนเองของเกษตรกรอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยเน้นการช่วยเหลือและพัฒนาให้เกิดการพึ่งตนเอง อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่าองค์พระประมุขของไทย ได้พระราชทานหลักการดำรงชีวิตของประชาชนคนไทยทุกระดับทุกสาขาอาชีพ ตลอดจนถึงแนวทางการพัฒนาและบริหารประเทศ ให้เป็นไปในทางสายกลาง มีความพอประมาณ มีเหตุผล รู้จักพึ่งตนเอง และทรัพยากรที่เรามีอยู่ นำมาใช้ประโยชน์ด้วยความรอบรู้รอบคอบ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันในตัวให้เกิดสมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลก ซึ่งหลักการนี้มีความสำคัญในการนำไปบริหารจัดการที่ดินและน้ำเพื่อการเกษตรในที่ดินที่มีจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด สร้างความมั่นคงด้านการดำรงชีวิตให้แก่เกษตรกรและสังคมโดยรวมของไทย

กรมส่งเสริมการเกษตร (2543: 4) ได้ขยายความเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงไว้ว่าเป็นการดำรงชีวิตหรือวิถีชีวิตของคนไทยให้อยู่อย่างพอประมาณตน เดินทางสายกลาง มีความพอดีและพอเพียงกับตนเอง ครอบครัว และชุมชน โดยไม่ต้องพึ่งพาปัจจัยภายนอกต่าง ๆ ที่เราไม่ได้เป็นเจ้าของ สิ่งสำคัญต้องรู้จักการพึ่งพาตนเอง โดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน และรู้จักการนำทรัพยากรที่เรามีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น รู้จักการนำปัจจัยพื้นฐานมาใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข ความสบาย และพอเพียงกับตนเอง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ปรียานุช พิบูลสราวุธ (2549: 15) ได้สรุปปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ดังนี้

1. แนวคิดหลัก เป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์

2. เป้าหมาย มุ่งให้เกิดความสมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งทางวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม จากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

3. หลักการ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวพอสมควร ต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน

4. เงื่อนไขพื้นฐาน (ความรู้คู่คุณธรรม)

4.1 จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผน และการดำเนินการทุกขั้นตอน

4.2 การเสริมสร้างจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบรู้สรุปเศรษฐกิจพอเพียง คือ การดำเนินชีวิตของไทยที่ยึดเส้นทางสายกลางของความพอดีให้ประเทศไทยสามารถพัฒนาอย่างมั่นคงภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และเห็นความสำคัญกับการสร้างรากฐานทางเศรษฐกิจและสังคมให้เข้มแข็งรักษาความสมดุลของทุนและทรัพยากรสามารถปรับตัวพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงมีความอดทน เพียรพยายาม ใช้ปัญญานำไปสู่ความสุขของประชาชน

แนวคิดของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จากการศึกษาเอกสารนายแพทย์เกษม วัฒนชัย องคมนตรี (2555); สมพร เทพสิทธา (2546, 2550); สมศักดิ์ อมรสิริพงศ์ (2551); สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) (2549); สุนัย เศรษฐ์บุญสร้าง (2550); อภิชัย พันธเสน และคณะ (2549) และ อรสุดา เจริญรัถ (2546) เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถสรุปได้ดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ด้วยพระอัฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ได้ทรงพระราชทาน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นหลักคิดหลักปฏิบัติที่พระองค์ได้ทรงประมวลผลรวบรวมได้อย่าครบถ้วนสมบูรณ์เป็นองค์รวม เพื่อให้ประชาชนทุกคนและทุกองค์กรทุกระดับได้นำไปประยุกต์ใช้ในการรับมือกับผลกระทบที่เกิดจากกระแสโลกาภิวัฒน์และการเปลี่ยนแปลงต่างๆได้อย่างเข้มแข็ง มั่นคงสมดุลและมีความสุข ทั้งนี้ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนอกจากจะช่วยให้ผู้ยึดถือเป็นแบบปฏิบัติสามารถเปลี่ยนความคิด นิสัย พฤติกรรมและวิธีการตัดสินใจในเรื่องต่างๆได้อย่างสมเหตุสมผลแล้วยังช่วยรักษาทุนเดิมของชีวิตไม่ให้สูญเสียไปเมื่อต้องเผชิญกับวิกฤตต่างๆอีกด้วย

ในการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตและบริหารพัฒนาองค์กรจำเป็นต้องทำความเข้าใจให้ลึกซึ้งถ่องแท้ในหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเงื่อนไขสู่ความสำเร็จรวมทั้งเรียนรู้แบบอย่างที่ดีมีบุคคลหรือองค์กรประพฤติปฏิบัติไว้ และที่สำคัญต้องตระหนักถึงคุณประโยชน์ที่แท้จริงของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการสร้างเสริมชีวิตที่ดีมีความสุขนำไปสู่สังคมสันติสุขอย่างยั่งยืน

1. หลักแนวคิดของการพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ ความพอประมาณความมีเหตุผลและภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี คุณลักษณะ เศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วยคุณลักษณะสำคัญ 3 ประการดังนี้

1.1 ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดี ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดนเน้นการดำเนินชีวิตตามอัตภาพหรือสภาวะของบุคคลหรือองค์กรในขณะนั้น ด้วยทางสายกลาง สมดุล ที่ไม่น้อยเกินไป และไม่มากเกินไป ไม่สุดโต่งเกินพอดี เช่นใช้ใช้จ่ายได้แต่ไม่ฟุ่มเฟือยจนสร้างหนี้สินให้ตนเองและครอบครัว อดออมได้แต่ต้องไม่ตระหนี่ถี่เหนียวจนตนเองต้องลำบากหรือเรารัดเอาเปรียบเบียดเบียนผู้อื่น

1.2 ความมีเหตุผล หมายถึง การใช้สติปัญญาในการตัดสินใจด้วยผล โดยปราศจากอารมณ์หรืออคติ มีความยับยั้งชั่งใจกับความอยากได้ อยากมี อยากเป็น โดยมีเหตุผลสามารถอธิบายได้ ไม่ว่าจะเป็นไปตามหลักวิชา กฎหมาย กฎเกณฑ์ทางสังคมหรือศีลธรรมก็ตาม

1.3 การมีภูมิคุ้มกันที่ดี หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วยความไม่ประมาท ครอบคลุมถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากปัจจัยภายในและภายนอก เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงเป็นเรื่องธรรมชาติที่เกิดขึ้นตลอดเวลากับทุกผู้คน ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ แต่การอยู่รอดและรับมือกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆได้อย่างมั่นคง ต้องเข้าใจที่มาของ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การเปลี่ยนแปลงนั้นๆว่าเกิดจากสาเหตุอะไร ส่งผลกระทบอย่างไร และที่สำคัญต้องมีการสร้างภูมิคุ้มกันที่เข้มแข็งในทั้ง 4 ด้านคือ

1.3.1 ด้านที่ 1 ภูมิคุ้มกันทางด้านเศรษฐกิจหรือภูมิคุ้มกันทางการเงิน ด้วยการใช้จ่ายเงินตามอัตภาพและความจำเป็น ไม่สร้างหนี้สินที่ไม่ทำให้เกิดรายได้ มีการประหยัด อดออมไว้ใช้ในยามจำเป็นหรือภายภาคหน้า โดยอาจทำบัญชีรายรับรายจ่ายของตนเองและครอบครัว เพื่อเป็นเครื่องมือเบื้องต้นในการสร้างภูมิคุ้มกันทางการเงิน ทำให้สถานะทางการเงินที่แท้จริงและใช้จ่ายด้วยความรอบคอบ หลักการสร้างภูมิคุ้มกันทางการเงินนั้นต้องคำนึงถึง

ก. ความประหยัด เป็นการใช้จ่ายในสิ่งที่จำเป็นแต่ไม่ใช่ตระหนี่ถี่เหนียว ไม่ยอมใช้เงินแม้ในสิ่งที่จำเป็น ขณะเดียวกันไม่ใช้เงินฟุ่มเฟือยหรือใช้เงินมากในสิ่งที่ไม่จำเป็น การใช้จ่ายจะมากจะน้อยเพียงใดย่อมขึ้นอยู่ตามอัตภาพของตนเองจากรายได้ที่สุจริตและไม่คดโกง รับสินบนหรือเบียดเบียนให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อน ด้วยเหตุนี้ ความประหยัดจึงต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของความพอเพียง คือ การตระหนักถึงคุณค่าของเงิน ฉลาดใช้ ฉลาดอดออมและฉลาดทำบุญตามอัตภาพ

ข. ความมีเหตุผล เป็นการตัดสินใจใช้จ่ายอย่างมีสติ บางครั้งอาจขึ้นอยู่กับหลักเกณฑ์หรือกติกาต่างๆในสังคมด้วย เช่นการจ่ายภาษีตามกฎหมาย การจ่ายเงินเพื่อทำนุบำรุงศาสนาหรือวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม เป็นต้น

1.3.2 ด้านที่ 2 ภูมิคุ้มกันทางสังคม ด้วยการเสริมสร้างความรู้ รัก สามัคคีตั้งแต่ระดับครอบครัวขึ้นมา รู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แบ่งปัน ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกันมีความเมตากรุณ ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันด้วยความเคารพในความแตกต่างทางวัฒนธรรมและความคิดมีความศรัทธาในเพื่อนมนุษย์และหลักธรรมของแต่ละศาสนา มีความปรารถนาให้เกิดสันติสุขภายในครอบครัวองค์ สถาบันชุมชุน สังคมและประเทศชาติ ขณะเดียวกันต้องมีภูมิคุ้มกันทางศีลธรรมด้วยการรู้เท่าทันและสามารถหลีกเลี่ยงจากอบายมุขต่างๆ ได้ใช้ชีวิตด้วยความสมถะ เรียบง่ายไม่สร้างเงื่อนไขชีวิตให้ซับซ้อนวุ่นวายมากเกินความจำเป็นจนนำไปสู่ความฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือยและสร้างปัญหาหรือความยากลำบากให้ตนเอง ครอบครัว สังคมและประเทศชาติ และใช้ชีวิตด้วยความสันโดษด้วยการมีความสุขในความพอ พอในสิ่งที่มีพอในสิ่งได้และพอในสิ่งที่เป็น พอกับผลของการกระทำที่ได้อย่างเต็มที่แล้วด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและความเพียรพยายาม เพื่อได้รับความสุขที่ไม่ต้องอาศัยวัตถุ แต่เป็นความสุขที่เกิดจากจิตใจอันสะอาด สว่างและสงบ เป็นความสุขจากการให้ สุขจากความอบอุ่นในครอบครัว สุขจากธรรมชาติ สุขจากความถูกต้องดีงาม แต่ไม่ใช่ความสุขที่ได้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากการเสพวัตถุหรือพึ่งพาปัจจัยเงื่อนไขภายนอกอันเสี่ยงให้เกิดความอยากโดยไม่มีขอบเขตสิ้นสุดที่นำมาบำเรอความต้องการของหู ตา จมูก ลิ้น กายใจ จนนำไปสู่ความอิจฉาริษยาความหวงแหน การแข่งขันแย่งชิง การทำผิดกฎหมายและศีลธรรม ทั้งนี้ การมีภูมิคุ้มกันทางศีลธรรมจะไม่นำไปสู่ปัญหาต่างๆติดตามมาเช่น การตกเป็นทาสของยาเสพติดและอบายมุขการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร เป็นต้น

1.3.3 ภูมิคุ้มกันด้านสิ่งแวดล้อม ด้วยการสร้างความตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ เสริมสร้างพฤติกรรมนิสัยรักษ์สิ่งแวดล้อมและสร้างทักษะในการติดตามเฝ้าระวังดูแล อนุรักษ์ฟื้นฟูและพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติทุกประเภทให้คงความอุดมสมบูรณ์ในระยะยาวพร้อมทั้งป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมต่างๆซึ่งหมายรวมตั้งแต่การมีสุขนิสัยรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อยไม่ประพฤติปฏิบัติตนที่จะทำให้เกิดมลภาวะเป็นพิษหรือทำลายสิ่งแวดล้อม

1.3.4 ภูมิคุ้มกันด้านวัฒนธรรม ด้วยการติดตามรู้เท่าทันผลกระทบจากกระแสโลกาภิวัฒน์ที่ทำให้การลื่นไหลของวัฒนธรรมข้ามชาติเป็นไปอย่างไร้พรมแดน ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ โดยเฉพาะการลอกเลียนแบบคนดังในสื่อบันเทิงและผลกระทบจากวัฒนธรรมเสมือนจริงในโลกไซเบอร์ เพื่อป้องกันมิให้ถูกครอบงำทางวัฒนธรรมอย่างไร้ทิศทาง ตกเป็นเหยื่อในการเสพและบริโภคสิ่งที่เกินพอดี ละเลยและขาดความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นและของชาติโดยเฉพาะภาษาถิ่นและภาษาไทย จนนำไปสู่ความอ่อนแอทางวัฒนธรรมในที่สุด

เศรษฐกิจพอเพียงในที่นี้จึงไม่ได้หมายรวมเฉพาะด้านเศรษฐกิจหรือการเงินเท่านั้น แต่ครอบคลุมรอบด้านเพื่อนำไปสู่ชีวิตที่พอเพียง ซึ่งเป็นความพอเพียงทั้งความคิด คำพูดและการกระทำ (สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์)

1.4 เงื่อนไข การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้อยู่ในระดับความพอเพียงนั้นต้องอาศัยทั้งความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน กล่าวคือ

1.4.1 เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วยความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ อย่ารอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกันเพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

1.4.2 เงื่อนไขคุณธรรม ประกอบด้วยความตระหนักในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทนและความเพียร การใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต ไม่โลภและไม่ตระหนี่

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สาระสำคัญของคุณลักษณะและเงื่อนไขตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถพิจารณาได้จากการกระทำหรือการแสดงออกที่สะท้อนถึงพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ดังต่อไปนี้

1. ความพอประมาณ หมายถึง การรู้จักความพอดี พอประมาณในการดำรงชีวิตไม่ให้หลงไปตามกระแสของวัตถุนิยมหรือยึดติดพันธนาการอยู่กับสิ่งใด คือสามารถสร้าง ความพอใจหรือภาคภูมิใจ ในสิ่งที่ตนเองมีอยู่ เป็นอยู่ได้โดยไม่โลภหรือขวนขวายให้ได้มาในทางทุจริตหรือประพฤติชอบ พร้อมทั้งสามารถใฝ่หาความรู้อยู่ตลอดเวลา เพื่อพัฒนาแก้ไขปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นตามศักยภาพของตนเองที่มีอยู่

2. ความมีเหตุผล หมายถึง ความสามารถในการใช้ปัญญาคิดใคร่ครวญและไตร่ตรองอย่างรอบคอบ เพื่อค้นหาสาเหตุหรือต้นตอของปัญหาว่ามาจากสิ่งใด หรือทำความเข้าใจกับสิ่งนั้นๆ อย่างละเอียดโดยไม่หลงเชื่องมงายด้วยว่าเป็นเพียงการรับฟังหรือทำตามกันมา แต่ต้องรู้จักพิสูจน์ให้เป็นที่ประจักษ์ด้วยเหตุผลได้โดยไม่ผูกพันยึดติดกับตนเองหรือประโยชน์ของผู้ใด แต่อยู่บนหลักของทางสายกลางที่ต้องอาศัยการพิจารณาเหตุปัจจัยแวดล้อมที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้านตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ ว่าจะก่อให้เกิดผลดีหรือผลเสียต่อตนเอง ผู้อื่นและสังคมอย่างไร

3. ความประหยัด คือ การดำเนินชีวิตหรือวิถีชีวิตของคนไทยให้อยู่อย่างพอประมาณตนและการรู้จักมีเหตุผล เดินอยู่บนทางสายกลาง มีความพอดีและพอพียงในตนเองครอบครัว และชุมชนโดยไม่ต้องพึ่งพาปัจจัยภายนอกต่างๆ ที่เราไม่ได้เป็นเจ้าของ สิ่งสำคัญคือต้องรู้จักการพึ่งพาตนเองโดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน และรู้จักนำปัจจัยพื้นฐานมาใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข ความสบาย และพอเพียงกับตนเอง สามารถตัดทอนค่าใช้จ่ายในทุกด้าน เพื่อลดละความฟุ่มเฟือยในการดำรงชีพอย่างจริงจัง ดังนี้

พฤติกรรมการใช้จ่ายรู้จักช่วยชาติใช้ประหยัด ไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือยสุรุ่ยสุร่ายจนเกินความจำเป็น โดยเฉพาะการเลือกใช้สิ่งของที่สามารถผลิตขึ้นในประเทศได้ รวมถึงการตระหนักถึงผลกระทบที่มีต่อสิ่งแวดล้อม รักษาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติไม่ใช้ไปอย่างสิ้นเปลือง เน้นการประหยัดพลังงาน (น้ำมัน ไฟฟ้า น้ำประปา) ในชีวิตประจำวัน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พฤติกรรมการบริโภค ที่ตั้งตนอยู่ในความพอประมาณ ความพอดี ได้แก่การบริโภคอาหารที่ปลอดภัยมีคุณค่าโภชนาการ ซึ่งสามารถลดอัตราการเจ็บป่วยของโรคที่ป้องกันได้ และจะนำไปสู่การลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นและสิ้นเปลือง สามารถนำไปสู่ ความมั่นคงและปลอดภัยทางอาหาร และความยั่งยืนของระบบนิเวศวิทยา ได้ในที่สุด เช่น การบริโภคกลุ่มอาหารประเภทจานด่วน เครื่องดื่มน้ำอัดลม เครื่องดื่มชูกำลัง การดื่มสุรา การสูบบุหรี่ หรือการใช้จ่ายเกินฐานะจนเป็นหนี้สินล้นพ้นตัว โดยไม่ได้นำค่าใช้จ่ายส่วนเกินนี้ไปแบ่งปันให้กับผู้ที่ขาดแคลนกว่าเช่น เป็นทุนการศึกษาหรือค่าอาหารกลางวันของเด็กยากจน เป็นต้น

ความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง ครอบครัวและสังคมหมายถึง การประพฤติปฏิบัติทางกาย วาจา ใจให้ตั้งมั่นอยู่ในความดี ความรับผิดชอบและความจริงใจที่มีต่อตนเอง ครอบครัวและผู้อื่น (ครองตน ครองเรือน ครองงาน) ไม่คิดหลอกลวง คดโกงฉ้อฉลหรือกลับกลอกผิดสัจจะคำมั่นสัญญาที่จะทำให้เบี่ยงเบนไปจากเป้าหมายความดีหรือความถูกต้อง รวมไปถึงความรับผิดชอบในสิทธิหน้าที่และเคารพในกฎกติกาของสังคม ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่การงานด้วยความสุจริตและความตั้งใจจริงเพื่อทำหน้าที่ของตนเองให้สำเร็จลุล่วง อย่างระมัดระวัง รอบคอบและตรงไปตรงมามีความโปร่งใส ไม่แสวงหาผลประโยชน์ในทางมิชอบให้แก่ตนเองและพวกพ้อง ซึ่งจะเป็นการทำลายชื่อเสียงความน่าเชื่อถือและความไว้วางใจที่มีต่อตนเองตลอดไปได้

ความมีระเบียบวินัย คือ การควบคุม การประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสม โดยใช้สติปัญญากำกับรู้ตัวและบังคับควบคุมตนเอง ให้เคารพในกฎกติกา ระเบียบข้อบังคับหรือมารยาททางสังคม และกฎหมาย ศีลธรรมอย่างเคร่งครัด ต้องฝึกหัดอบรมทั้งกายทั้งใจให้เข้มแข็ง ทั้งนี้สะท้อนได้จากความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การปฏิบัติตามกฎหมาย หรือกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด (โดยเฉพาะคดีอุบัติเหตุจราจร อุบัติภัย การทะเลาะวิวาท) การแสดงออกซึ่งมารยาททางสังคม เช่น การไม่แซงคิวกัน การให้เกียรติผู้อื่น โดยเฉพาะการเอื้อเฟื้อต่อสตรี เด็ก คนชราและคนพิการ การรู้จักจัดระเบียบวินัยในตนเอง โดยเฉพาะพฤติกรรมการใช้เวลาว่างของเยาวชน

การมีสติสัมปชัญญะ หรือการใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต หมายถึง การรู้จักใช้สติปัญญามากำกับและควบคุมตนเองให้มีความตื่นรู้ตัวเองอยู่ตลอดเวลาว่ากำลังคิดและทำอะไร เพื่ออะไร เพื่อใคร และจะนำไปสู่ผลดีหรือผลเสียอย่างไร โดยสามารถครองสติให้สำรวมระมัดระวังและรอบคอบ คือ สามารถเป็นผู้ตระหนักรู้เท่าทันถึงข้อดีและข้อเสียของตน ไม่ปล่อยใจไปตามอารมณ์หรือความอำเภอใจและกล้าปฏิเสธสิ่งไม่ดี หรือไม่ถูกต้อง เพื่อไม่ให้สร้างความเสียหายทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ความอดทนและความเพียร หมายถึง การกระทำการงานทุกอย่างด้วยความตั้งใจและมุมานะเพียรพยายามอย่างเข้มแข็ง โดยไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคทั้งปวงเพื่อให้งานที่ทำบรรลุผลสำเร็จและได้รับผลดีสูงสุด ซึ่งทั้งนี้จะต้องอาศัยความอดทนอดกลั้นและรู้จักยับยั้งชั่งใจหรือข่มใจอย่างยิ่งยวดเมื่อต้องเผชิญกับปัญหาและเหตุการณ์เย้ายวนที่อาจทำให้ล้มเลิกความเพียรและบั่นทอนจิตใจให้อ่อนแอลงจนถูกครอบงำหรือถลำลึกลงไปในความชั่วหรือความทุจริตในที่สุด แต่หากมีความหนักแน่นบังคับจิตใจให้สามารถยืนหยัดต่อสู้อย่างเข้มแข็งโดยไม่หวั่นไหวหรือหวังรอรับโชคชะตา ก็ย่อมรับผลแห่งความสำเร็จและความสุขที่ยั่งยืน

ความกตัญญูรู้คุณ (ต่อแผ่นดิน บรรพบุรุษ ฯลฯ) คือ การปลูกฝังอบรมคุณธรรมจริยธรรมให้ปฏิบัติตนตามวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีงาม รวมถึงการส่งเสริมพระศาสนาเพื่อร่วมกัน หล่อหลอมให้สมาชิกในสังคมได้รู้จักตนเองเกิดสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบที่มีต่อตนเองครอบครัว สังคมและประเทศชาติ แม้ต้องเผชิญกับปัญหาชีวิตหรืออุปสรรคก็สามารถมีกำลังใจต่อสู้หรือแรงจูงใจในการทำความดีเพื่อให้ชีวิตมีคุณค่าและมีความหมายได้ โดยพิจารณาจากตัวอย่างของบุคคลต้นแบบที่ดี

ความไม่ประมาท หมายถึง การดำเนินชีวิตให้ตั้งมั่นอยู่ในความดีและความไม่ประมาท โดยประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ในความถูกต้องดีงามตามหลักคำสอนทางศาสนา วัฒนธรรมเพื่อไม่ให้ก้าวล่วงพ้นไปสู่การกระทำความชั่ว รวมถึงการประพฤติตนในทางที่เหมาะสมเพื่อป้องกันหรือระมัดระวังให้เกิดความทุกข์หรือความเดือดร้อนทั้งต่อชีวิตและทรัพย์สิน หรือสร้างความเสื่อมเสียทำลายศาสนาและวัฒนธรรมได้ และที่สำคัญดังสามารถสะท้อนจากการธำรงรักษาวัฒนธรรมความเป็นไทยด้วยการประพฤติปฏิบัติตามค่านิยม วัฒนธรรม ความเชื่อ คำสอนทางศาสนาอย่างเหมาะสม พฤติกรรมเสี่ยง (การเสพสิ่งที่เป็นอันตรายต่อร่างกายในรูปแบบต่างๆ เช่นการดื่มสุรา การสูบบุหรี่) การแสดงออกซึ่งพฤติกรรมที่สร้างสรรค์ ได้แก่ การเข้าร่วมและประกอบกิจทางวัฒนธรรมและทางศาสนา

ความเสียสละ หมายถึง การรู้จักเสียสละ ลดละความเห็นแก่ตัวหรือความโลภตระหนี่ ด้วยการแบ่งปันให้กับผู้สมควรให้ในรูปแบบต่างๆ ทั้งทางร่างกาย กำลังทรัพย์ กำลังปัญญา ความสามัคคี คือ การคำนึงถึงเรื่องของความรักและความเมตตาระหว่างเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการเสริมสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นแก่สมาชิกชุมชนได้ร่วมมือร่วมใจผนึกกำลังสู่การแก้ปัญหาและพัฒนาได้อย่างบูรณาการ ภายใต้การสร้างองค์กรเครือข่ายการประสานงานที่เข้มแข็งในทุกระดับ เพื่อมุ่งสู่ยุทธศาสตร์การพัฒนาและบริหารประเทศตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การน้อมรับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สนองพระปฐมบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ได้ตรัสไว้ว่า เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม (ทศพิธราชธรรม) เพื่อประโยชน์แห่งมหาชนชาวสยามดังนั้นเพื่อมุ่งมั่นให้เป็นไปดังพระราชปณิธานข้างต้น ประชาชนทุกคนจึงต้องยึดหลักความสมัครสมานสามัคคีและการประสานความเข้าใจอันดีต่อกัน เพื่อประโยชน์สูงสุดร่วมกันของสาธารณชนโดยต้องอาศัยการทำงานที่พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันอย่างกว้างขวาง ซึ่งจะนำไปสู่เป้าหมายสุดท้าย

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต แนวทางสำหรับการตัดสินตั้งแต่เรื่องเล็ก ๆ ในชีวิตประจำวันของแต่ละคน ไปจนถึงเรื่องใหญ่ระดับชาติ การที่จะทำให้แนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงกลายเป็นวัฒนธรรมหลักในการใช้ชีวิตของคนในสังคม จำเป็นต้องมีกระบวนการหล่อหลอให้ทุกคนมีความเชื่อมั่นและสามารถนำหลักการนี้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างอัตโนมัติเหมือน ๆ กับการคิดเลขหรือขี่จักรยานในชีวิตประจำวัน และการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้เกิดกระบวนการดังกล่าว (โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย, 2550: 72) เป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง คือ การปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนรู้จักการใช้ชีวิตที่พอเพียง เห็นคุณค่าของทรัพยากรต่าง ๆ ฝึกการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างเอื้อเฟื้อเผื่อแพร่และแบ่งปัน มีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม และเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมค่านิยมเอกลักษณ์/ความเป็นไทย การจัดการศึกษาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ดำเนินการได้ใน 2 ส่วน ได้แก่ 1) การบริหารสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ และ 2) การจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วย การสอดแทรกสาระเศรษฐกิจพอเพียงในหลักสูตรและสาระเรียนรู้ในห้องเรียน และการประยุกต์หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนอกห้องเรียนการบรรลุเป้าหมายดังกล่าวข้างต้น ครูเป็นบุคลากรที่สำคัญในการถ่ายทอดความรู้ และปลูกฝังหลักคิดต่าง ๆ ให้แก่เด็ก โดยครูต้องเข้าใจอย่างถูกต้อง สามารถวิเคราะห์ความพอเพียงไม่พอเพียงของตนเองและครอบครัวได้และทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2550: 3) สำหรับแนวทางการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา(สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2550 : 1-8) ได้สรุปแนวทางไว้ดังนี้

การจัดการศึกษาตามแนวทางของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สถานศึกษาควรมุ่งส่งเสริมการเรียนรู้และปลูกฝัง เสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1. มีความรู้ ความเข้าใจ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และตระหนักในความสำคัญของการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

1.1 มีความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.2 มีความรู้ ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และความเชื่อมโยงกับระบบเศรษฐกิจทั่วไป

1.3 เห็นประโยชน์ และตระหนักในความสำคัญของการดำเนินชีวิต ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการ พัฒนาตนเองพัฒนากลุ่ม/โรงเรียน/ชุมชน และพัฒนาสังคมโดยรวม

2. มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

2.1 มีความรู้ และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต และการพัฒนาอาชีพที่เหมาะสมกับศักยภาพของแต่ละบุคคล และสอดคล้องกับภูมิสังคมต่าง ๆ เช่น การผลิต และจำหน่ายสินค้า การให้บริการ การดำเนินธุรกิจขนาดต่าง ๆ การใช้จ่ายและการออมการเกษตร ฯลฯ เพื่อให้สามารถอุ้มชูตัวเองและครอบครัวได้

2.2 มีทักษะ ค่านิยม และจริยธรรมเบื้องต้นที่จำเป็นในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เกื้อกูล ไม่เบียดเบียน นำไปสู่ความสันติสุข และรู้รักสามัคคี

2.3 ใช้และพัฒนาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์และความสุขอย่างยั่งยืน

2.4 สืบสานและพัฒนาศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น หวงแหนทรัพย์สมบัติของชาติ รักและภาคภูมิใจในความเป็นไทย

3. ปฏิบัติตนและดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

3.1 ปฏิบัติตนให้มีความพอประมาณ รู้จักการประมาณตน รู้จักศักยภาพของตนที่มีอยู่ และรู้จักสภาพแวดล้อมของชุมชน/สังคม ที่อาศัยอยู่

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3.2 ปฏิบัติตนอย่างมีเหตุผล บนพื้นฐานของความถูกต้อง โดยใช้สติ ปัญญา มีความรอบรู้ และรอบคอบในการคิด พูด ทำ โดยยึดทางสายกลางในการปฏิบัติ

3.3 มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์

3.4 มีความรอบรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้อง สามารถคิดวิเคราะห์และปฏิบัติด้วยความรอบคอบระมัดระวัง

3.5 ปฏิบัติตนและดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ขยัน อดทน ขยันหมั่นเพียร แบ่งปัน มีสติ ปัญญา มีวินัย พึ่งตนเอง เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เกื้อกูล มีความรับผิดชอบและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

แนวทางในการพัฒนาผู้เรียนตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาควรมีการพัฒนาหรือบูรณาการเนื้อหาสาระของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในหลักสูตรสถานศึกษา ตามขั้นตอน ดังนี้

1. สถานศึกษานำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาพิจารณาปรับปรุงหรือเพิ่มเติม วิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในหลักสูตรสถานศึกษา

2. กลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ปรับปรุงหรือเพิ่มเติมมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้น ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของหลักสูตรสถานศึกษาที่ปรับปรุงหรือเพิ่มเติม

3. การจัดการเรียนการสอนสถานศึกษาควรจัดการเรียนการสอนตามเนื้อหาสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตรอย่างสอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียน เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ เน้นการปฏิบัติจริง เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติตนที่เหมาะสมในชีวิตประจำวัน โดยมีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3.1 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกทักษะ กระบวนการคิด วิเคราะห์ การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การแก้ปัญหา ฯลฯ ที่เริ่มจากชีวิตประจำวัน และเชื่อมโยงสู่ครอบครัวชุมชน สังคม ประเทศชาติ และสังคมโลก

3.2 จัดกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นการทดลองการปฏิบัติจริงทั้งในสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา ทั้งในรูปของการจัดทำโครงการ โครงงาน และอื่น ๆ ทั้งการศึกษารายบุคคลและเป็นกลุ่ม

4. วัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ความรู้ (Knowledge) ทักษะกระบวนการ (Process) และ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Attribute)

5. การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาสถานศึกษาควรจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ ปลูกฝัง หล่อหลอมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และเอื้อต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยมีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

5.1 จัดอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เน้นความร่มรื่นประโยชน์ใช้สอย เป็นแหล่งเรียนรู้ และอนุรักษ์สืบสานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมศิลปวัฒนธรรม สถาปัตยกรรมของท้องถิ่น และภูมิปัญญาไทย

5.2 กำหนดระเบียบ ธรรมเนียมปฏิบัติในสถานศึกษา ที่ส่งเสริมความมีระเบียบวินัย เคารพธรรมเนียมปฏิบัติ กฎกติกาของสังคมส่วนรวม เช่น การมีวินัย การเข้าคิว การรับประทานอาหาร การแต่งกาย การใช้ทรัพยากรร่วมกัน ฯลฯ

5.3 ส่งเสริมและพัฒนาบรรยากาศด้านคุณธรรม เช่น การทำบุญ การบริจาคการปฏิบัติกิจการศาสนา การฝึกอบรมจิต การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา การยกย่องส่งเสริมผู้กระทำความดี การส่งเสริมการแบ่งปัน การช่วยเหลือกันและกัน ฯลฯ

5.4 ส่งเสริมการแสวงหาความรู้ และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เช่น การจัดนิทรรศการ การจัดการประกวดในรูปแบบต่าง ๆ การหาความรู้ผ่านสื่อเทคโนโลยี และอื่น ๆ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

5.5 ส่งเสริมการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษา

5.6 จัดโครงการและกิจกรรมส่งเสริมการปฏิบัติตนและการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

6. การจัดระบบบริหารจัดการของสถานศึกษาสถานศึกษาควรมีการจัดระบบการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เอื้อต่อการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวทางดังนี้

6.1 ทบทวน ปรับปรุง พัฒนา โครงสร้างและกระบวนการบริหารจัดการให้สอดคล้องหรือรองรับการจัดการศึกษาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง โดยเน้นการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล มีความพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้นกันที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

6.2 กำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการ และกิจกรรม และการปรับปรุงเพิ่มเติมหรือจัดทำแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติงานของสถานศึกษา ให้ครอบคลุมการพัฒนาการศึกษาตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา มีการดำเนินการตามแผนอย่างเป็นระบบและมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

6.3 พัฒนาบุคลากร ทั้งผู้บริหาร ครู และกรรมการสถานศึกษา ให้มีความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความพร้อมในการดำเนินการตามระบบการบริหารจัดการที่เปลี่ยนแปลงและการจัดการศึกษาตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

6.4 จัดระบบการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการและกระบวนการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการจัดการศึกษาตามแนวทางในการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา

7. การให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สถานศึกษาควรให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในขั้นตอนสำคัญทุกขั้นตอน ดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

7.1 ร่วมกำหนดแนวนโยบาย และการวางแผน

7.2 ร่วมให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะในกระบวนการพัฒนาหลักสูตร

7.3 ร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการจัดสภาพและบรรยากาศภายในสถานศึกษา

7.4 ส่งเสริมการเรียนรู้และการปฏิบัติตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ที่บ้าน และสถานที่อื่น ๆ

7.5 ร่วมติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

8. การติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาสถานศึกษาควรจัดให้มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินการจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีแนวทางดำเนินการดังนี้

8.1 ติดตามและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนโดยพิจารณาจาก ผลการทดสอบความรู้ ความเข้าใจพื้นฐานด้านเศรษฐกิจพอเพียง ผลงานและการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน การปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันของผู้เรียน ผลการประเมินโดยผู้ประเมินภายนอก หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากทุกภาคส่วน

8.2 ติดตามและประเมินความเหมาะสมของการดำเนินการในกระบวนการขั้นตอนและกิจกรรมการดำเนินการในด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อม การจัดระบบบริหารจัดการ การให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

8.3 จัดให้ระบบการรายงานผลการดำเนินการเป็นระยะ ๆ ทั้งการรายงานภายในสถานศึกษา การรายงานต่อสาธารณชน และการรายงานหน่วยงานต้นสังกัดตามลำดับจากแนวทางในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามประเด็นดังกล่าวข้างต้นเขียนเป็นแผนภูมิที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันได้ ดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษากระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ. 2550-2554)

วัตถุประสงค์ เพื่อให้สถานศึกษานำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติในทุกระดับได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการดำเนินชีวิตบนพื้นฐานของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง มีวิสัยทัศน์ คือ กระทรวงศึกษาธิการมุ่งพัฒนาสถานศึกษาในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งผลสู่การดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของผู้เรียน ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สำหรับเป้าหมายนั้น ในระยะที่ 1 ปี 2550 กำหนดให้สถานศึกษาที่สามารถเป็นแบบอย่างในการจัดกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไม่ต่ำกว่า จำนวน 80 แห่งระยะที่ 2 ปี 2551-2552 พัฒนาและขยายเครือข่ายสถานศึกษาที่เป็นแบบอย่างในการจัดกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทุกจังหวัดเป็นจำนวน800 แห่ง และระยะที่ 3 ปี 2553-2554 พัฒนาให้สถานศึกษาสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษาได้ครบทุกแห่งทั่วประเทศยุทธศาสตร์และแนวทางการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา มีดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแนวทางการขับเคลื่อน

1. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยแนวทางการนำแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษา

2. จัดทำแนวทางการจัดการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอนทุกระดับการศึกษา โดยสอดแทรกสาระเศรษฐกิจพอเพียงไว้ในสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้เกิดการพัฒนาตามลำดับโดยเริ่มให้เกิดการพัฒนาการเรียนรู้ระดับบุคคลและครอบครัว รู้จักนำไปประยุกต์ใช้ นำไปขยายผลในครอบครัวและชุมชนเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและประเทศ

3. จัดทำแนวทางการจัดระบบบริหารจัดการของสถานศึกษาตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาบุคลากรแนวทางการขับเคลื่อน

1. อบรมสัมมนาผู้บริหารการศึกษาให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. ฝึกอบรมและพัฒนา ผู้บริหารสถานศึกษาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษากลุ่มเป้าหมาย ให้สามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปบูรณาการสู่การเรียนการสอนและการบริหารจัดการ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การขยายผลและพัฒนาเครือข่ายแนวทางการขับเคลื่อน

1. ให้สถานศึกษาที่เป็นแบบอย่างเข้าไปช่วยเหลือพัฒนาสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ 1:10 แห่งในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการ

2. ให้มีระบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และส่งเสริม สนับสนุน ประสานการดำเนินงานของเครือข่าย

3. จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศและเชื่อมโยงเครือข่ายกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แนวทางการขับเคลื่อน

1. เผยแพร่การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการศึกษาโดยจัดทำสื่อรูปแบบต่าง ๆ

2. เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ความก้าวหน้าของการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนากระบวนการติดตามและประเมินผลแนวทางการขับเคลื่อนในการติดตามและประเมินผลเพื่อทราบการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการและการพัฒนาเครือข่ายโดยมีแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1. จัดให้มีคณะกรรมการติดตามประเมินผลระดับกระทรวง ระดับภูมิภาค และระดับสถานศึกษา โดยให้คณะกรรมการมีหน้าที่ติดตาม ประเมินผลและรายงานผล การดำเนินงานในภาพรวมระดับภูมิภาคและสถานศึกษา

2. กำหนดรูปแบบ แนวทาง เครื่องมือและคู่มือในการติดตามและประเมินผล

3. ดำเนินการติดตามประเมินผลและรายงานผล

4. ตัวชี้วัดความสำเร็จ การติดตามประเมินผลได้กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จไว้คือ

4.1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา

4.2 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

4.3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

4.4 ด้านการพัฒนาบุคลากร กระทรวงศึกษาธิการ (2550 : 1-8)

มาตรฐานการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง

การเรียนการสอนเศรษฐกิจพอเพียงบรรจุอยู่แล้วในสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีมาตรฐานการเรียนรู้ที่เน้นให้เข้าใจระบบและวิธีการของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวัน ได้คณะทำงานบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน ของกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดขอบเขตที่ชัดเจนในการเรียนการสอนหรือมาตรฐานการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงของแต่ละชั้นปี เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจหลักเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมกับแต่ละวัย ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 เน้นให้เด็กใช้ชีวิตพอเพียงระดับบุคคลและครอบครัว รู้จักช่วยเหลือตนเองและรู้จักช่วยเหลืองานในครอบครัว แบ่งปันสิ่งของให้เพื่อน ช่วยเหลือผู้อื่น รู้จักวิเคราะห์รายรับ-

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รายจ่ายของตนเอง สอนให้เด็กเห็นคุณค่าของสิ่งของ ตระหนักถึงคุณค่าของเงินทอง จะได้ฝึกนิสัยประหยัด ฝึกจิตสำนึกและนิสัยพอเพียง

ช่วงชั้นที่ 2 ฝึกให้เด็กรู้จักประยุกต์ใช้หลักความพอเพียงในโรงเรียนและมีส่วนร่วมในการสร้างความพอเพียงระดับโรงเรียนและชุมชนใกล้ตัวโดยเริ่มจากการสำรวจทรัพยากรต่างๆ ในโรงเรียนและชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลบำรุงรักษาทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งด้านวัตถุ เศรษฐกิจสิ่งแวดล้อม ภูมิปัญญา วัฒนธรรม และรวบรวมองค์ความรู้มาเป็นข้อมูลในการเรียนรู้วิถีชีวิต ของชุมชน และเห็นคุณค่าของการใช้ชีวิตอย่างพอเพียง

ช่วงชั้นที่ 3 ประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงกับชุมชน มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน สามารถสำรวจและวิเคราะห์ความพอเพียงในระดับต่าง ๆ และในมิติต่าง ๆ ทั้งทางวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมในชุมชนใกล้ตัว เห็นคุณค่าของการใช้หลักพอเพียงในการพัฒนาชุมชน และสามารถนำหลักการพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของแต่ละคน จนนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสู่ความพอเพียงได้ในที่สุด

ช่วงชั้นที่ 4 เตรียมคนให้เป็นคนที่ดี สามารถทำประโยชน์ให้กับสังคมและประเทศชาติได้ โดยเน้นเข้าใจความพอเพียงระดับประเทศและการพัฒนาประเทศภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ เช่น การวิเคราะห์สถานการณ์การค้าระหว่างประเทศ หรือ การศึกษาสถานการณ์สิ่งแวดล้อมสภาพปัญหาด้านสังคมเป็นอย่างไร เป็นต้น (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2550)

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง

กิจกรรมสามารถมีความหลากหลายของเนื้อหา แล้วแต่ตามสภาวะภูมิสังคมของแต่ละสถานศึกษา แต่ที่สุดแล้วต้องปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนมีวิธีคิด อุปนิสัยและพฤติกรรม ที่สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการหลักโดยนักเรียน นักศึกษา และครูเป็นผู้นำหรือผู้สนับสนุน จำนวนนักเรียน/นักศึกษา/ครู ที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ไม่ควรน้อยกว่า 25% ของจำนวนบุคลากรทั้งหมดของโรงเรียน นักเรียน นักศึกษา ที่เข้าร่วมโครงการ ควรมีความประพฤติดี สมัครใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรม การเรียนอยู่ในระดับปานกลางถึงดีและมีสุขภาพดีครูที่เข้าร่วมโครงการควรมีความประพฤติดี สมัครใจ และมีความพร้อมในการเข้าร่วมกิจกรรม เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้เกิดความก้าวหน้าไปพร้อมกับความสมดุลทางเศรษฐกิจ/สังคม/สิ่งแวดล้อมของสถานศึกษา และสามารถขยายผลออกสู่ชุมชนได้พอประมาณกับภูมิสังคม : สอดคล้องกับความต้องการ/ความจำเป็น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ของสถานศึกษา/คนในชุมชน และเหมาะสมกับภูมิประเทศ สภาพแวดล้อม และความคิด ความเชื่อ วิถีชีวิตสมเหตุสมผล : มีหลักคิดและหลักปฏิบัติของกิจกรรม ที่สอดคล้องกับหลักวิชาการที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดของโครงการแสดงถึงความรอบคอบของการวางแผนดำเนินโครงการภูมิคุ้มกันที่ดี : การวางแผนโครงการคำนึงถึง ความเสี่ยงในการดำเนินโครงการโดยมีข้อเสนอทางเลือก หากมีการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เกิดขึ้นส่งเสริม ความรู้และคุณธรรมของผู้เข้าร่วมกิจกรรม : กิจกรรมต่าง ๆ ต้องส่งเสริมให้ผู้เข้าร่วม มีความรอบรู้มากยิ่งขึ้น เปิดโอกาสให้ได้มีการพัฒนาทักษะในด้านต่าง ๆ ส่งเสริมการมีคุณธรรม (เช่น ความมีระเบียบ มีสัมมาคารวะ ซื่อสัตย์สุจริต มีความกตัญญูกตเวที มีสติปัญญาแยกแยะถูกผิด ควรไม่ควร มีความขยันหมั่นเพียร อดทน สนใจใฝ่รู้ มีจิตสำนึกเห็นประโยชน์ของการช่วยเหลือผู้อื่น และทำตัวให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม)

ตัวอย่างกิจกรรม

1. การจัดการ การผลิต/การบริโภค ในสถานศึกษา/ชุมชน ให้เกิดความพอเพียง และสมดุล กินพอดี อยู่พอดี เช่น โครงการอาหารกลางวัน การส่งเสริมการผลิตเกษตรอินทรีย์/เกษตรผสมผสาน บนพื้นฐานของการพึ่งตนเอง การรักษาสมดุลของสังคม และธรรมชาติ

2. การพัฒนาอาชีพ/สร้างรายได้เสริม โดยประยุกต์ใช้ทรัพยากรท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุด หรือโดยการพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม หรือต่อยอดกับภูมิปัญญาท้องถิ่น

3. การจัดการ และการจัดระบบองค์กรความร่วมมือ ทางการเงิน การผลิตการตลาด เช่น การทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย การจัดตั้งสหกรณ์รูปแบบต่าง ๆ การจัดตั้งธนาคารโรงเรียน เป็นต้น

4. การจัดการ (รักษา/ฟื้นฟู) ทรัพยากรธรรมชาติ/สิ่งแวดล้อม/ขยะ ทั้งในสถานศึกษา และในชุมชน อย่างยั่งยืน โดยใช้หลักวิชาการ ความประหยัด ความรอบคอบ

5. การจัดการระบบพลังงานของสถานศึกษา/ชุมชน ให้สามารถพึ่งตนเองได้มากขึ้น (ประหยัด ผลิตเอง / ทดแทน)

6. การอนุเคราะห์เกื้อกูล ช่วยเหลือ คนยากจน ผู้ด้อยโอกาส (เช่น ผู้ป่วยโรคเอดส์ เด็กกำพร้า เด็กยากจน ฯลฯ) ในสังคม ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

7. การสร้างจิตสำนึก รักท้องถิ่น/รักชุมชน เช่น การรักษา/ฟื้นฟูประเพณี/วัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น สถานที่ทางประวัติศาสตร์โบราณสถาน การสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของ/มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน

8. การสร้างจิตสำนึกรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ เช่น รณรงค์การเห็นคุณค่าของสินค้าไทย การเรียนรู้ประวัติความเป็นมาของชาติ ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ การเข้าร่วมในกิจกรรมทางศาสนาต่าง ๆ การเรียนรู้คำสอนในศาสนา การฝึกปฏิบัติธรรม เป็นต้น (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2550: ไม่ระบุหน้า)

การนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการเกษตร (เกษตรทฤษฎีใหม่)

สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ (2550:1) ได้กล่าวถึง ทฤษฎีใหม่ ไว้ดังต่อ ไปนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระองค์ได้ทรงมีพระราชดำรัส เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2547 เวลา 17.30-19.30 น. ณ ท้องพระโรง ศาลาเริง วังไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์แก่ รัฐมนตรีเกษตรพัฒนา ของประเทศกำลังพัฒนา 19 ประเทศ ความว่า เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญา หรือแนวคิดแต่ทฤษฎีใหม่ไม่ใช่ปรัชญาแต่เป็นการนำเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์เป็นวิธีปฏิบัติ เพื่อช่วยการประกอบอาชีพของเกษตรกร ทรงให้เริ่มทดสอบเกษตร ทฤษฎีใหม่ เมื่อ พ.ศ.2532 ที่วัดมงคลชัยพัฒนา จังหวัดสระบุรี และที่อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ ในปี พ.ศ.2533 องค์ประกอบของเกษตรทฤษฎีใหม่ คือ การบริหารจัดการ น้ำ ดิน พืช ทุน แรงงาน อย่างมีประสิทธิภาพ ให้เป็นอาหารและผลิตผลที่จำเป็นแก่การดำรงชีวิตของครอบครัวเกษตรกรขนาดเล็ก ในพื้นที่ ประมาณ 15 ไร่ สามารถแบ่งได้ดังนี้

1. การขุดสระเก็บกักน้ำ (แยกหลายบ่อได้) ประมาณ 30% (4.5 ไร่)

2. การปลูกพืชผสมผสาน ประมาณ 30% (4.5 ไร่)

3. การปลูกข้าวเพื่อการบริโภค ประมาณ 30% (4.5 ไร่)

4. ที่อยู่อาศัยและเลี้ยงสัตว์ ประมาณ 10% (1.5 ไร่)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

แปลงเกษตรทฤษฎีใหม่สามารถยืดหยุ่นและประยุกต์ให้ใหญ่ขึ้นได้ทุกระดับ และเริ่มขยายตัวไปทดสอบหลายท้องที่ ทรงมีพระราชกระแสเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ครั้งแรกเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2537 และเพิ่มเติมเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2538 ที่ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา หลังจากนั้นมีการขยายผลไปทั่วประเทศ ทรงรับสั่งคำว่า พอเพียง ครั้งแรกเมื่อวันอาทิตย์ที่ 4 ธันวาคม 2537 เมื่อรับสั่งเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่ ขั้นที่หนึ่ง หลักสำคัญให้เกษตรกรมีความพอเพียงโดยเลี้ยงตัวได้ (Self Sufficiency) ในระดับชีวิตที่ประหยัดก่อนทั้งนี้ต้องมีความสามัคคีในท้องถิ่น

จากการที่เกิดวิกฤตการณ์เศรษฐกิจฟองสบู่แตก พ.ศ.2539 ทรงมีพระราชดำรัสเรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง (Self Sufficiency Economy) เป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2540 ทรงรับสั่งโดยยกตัวอย่างหลายเรื่องเกี่ยวกับการกู้เงินและการลงทุนอุตสาหกรรมเกษตร และทรงเพิ่มเติม เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2541 แต่ทรงเปลี่ยนคำภาษาอังกฤษเป็น Sufficiency Economy เพราะความหมายกว้างกว่า พึ่งตนเอง (Self Sufficiency Economy) พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 มีคำ เพียงพอ แต่พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2544 ไม่มีคำ เพียงพอ แต่มีคำ พอเพียง

ทฤษฎีใหม่ ประยุกต์ใช้สำหรับเกษตรกร ระดับรากหญ้า เศรษฐกิจพอเพียงประยุกต์ใช้ได้กับบุคคลทุกระดับครอบครัวชุมชน รัฐ ทุกอายุ เพศ ทุกอาชีพ ทุกระดับการศึกษาความรู้ประสบการณ์ และทุกหน่วยงานเช่น โรงเรียนมหาวิทยาลัย โรงแรม รีสอร์ท โรงพยาบาล โรงงานกรม กอง หมู่บ้าน เป็นต้น 19 ประโยชน์ของเศรษฐกิจพอเพียง และเกษตรทฤษฎีใหม่ คือเพื่อชีวิตของประชาชนที่กินดี อยู่ดีมีสุข โดย

1. มีอาชีพ รายได้มั่นคง ณ ท้องถิ่นเดิม ครอบครัวอบอุ่น

2. ความหลากหลายของอาชีพ เหมาะกับบุคคล ทุกวัย ทุกเพศ

3. มีสิ่งแวดล้อมที่ดี ร่มรื่น ปราศจากมลพิษ

อดิศร์ อิศรางกูร ณ อยุธยา (2542: 147) ได้กล่าวถึง ทฤษฎีใหม่ ไว้ว่า ทฤษฎีใหม่จะเป็นทางเลือกหนึ่งให้กับเกษตรกร โดยเฉพาะกับเกษตรกรที่มีที่ดินทำกินในพื้นที่ห่างไกล เพื่อให้สามารถมีโอกาสดำรงชีวิตแบบพอมีพอกินได้ และทฤษฎีใหม่เป็นแนวทางที่ไม่ขัดกับกระบวน การค้าเสรี แต่จะเสริมให้กระบวนการพัฒนาของประเทศมีความหลาทกหลายมากยิ่งขึ้นซึ่ง บทสรุปผู้บริหาร กรอบแนวคิดทางทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การนำทฤษฎีใหม่ไปใช้ปฏิบัติ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ในพื้นที่ ๆ เหมาะสมจะช่วยลดปัญหาหลายด้านลงไปได้ แม้จะไม่สามารถแก้ปัญหาของภาคเกษตรหรือความยากจนในชนบทได้ทั้งหมดก็ตาม

กรมปศุสัตว์ (2550: 1) ได้ระบุถึง ทฤษฎีใหม่ ไว้ดังต่อไปนี้ ปัญหาการขาดแคลนที่ดินทำกินของเกษตรกร เป็นปัญหาสำคัญยิ่งในปัจจุบัน และการประกอบอาชีพทางการเกษตรโดยเฉพาะในเขตที่ใช้น้ำฝนทำนาเป็นหลัก เกษตรกรจะมีความเสี่ยงสูง เป็นเหตุให้ผลผลิตข้าวอยู่ในระดับต่ำ ไม่เพียงพอต่อการบริโภค ด้วยพระอัจฉริยะในการแก้ปัญหา จึงได้พระราชทาน ทฤษฎีใหม่ ให้ดำเนินการในพื้นที่ทำกินที่มีขนาดเล็ก ประมาณ 15 ไร่ ด้วยวิธีการจัดการทรัพยากรระดับไร่นาอย่างเหมาะสม ด้วยการจัดสรรการใช้ประโยชน์ในที่ดินโดยให้มีการจัดสร้างแหล่งน้ำในที่ดินสำหรับการทำการเกษตรแบบผสมผสานอย่างได้ผล เพื่อให้เกษตรกรสามารถเลี้ยงตัวเองได้ ให้มีรายได้ไว้ใช้จ่ายและมีอาหารไว้บริโภคตลอดปี ซึ่งได้ดำเนินการอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน เพื่อการผลิตทางเกษตรกรรมที่ยั่งยืนสำหรับเกษตรกรชาวไทย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงมีพระราชดำรัสว่า ถึงบอกว่าเศรษฐกิจพอเพียง และทฤษฎีใหม่ สองอย่างนี้จะทำความเจริญแก่ประเทศได้ แต่ต้องมีความเพียรแล้วต้องอดทน ต้องไม่ใจร้อน ทฤษฎีใหม่ นี้ที่จริงพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงทำมานานแล้ว โดยให้เกษตรทำการปลูกพืชหมุนเวียน และ หรือปลูกพืชไว้ให้หลายหลากชนิด บนพื้นที่เดียวกันอย่างที่เรียกว่าไร่นาผสมผสาน หรือไร่นาสวนผสม เพื่อเฉลี่ยความเสี่ยงไม่ให้เกิดความเสียหายเมื่อตลาดหรือสภาพแวดล้อมเกิดความแปรปรวน หรือวิกฤติ เรื่องนี้พระองค์ได้ทรงนำมาเน้นย้ำอีก เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2537 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้มีพระราชดำรัสพระราชทานแก่บุคคลต่างๆ ที่เข้าเฝ้าพระพรชัยมงคลในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ศาลาดุสิตดาลัย สวนจิตรลดา สาระเกี่ยวกับเรื่อง ทฤษฎีใหม่ มีเนื้อความดังต่อไปนี้

ทฤษฎีใหม่นี้มิได้เป็นการแจกจ่ายที่ดิน เป็นที่ดินของประชาชนเอง เรื่องนี้เริ่มต้นที่จังหวัดสระบุรี ที่ต้องพูดเพราะว่าแม้ได้พูดเรื่องที่เป็นต้นเหตุของเรื่องนี้มาแล้ว แต่ว่าไม่ได้พูดอย่างชัดแจ้ง เรื่องนี้เริ่มที่สระบุรีเมื่อหลายปีแล้ว ก่อนหน้านั้นได้มีจินตนาการความคิดฝันไม่ได้ไปดูตำราไม่ได้ค้นตำรา แต่ค้นในความคิดฝันในจินตนาการ เรานึกถึงว่าจะต้องมีแห่งหนึ่งที่จะเข้ากับเรื่องของเรา เรื่องของเราเกี่ยวข้องกับบุคคลหนึ่งที่มีบรรพบุรุษมาจากอินเดีย ผ่านลังกาแล้วมายังเมืองไทย บรรพบุรุษเขาไปพระพุทธบาทสระบุรี พระเจ้าอยู่หัวในครั้งก่อนโน้น โปรดเสด็จไปสระบุรีกับเสนาอมาตย์เพื่อนมัสการพระพุทธบาทสระบุรี ใกล้อำเภอเมือง มีวัดแห่งหนึ่งชื่อว่า วัดมงคล เขาชอบเพราะคำว่า มงคล นั้นมันดี มันเป็นมงคล มันก้าวหน้า เขาผ่านมาและได้ไปดูวัดแห่งนั้นและได้บริจาคเงินให้กับวัดสำหรับสร้างอุโบสถ ปู่ของพระเอกก็ยังได้ให้เงินส่วนหนึ่งสำหรับสร้างฝาย เพราะที่ตรงนั้นไม่ค่อยเหมาะสมสำหรับทำนา นี่ก็ประมาณ 90 ปีมาแล้ว ลงท้ายเรื่องนี้ซึ่งเป็นเรื่อง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ในจินตนาการก็เป็นจริง ได้ดูแผนที่สระบุรีทุกอำเภอ ลงท้ายได้เจอวัดชื่อมงคลอยู่ห่างจากอำเภอเมือง ประมาณ 10 กิโลเมตร แล้วก็เหมาะในการพัฒนา จึงไปซื้อที่ ซื้อด้วยเงินส่วนตัว และเพื่อนฝูงได้ร่วมบริจาคเงินจำนวนหนึ่ง ได้ซื้อ 15 ไร่ ที่ใกล้วัดมงคล หมู่บ้านวัดใหม่มงคล ได้ส่งคนไปพบชาวบ้าน เขาก็ไม่ทราบว่ามาจากไหน ไปพบชาวบ้านสืบถามว่าที่นี่มีที่จะขายไหม เขาก็เชิญขึ้นไปบนบ้าน แล้วเขาก็บอกว่าตรงนี้มี 15 ไร่ที่เขาจะขาย ในที่สุดก็ซื้อก่อนตั้งมูลนิธิชัยพัฒนาก็เป็นเวลาประมาณ 7 ปี ไปซื้อที่ตรงนั้นคนพวกนั้นก็งงกัน เขาเล่าให้ฟังว่ามีคนเขาฝันว่าพระเจ้าอยู่หัวมาแล้วก็มาช่วยเขา เขาก็ไม่ทราบว่าคนที่มานี่เป็นใคร แต่สักครู่หนึ่งเขามองไปที่ปฏิทินเขามองดู เอ๊ะ คนนี้คนที่อยู่ข้างหลังพระเจ้าอยู่หัวนั่น เอ๊ะ คนนี้ก็อยู่ข้างหลังพระเจ้าอยู่หัวในรูปใกล้ๆ เขาก็เลยนึกว่าเอ๊ะ พวกนี้มาจากพระเจ้าอยู่หัว เขาก็เลยบอกว่าขายที่นั่น ก็เลยซื้อที่ 15 ไร่ และไปทำศูนย์บริการทางราชการโดยกรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร ทางนายอำเภอและผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี ได้ช่วยกันทำโครงการนี้ โครงการนี้ใช้เงินของมูลนิธิชัยพัฒนาส่วนหนึ่ง ใช้เงินของราชการส่วนหนึ่ง โดยวิธีขุดบ่อน้ำเพื่อใช้น้ำนั้นมาทำการเพราะปลูกตาม ทฤษฎีใหม่ ซึ่ง ทฤษฎีใหม่ นี้ยังไม่เกิดขึ้น พอดีขุดบ่อน้ำนั้น ต่อมาก็ซื้อที่อีก 30 ไร่ ก็กลายเป็นศูนย์พัฒนาหลักมีว่าแบ่งที่ดินเป็นสามส่วน ส่วนหนึ่งเป็นที่สำหรับปลูกข้าว อีกส่วนหนึ่งสำหรับปลูกพืชไร่พืชสวนและก็มีทั้งสำหรับขุดสระน้ำ ดำเนินการไปแล้ว ทำอย่างธรรมชาติอย่างชาวบ้าน ในที่สุดก็ได้ข้าวและได้ผัก ขายข้าวและผักนี่มีกำไร 2 หมื่นบาท 2 หมื่นบาทต่อปี หมายความว่าโครงการนี้ใช้การได้ เมื่อใช้งานได้ก็ขยายโครงการ ทฤษฎีใหม่ นี้ โดยให้ทำที่อื่น นอกจากมีสระน้ำในที่นี้แล้วจะต้องมีอ่างเก็บน้ำที่ใหญ่กว่าอีกแห่งเพื่อเสริมสระน้ำ ในการนี้ก็ได้รับความร่วมมือจากบริษัทเอกชนซื้อที่ด้วยราคาที่เป็นธรรม ไม่ใช่ไปเวนคืนและสร้างอ่างเก็บน้ำ ฉะนั้น ในบริเวณนั้นจะเกิดเป็นบริเวณที่พัฒนาแบบใหม่ ถึงเรียกว่า ทฤษฎีใหม่ ซึ่งเข้าใจว่าจะดำเนินการไปได้ในที่นี้แต่ที่อื่นยังไม่ทราบว่าจะทำได้หรือไม่ ที่นายกฯ บอกว่าจะขยายทฤษฎีนี้ไปทั่วประเทศก็ยังไม่แน่ใจว่าจะทำได้หรือไม่ เพราะว่าต้องมีปัจจัยสำคัญคือปัจจัยน้ำ แล้วก็ต้องสามารถที่จะให้ประชาชนเข้าใจและยินยอม ถ้าเขาไม่ยินยอมก็ทำไม่ได้ถึงมาทำที่กาฬสินธุ์ที่เคยเล่าให้ฟังในชุมชนอย่างนี้แล้วว่าทำที่อำเภอเขาวง (โครงการพัฒนาพื้นที่เกษตรน้ำฝนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านแดนสามัคคี บ้านกุดตอนแก่น บ้านคุ้มเก่า อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์) ที่ไปปีนั้น เล่าเรื่องที่เดินทางไป ทางดิสโก้เป็นทางทุลักทุเลมาก ที่ ทางดิศโก้ ขอแจ้งให้ทราบว่าปีแรก ทำนา 12 ไร่ ได้ข้าวตามที่กะเอาไว้ พอสำหรับผู้ที่อยู่ตรงนั้นพอกินได้ในตลอดปี จึงทำให้ประชาชนในละแวกนั้นมีความเลื่อมใสและยินดียินยอมให้ทำแบบนี้ในที่ของเขาอีก 10 แปลง หลังจากที่ทำอีก 10 แปลงก็ได้ผล ปีนี้เขาขออีกร้อยแปลง การขุดสระนั้นก็ต้องสิ้นเปลือง ชาวบ้านไม่สามารถที่จะออกค่าใช้จ่ายสำหรับการขุดก็ต้องออกให้เขา มูลนิธิชัยพัฒนาและทางรายการก็ได้ช่วยกันทำ โดยที่ชาวบ้านไม่ต้องสิ้นเปลืองมากมายฉะนั้น ทฤษฎีใหม่ นี่จะขยายต่อไป อาจจะทั่วประเทศ แต่ต้องช้าๆ เพราะว่าจะต้องสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายไม่ใช่

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

น้อย แต่ว่าจะค่อยๆ ทำและเมื่อทำแล้วก็นึกว่าเป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่จะทำให้ประชาชนมีกินแบบตามอัตภาพ คือไม่รวยมาก แต่ก็พอกิน ไม่อดอยาก ฉะนั้น ก็นึกว่า ทฤษฎีใหม่ นี้คงมีประโยชน์ได้ แต่ต้องทำด้วยความระมัดระวัง

พระราชดำริทฤษฎีใหม่ เป็นแนวทางหรือหลักการในการจัดการทรัพยากรระดับไร่นาคือที่ดินและน้ำ เพื่อการเกษตรในที่ดินขนาดเล็กให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในการดำเนินการทฤษฎีใหม่ได้พระราชทานขั้นตอนดำเนินงาน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ทฤษฎีใหม่ขั้นต้น สถานะพื้นฐานของเกษตรกร คือ มีพื้นที่น้อย ค่อนข้างยากจน อยู่ในเขตเกษตรน้ำฝนเป็นหลัก โดยในขั้นที่ 1 นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเสถียรภาพของการผลิต เสถียรภาพด้านอาหารประจำวัน ความมั่นคงของรายได้ ความมั่นคงของชีวิต และความมั่นคงของชุมชนชนบท เป็นเศรษฐกิจพึ่งตนเองมากขึ้น มีการจัดสรรพื้นที่ทำกินและที่อยู่อาศัย ให้แบ่งพื้นที่ออกเป็น 4 ส่วน ตามอัตราส่วน 30:30:30:10 ซึ่งหมายถึง พื้นที่ส่วนที่หนึ่งประมาณ 30% ให้ขุดสระเก็บกักน้ำ เพื่อใช้เก็บกักน้ำฝนในฤดูฝนและ ใช้เสริมการปลูกพืชในฤดูแล้ง ตลอดจนการเลี้ยงสัตว์น้ำและพืชน้ำต่าง ๆ (สามารถเลี้ยงปลา ปลูกพืชน้ำ เช่น ผักบุ้ง ผักกะเฉด ฯ ได้ด้วย) พื้นที่ส่วนที่สองประมาณ 30% ให้ปลูกข้าวในฤดูฝน เพื่อใช้เป็นอาหารประจำวันในครัวเรือนให้เพียงพอตลอดปี เพื่อตัดค่าใช้จ่ายและสามารถพึ่งตนเองได้ พื้นที่ส่วนที่สามประมาณ 30% ให้ปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น พืชผัก พืชไร่ พืชสมุนไพร ฯลฯ เพื่อใช้เป็นอาหารประจำวัน หากเหลือบริโภคก็นำไปจำหน่าย และพื้นที่ส่วนที่สี่ประมาณ 10% ใช้เป็นที่อยู่อาศัย เลี้ยงสัตว์ และโรงเรือนอื่น ๆ (ถนน คันดิน กองฟาง 22 ลานตาก กองปุ๋ยหมัก โรงเรือน โรงเพาะเห็ด คอกสัตว์ ไม้ดอกไม้ประดับ พืชผักสวนครัวหลังบ้าน เป็นต้น)

ทฤษฎีใหม่ขั้นก้าวหน้า เมื่อเกษตรกรเข้าใจในหลักการและได้ลงมือปฏิบัติตามขั้นที่หนึ่งในที่ดินของตนเป็นระยะเวลาพอสมควรจนได้ผลแล้ว เกษตรกรก็จะพัฒนาตนเองจากขั้น พออยู่พอกิน ไปสู่ขั้น "พอมีอันจะกิน" เพื่อให้มีผลสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จึงควรที่จะต้องดำเนินการตามขั้นที่สองและขั้นที่สามต่อไปตามลำดับ

ขั้นที่ 2 ทฤษฎีใหม่ขั้นกลาง เมื่อเกษตรกรเข้าใจในหลักการและได้ปฏิบัติในที่ดินของตนจนได้ผลแล้ว ก็ต้องเริ่มขั้นที่สอง คือ ให้เกษตรกรรวมพลังกันในรูปกลุ่ม หรือ สหกรณ์ ร่วมแรงร่วมใจกันดำเนินการในด้าน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1. การผลิต เกษตรกรจะต้องร่วมมือในการผลิตโดยเริ่มตั้งแต่ ขั้นเตรียมดิน การหาพันธุ์พืช ปุ๋ย การหาน้ำ และอื่น ๆ เพื่อการเพาะปลูก

2. การตลาด เมื่อมีผลผลิตแล้ว จะต้องเตรียมการต่าง ๆ เพื่อการขายผลผลิตให้ได้ประโยชน์สูงสุด เช่น การเตรียมลานตากข้าวร่วมกัน การจัดหายุ้งรวบรวมข้าว เตรียมหาเครื่องสีข้าว ตลอดจนการรวมกันขายผลผลิตให้ได้ราคาดี และลดค่าใช้จ่ายลงด้วย

3. ความเป็นอยู่ ในขณะเดียวกันเกษตรกรต้องมีความเป็นอยู่ที่ดีพอสมควร โดยมีปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต เช่น อาหารการกินต่าง ๆ กะปิ น้ำปลา เสื้อผ้า ที่พอเพียง

4. สวัสดิการ แต่ละชุมชนควรมีสวัสดิการและบริการที่จำเป็น เช่น มีสถานีอนามัยเมื่อยามป่วยไข้ หรือมีกองทุนไว้ให้กู้ยืมเพื่อประโยชน์ในกิจกรรมต่าง ๆ

5. การศึกษา มีโรงเรียนและชุมชนมีบทบาทในการส่งเสริมการศึกษา เช่น มีกองทุนเพื่อการศึกษาเล่าเรียนให้แก่เยาวชนของชุมชนเอง

6. สังคมและศาสนา ชุมชนควรเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาสังคมและจิตใจ โดยมีศาสนาเป็นที่ยึดเหนี่ยว

กิจกรรมทั้งหมดดังกล่าวข้างต้น จะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าส่วนราชการ องค์กรเอกชน ตลอดจนสมาชิกในชุมชนนั้นเป็นสำคัญ

ขั้นที่ 3 ทฤษฎีใหม่ขั้นก้าวหน้า เมื่อดำเนินการผ่านพ้นขั้นที่สองแล้ว เกษตรกรจะมีรายได้ดีขึ้น ฐานะมั่นคงขึ้น เกษตรกรหรือกลุ่มเกษตรกรก็ควรพัฒนาก้าวหน้าไปสู่ขั้นที่สามต่อไป คือ ติดต่อประสานงาน เพื่อจัดหาทุน หรือแหล่งเงิน เช่น ธนาคาร หรือบริษัทห้างร้านเอกชน มาช่วยในการทำธุรกิจ การลงทุนและพัฒนาคุณภาพชีวิต ทั้งนี้ ทั้งฝ่ายเกษตรกรและฝ่ายธนาคารกับบริษัท จะได้รับประโยชน์ร่วมกัน กล่าวคือ เกษตรกรขายข้าวได้ในราคาสูง (ไม่ถูกกดราคา) ธนาคารกับบริษัทสามารถซื้อข้าวบริโภคในราคาต่ำ (ซื้อข้าวเปลือกตรงจากเกษตรกรและมาสีเอง) เกษตรกร23 ซื้อเครื่องอุปโภคบริโภคได้ในราคาต่ำ เพราะรวมกันซื้อเป็นจำนวนมาก (เป็นร้านสหกรณ์ ซื้อในราคาขายส่ง) ธนาคารกับบริษัทจะสามารถกระจายบุคลากร (เพื่อไปดำเนินการในกิจกรรมต่างๆ ให้เกิดผลดียิ่งขึ้น)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ในปัจจุบันนี้ได้มีการนำเอาเกษตรทฤษฎีใหม่ไปทำการทดลองขยายผล ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาและโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ รวมทั้งกรมวิชาการเกษตรได้ดำเนินการจัดทำแปลงสาธิตจำนวน 25 แห่งกระจายอยู่ทั่วประเทศ นอกจากนี้ กรมพัฒนาชุมชนกระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กองบัญชาการทหารสูงสุดกองทัพภาค กระทรวงกลาโหม และกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีการดำเนินงานให้มีการนำเอาทฤษฎีใหม่นี้ไปใช้อย่างกว้างขวางขึ้น

ชนิกา เจริญวงษ์ (2542: 149) ได้กล่าวถึง ทฤษฎีใหม่ไว้ว่า เกษตรทฤษฎีใหม่มีความสำคัญและจะส่งผลดีต่อการเจริญเติบโตของประเทศแบบยั่งยืน เนื่องจากทฤษฎีใหม่ทำให้เกษตรกรสามารถพึ่งตนเองได้ในระดับสูง ทั้งในระดับครอบครัวและสังคม คือทั้งสร้างผลผลิต รายได้ ครอบครัวที่อบอุ่น ชุมชนสามัคคี พื้นดินกลับอุดมสมบูรณ์อีกครั้ง นอกจากนี้แล้วยังเป็นระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี เพราะช่วยลดความเสี่ยง และลดต้นทุนค่าขนส่งในระบบเศรษฐกิจ ทำให้เกษตรกรสามารถอยู่อย่างพอเพียงได้ แต่ต้องมีความสามัคคีในท้องถิ่น และมีการสนับสนุนจากทั้งราชการและเอกชนด้วย

สำนักงานคณะกรรมการจัดระบบจราจรทางบก (2541: 7) ได้กล่าวถึง ทฤษฎีใหม่ โดยแบ่งเป็น 3 ขั้น ดังต่อไปนี้

ทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 1 ผลิตอาหารบริโภคเอง เหลือขาย ทำให้มีกินอิ่ม ไม่ติดหนี้ มีเงินออม

ทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 2 รวมตัวกันเป็นองค์กรชุมชน ทำเศรษฐกิจชุมชนในรูปแบบต่างๆ เช่น เกษตร หัตถกรรม อุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร ทำธุรกิจปั๊มน้ำมัน ขายอาหาร ขายสมุนไพร ตั้งศูนย์การแพทย์แผนไทย จัดการท่องเที่ยวชุมชน มีกองทุนชุมชนหรือธนาคารหมู่บ้าน

ทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 3 เชื่อมโยงกับบริษัททำธุรกิจขนาดใหญ่ รวมทั้งการส่งออก จากที่กล่าวมาข้างต้น ขอให้ความหมายของ ทฤษฎีใหม่ ได้ว่า ทฤษฎีใหม่ หมายถึงหลักการที่เป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับเกษตรกรซึ่งเป็นการนำ เศรษฐกิจพอเพียง มาประยุกต์เป็นวิธีปฏิบัติ เพื่อช่วยการประกอบอาชีพของเกษตรกร ให้มีน้ำใช้ในการเกษตรและมีความเป็นอยู่อย่างพอเพียง เพื่อความพออยู่พอกินไม่อดอยาก มีปัจจัยสี่บำรุงชีวิตอย่างพอเพียงไม่ขาดแคลน และมีชีวิตที่เป็นสุขพอสมควรแก่อัตภาพ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นันทนา อุดมสิน (2537: 105) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนสาธิตประถมศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ตามความคิดเห็นของอาจารย์และผู้ปกครอง ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์และผู้ปกครองมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงอยู่ในระดับดีทั้ง 6 ด้าน ส่วนคุณลักษณะอันพึงประสงค์อยู่ในระดับดีมากทั้ง 6 ด้านและแนวทางแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน อาจารย์มีความเห็นว่า ผู้ปกครองควรร่วมมือในการปรับปรุงพฤติกรรมของนักเรียนในทุกด้าน โดยเน้นการประหยัด ไม่จ่ายฟุ่มเฟือย ควรให้ความรักความอบอุ่นและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนในด้านพฤติกรรมตามที่ตนประสงค์ ผู้ปกครองมีความเห็นว่า โรงเรียนควรปรับปรุงด้านวิชาการ เพิ่มสื่อการเรียนการสอนปรับปรุงห้องสมุด ส่งเสริมในด้านวัฒนธรรม ประเพณี โดยเน้นเกี่ยวกับการมีสัมมาคารวะต่อพ่อแม่ ผู้อาวุโส และควรส่งเสริมความรู้ด้านประชาธิปไตย การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการทำตนให้เป็นพลเมืองดีของชาติ ส่วนหน่วยงานภาครัฐ เอกชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยเสนอว่าควรมีบทบาทส่งเสริมสิ่งแวดล้อมในสังคมที่ดี

สิทธิศักดิ์ จันชัย (2538: 98) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการติดตามผลการจัดการศึกษาของนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่3 โรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยข้อหนึ่งคือ ผลการจัดการศึกษาด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลการวิจัยด้านนี้ปรากฏว่า นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่3 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3 อันดับแรก คือ มีความภูมิใจในความเป็นไทย สามารถปฏิบัติตนในการรักษาและส่งเสริมสุขภาพอนามัยของตนเองและชุมชนเข้าใจสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคมในชนบทยกเว้นด้านเดียวมีทักษะพื้นฐานในการประกอบสัมมาชีพที่อยู่ในระดับปานกลาง

มานะ ร้อยดาพันธ์ (2543: 125) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่เป็นจริงและลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่เป็นจริงของนักเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี นักเรียนมัธยมศึกษาจะมีสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีความมั่นใจด้านศิลปะดนตรีและกีฬาคุณลักษณะที่อยู่ในระดับพอใช้มีอยู่3 ด้านคือ การมีวิจารณญาณและความคิดสร้างสรรค์ การมีความรู้และทักษะในการเรียนรู้ และการแสวงหาความรู้และพัฒนาตนเอง ส่วนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโดยภาพรวมที่สำคัญ 3 ด้านแรก คือ การปลอดจากสิ่งเสพติดให้โทษและ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ของมึนเมา การมีสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี และการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและชุมชน

พัฒนาภรณ์ ฉัตรวิโรจน์ (2545: บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง บทบาทของครูในการส่งเสริมความรู้เศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบว่าครูมีบทบาทในการส่งเสริมความรู้เศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 44.3 ในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 34.5 อยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 21.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติบทบาทของครู ได้แก่ 1) เจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอนเศรษฐกิจพอเพียง 2) การสนับสนุนจากหน่วยงานเอกชน 3) สนับสนุนจากโรงเรียน และ 4) รายวิชาที่สอน เมื่อวิเคราะห์ด้วยสถิติถดถอยพหุคูณ พบว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถทำนายการปฏิบัติบทบาทของครูในการส่งเสริมความรู้เศรษฐกิจพอเพียงได้ร้อยละ 18.80 ในการปฏิบัติหน้าที่ของครูในการส่งเสริมความรู้เศรษฐกิจพอเพียง มีปัญหาด้านผู้เรียนมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านผู้บริหาร และด้านเพื่อนผู้ร่วมงาน

ณรงค์ฤทธิ์ ดอนศรี (อ้างใน สันติ พรมขันธ์, 2546: 36) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการในการบริหารจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิพบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามโครงการเศรษฐกิจพอเพียงปานกลาง ทั้งด้านการเตรียมการ การจัดกิจกรรมการเรียนและการกำกับ ติดตามและประเมินผลความต้องการที่สำคัญในการบริหาร กิจกรรมการเรียนรู้ตามโครงการนี้ ได้แก่ การเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร สถานที่ และงบประมาณ การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น การบูรณาการโครงการเศรษฐกิจพอเพียงกับรายวิชาต่าง ๆ และการกำกับติดตามประเมินผลอย่างใกล้ชิด และสม่ำเสมอ

สันติ พรมขันธ์ (2546: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานโครงการเกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ในโรงเรียนแกนนำ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่นและจังหวัดเลย พบว่า

1. ข้าราชการครูในโรงเรียนแกนนำ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่นมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานโครงการ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับ “ปานกลาง” ด้านที่มีระดับความคิดเห็นสูงกว่าด้านอื่นๆ คือ ด้านการบิหารจัดการ และด้านที่มีระดับความคิดเห็นต่ำที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินโครงการ พบว่า

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ด้านที่มีระดับความคิดเห็นสูงกว่าด้านอื่น ๆ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน และด้านที่มีระดับความคิดเห็นต่ำที่สุด คือด้านทรัพยากรมนุษย์

2. ข้าราชการครูในโรงเรียนแกนนำสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานโครงการ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีระดับความคิดเห็นสูงกว่าด้าน การบริหารจัดการ และด้านที่มีระดับความคิดเห็นต่ำที่สุด คือ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานโครงการพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ด้านที่มีระดับความคิดเห็นด้านอื่น ๆ คือ ด้านทรัพยากรกายภาพ และด้านที่มีระดับความคิดเห็นต่ำสุดคือ ด้านการบริหารจัดการ

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานโครงการ ในโรงเรียนแกนนำจำแนกตามที่ตั้ง ระหว่างสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น กับจังหวัดเลยโดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านทรัพยากรการเงิน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยจังหวัดขอนแก่นมีระดับความคิดเห็นสูงกว่าจังหวัดเลยส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานโครงการในโรงเรียนแกนนำ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น และจังหวัดเลย จำแนกตามที่ตั้งโดยภาพรวม และรายด้านพบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานโครงการ ในโรงเรียนแกนนำสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่นและจังหวัดเลยจำแนกตามหน้าที่ ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครูหัวหน้าโครงการ และครูพบว่า โดยภาพรวม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านทรัพยากรการเงิน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษาระดับความคิดเห็นสูงกว่าครู ด้านทรัพยากรสารสนเทศ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยผู้บริหารสถานศึกษามีระดับความคิดเห็นสูงกว่าครูหัวหน้าโครงการ และผู้บริหารสถานศึกษามีระดับความคิดเห็นสูงกว่าครู ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษามีระดับความคิดเห็นสูงกว่าครู

สมศักดิ์ ลาดี (อ้างใน สันติ พรมขันธ์, 2546: 37) ได้ดำเนินการเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานโครงการเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานีผลการวิจัยพบว่าการดำเนินงานมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานและการวางแผนงานวิชาการ และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สำหรับปัญหาการดำเนินงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางคือ ด้านการใช้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ยกเว้นด้านการวางแผนงานวิชาการ และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีปัญหาระดับน้อย โรงเรียนต้องการให้มีการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียน ครูมีความรู้ความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง การได้รับงบประมาณสนับสนุนอย่างเพียงพอ และผู้ปกครองเห็นความสำคัญ และสนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วม

สุดา จุลเสวก (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การวิจัยการติดตามประเมินผลการนำของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในสถานศึกษา เขตตรวจราชการที่ 13 ปีการศึกษา2550 พบว่า กิจกรรม/โครงการที่มีการปฏิบัติมากที่สุด 5 อันดับ ได้แก่ 1) การบริหารจัดการสถานศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) การบริหารจัดการที่พอเพียง 3) การพัฒนาโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ 4) การพัฒนาครูสู่การจัดทำวิจัยในชั้นเรียน 5) การดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้งระบบ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสถานศึกษากลุ่มตัวอย่างได้ให้ความสำคัญในการบริหารจัดการแบบพอเพียง พยายามบริหารจัดการโดยยึดหลักการใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่า และตามหลักธรรมาภิบาล จึงเป็นที่ยอมรับในระดับเขตพื้นที่การศึกษา และเขตตรวจราชการ เป็นอย่างดี

สรสิทธิ์ พรรณวงศ์ (2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนนาหว้าพิทยาคม โดยรวมและรายด้านทั้ง 4 กลุ่มงาน คือ กลุ่มบริหารงานวิชาการ กลุ่มบริหารงานงบประมาณ กลุ่มบริหารงานบุคลากร และกลุ่มบริหารงานบริหารทั่วไป มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

1. ผลการวิเคราะห์กระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนนาหว้าพิทยาคม ในภารกิจ 4 งาน คือ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคลากร และงานบริหารทั่วไป พบว่า ผู้บริหารใช้กระบวนการแบบมีส่วนร่วม และนำกระบวนการ PDCA ของ Demming และหลัก 4 ร (ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมพัฒนา และร่วมตรวจสอบ) 3 T (Teaming, Thinking, Training) โดยมีการวางแผนงาน การปฏิบัติ การติดตามตรวจสอบ/แก้ไขภายใต้การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder) กล่าวคือ ด้านหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน ดำเนินการโดยบูรณาการความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกช่วงชั้น โดยเน้นการปฏิบัติในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และการงานอาชีพและเทคโนโลยี ส่งเสริมให้ชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและจัดหาแหล่ง การเรียนรู้ และสถานศึกษามีการจัดสรรงบประมาณอย่างประหยัด คุ้มค่า พอประมาณและโปร่งใส โดยผู้มีส่วนได้เสียร่วมวางแผนและจัดสรร มีการนิเทศ และรายงานการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

นอกจากนี้ผู้บริหารมีการพัฒนาทีมงาน พัฒนาบุคลากรโดยสร้างความตระหนัก และส่งเสริมให้บุคลากรได้พัฒนาตนเองด้านคุณธรรมและจริยธรรมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เน้นให้นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและมีการมอบหมายงาน โดยบุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ รวมทั้งสถานศึกษายังเป็นศูนย์กลางในการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนโดยให้ชุมชนและคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา รวมทั้งประชาสัมพันธ์

2. ผลการวิเคราะห์อุปสรรคในการดำเนินการการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนนาหว้าพิทยาคม สถานศึกษาขาดงบประมาณในการสนับสนุนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน เช่น โครงการพัฒนาทักษะอาชีพเพื่อหารายได้ในการจัดหาอุปกรณ์พร้อมทั้งบุคลากรขาดความตระหนักในการนำเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ซึ่งส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและนักเรียนเองก็ขาดความตระหนักในการนำเศรษฐกิจไปใช้ในชีวิตประจำวัน และมีแนวทางในการแก้ปัญหาโดย จัดประชุมบุคลากรในทุกฝ่ายให้มีความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงอย่างทั่วถึง และนำครู/นักเรียนไปศึกษาดูงานจากแหล่งการเรียนรู้จากสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จ และควรมีการระดมทรัพยากรจากชุมชนเพื่อขอรับเงินสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น

เสาวลักษณ์ มาพร (2551: บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง ความพร้อมในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความพร้อมในการการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษาโดยภาพรวม ทั้ง 6 ด้านพบว่า มีความพร้อมในการปฏิบัติอยู่ในระดับมากและผลการวิจัยรายด้านพบว่ามีความพร้อมในการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้ง 6 ด้าน ดังนี้ ด้านการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายใน ด้านการติดตามและประเมินผล ด้านการพัฒนาหลักสูตรด้านการจัดระบบบริหารจัดการของสถานศึกษา ด้านการให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และด้านการจัดการเรียนการสอน

วันเพ็ญ ผ่องกาย และคณะ(2551) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาแนวทางในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษาพบว่า 1) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสถานศึกษาควรมุ่งส่งเสริมการเรียนรู้และปลูกฝังเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พอประมาณ รู้จักการประมาณตน รู้จักศักยภาพของตนที่มีอยู่ ปฏิบัติตนอย่างมีเหตุผลปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บนพื้นฐานของความมีสติ ปัญญา ยึดทางสายกลางในการปฏิบัติ มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ มีความรอบรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้อง สามารถคิดวิเคราะห์และปฏิบัติด้วย ความรอบคอบ ระมัดระวัง ปฏิบัติตนและดำเนินวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ขยัน อดทน เพียรพยายาม แบ่งปัน มีสติปัญญา มีวินัย พึ่งตนเอง แบ่งปัน เอื้ออาทร รับผิดชอบและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข 2) แนวทางในการพัฒนาผู้เรียนตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาควรมีการพัฒนาหรือบูรณาการเนื้อหาสาระของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนสถานศึกษาควรจัดการเรียนการสอนตามเนื้อหาสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตรอย่างสอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียน เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ เน้นการปฏิบัติจริง เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติตนที่เหมาะสมในวิถีชีวิตประจำวัน การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา สถานศึกษาควรจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ปลูกฝัง หล่อหลอมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และเอื้อต่อระบวนการจัดการเรียน การสอนตามหลักสูตรสถานศึกษา 3) การจัดระบบบริหารจัดการของสถานศึกษา ควรมีการจัดระบบการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เอื้อต่อการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา ตามแนวทางเศรษฐกิจ 4) การให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5) การติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา ควรจัดให้มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินการจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เอกพล สุทธิรัตน์ (2551: บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 พบว่า สภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 ทั้ง 7 ด้านโดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เพื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านการปฏิบัติตนและด้านการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา นอกนั้นกิจกรรมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกกิจกรรม ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการติดตามและประเมินผล การจัดการศึกษา และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามลำดับจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยสรุปแล้วการบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมากใช้คุณลักษณะความพอประมาณ ความมีเหตุผล ความมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และเงื่อนไขคุณธรรม เงื่อนไขความรู้ บริหารความสำเร็จของโรงเรียน 4 ด้าน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (2554: ไม่ระบุหน้า) ได้ประเมินผลโครงการศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 มีวัตถุประสงค์ของการประเมินคือ 1) เพื่อประเมินระดับความรู้ความเข้าใจและการนำความรู้ไปใช้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้เข้าร่วมโครงการฯ 2) เพื่อประเมินผลการบูรณาการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และผลการดำเนินงานตามกรอบการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและ 3) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นและข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการฯตลอดจนผลกระทบจากการบูรณาการที่มีต่อเกษตรกร ชุมชน และด้านอื่นๆ และการจัดทำข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานโครงการฯ แนวทางในการบูรณาการให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพื่อใช้เป็นแนวทางประกอบการดำเนินโครงการในอนาคต โดยวิธีการดำเนินการวิจัยทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ การศึกษาในเชิงปริมาณดำเนินการในส่วนของการประเมินความรู้ความเข้าใจและการนำความรู้ไปใช้ของผู้เข้าร่วมโครงการทั้งศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนในศูนย์เรียนรู้หลักและศูนย์เรียนรู้ในโรงเรียน และรวบรวมข้อมูลข้อมูลในส่วนผลการบูรณาการกับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานต่าง การศึกษาในเชิงคุณภาพ ดำเนินการจัดเวทีประชุมเพื่อศึกษาข้อมูลในประเด็นการบูรณาการระหว่างหน่วยงานพร้อมสะท้อนปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการฯ

จากการตรวจเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ผ่านมา ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2537-2554 ซึ่งในระยะเวลา 17 ปี ผู้วิจัยสามารถสรุปปัจจัยที่เกี่ยวกับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาได้แก่เพศ อายุ ระดับการศึกษา ลักษณะการพักอาศัย รายรับที่ได้จากผู้ปกครอง คาบเรียน/ชั่วโมงเรียนวิชาทางการเกษตรที่สอดแทรกแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงและกิจกรรมการเรียน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ (Independent variables) ประกอบด้วย

    1.1 ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล

        1.1.1 เพศ

        1.1.2 อายุ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1.1.3 ระดับการศึกษา

1.1.4 ลักษณะการพักอาศัย

1.1.5 รายรับที่ได้จากผู้ปกครอง

1.2 กิจกรรมการเรียน

1.2.1 กิจกรรมภายในห้องเรียน

1.2.2 กิจกรรมภายนอกห้องเรียน

1.2.3 ครูผู้สอน

1.2.4 เพื่อน

1.2.5 สื่อที่ใช้ในการสอน

1.2.6 สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา

2. ตัวแปรตาม (dependent variable) ได้แก่การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

2.1 ด้านเศรษฐกิจ

2.2 ด้านสังคม

2.3 ด้านสิ่งแวดล้อม

2.4 ด้านวัฒนธรรม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรอิสระ **ตัวแปรตาม**

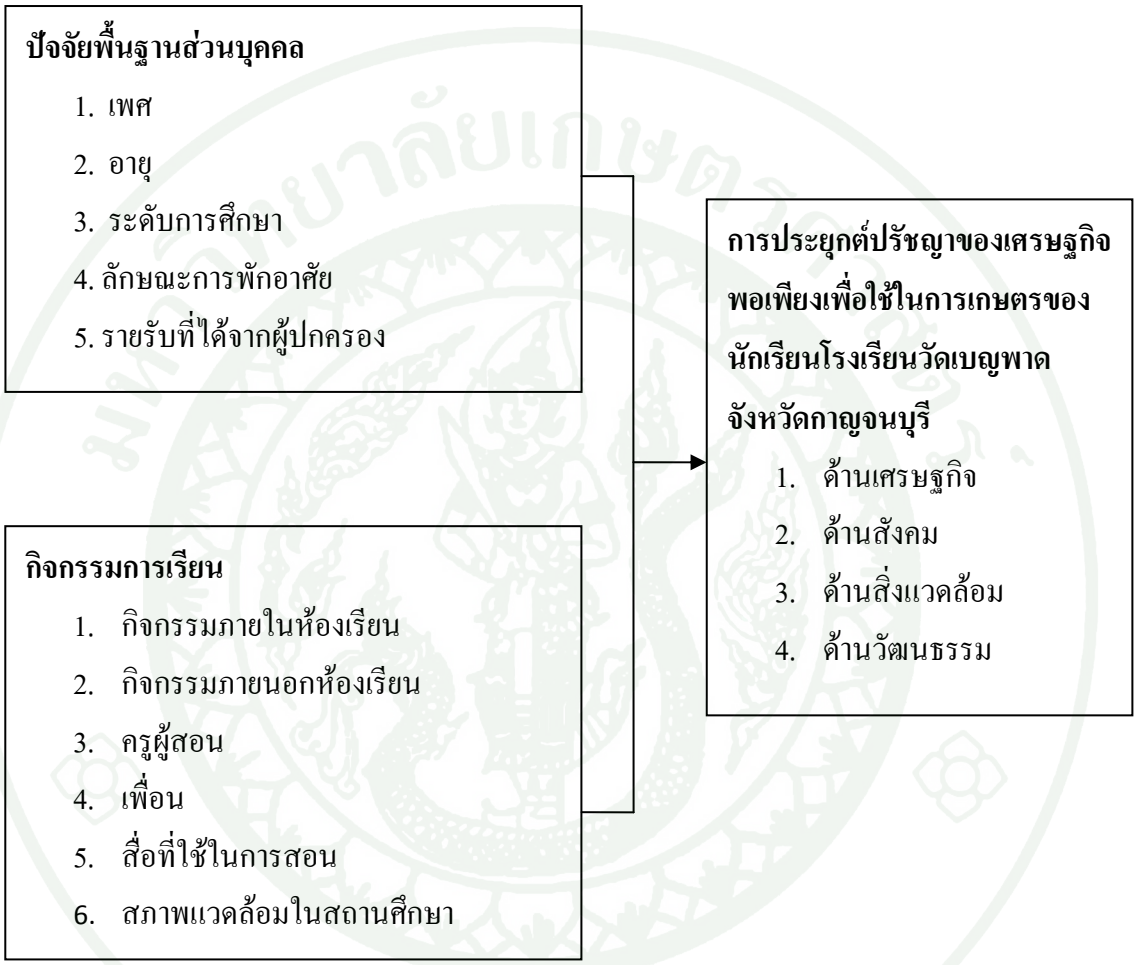

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สมมติฐานในการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของนักเรียน มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของโรงเรียนวัดเบญพาด อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรีแตกต่างกัน สามารถแยกเป็นสมมติฐานย่อยดังนี้ คือ

สมมติฐานที่ 1.1 เพศ มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

สมมติฐานที่ 1.2 อายุ มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

สมมติฐานที่ 1.3 ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

สมมติฐานที่ 1.4 ลักษณะการพักอาศัย มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

สมมติฐานที่ 1.5 รายรับที่ได้จากผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

สมมติฐานที่ 2 กิจกรรมการเรียน มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรีแตกต่างกัน สามารถแยกเป็นสมมติฐานย่อยดังนี้ คือ

สมมติฐานที่ 2.1 ครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

สมมติฐานที่ 2.2 เพื่อน มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สมมติฐานที่ 2.3 สื่อที่ใช้ในการเรียน มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

สมมติฐานที่ 2.4 สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่องการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง โดยมีรายละเอียดดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ3 ภาคเรียนที่2 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนวัดเบญพาด อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาคือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ3 ของโรงเรียนวัดเบญพาด อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี โดยการสุ่มตัวอย่างประชากรที่ศึกษาด้วยวิธีแบบเฉพาะเจาะจงจำนวน 66 คน โดยเลือกจากครอบครัวมีอาชีพทำการเกษตร เพื่อต้องการศึกษาการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรีที่นำไปใช้กับการเกษตรที่บ้านและแนะนำผู้ปกครองของนักเรียน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม(Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีลักษณะคำถามที่กำหนดคำตอบปลายปิด (Close question) โดยแบ่งเนื้อหาของแบบสอบถามออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 ปัจจัยด้านหลักสูตร

ตอนที่ 3 กิจกรรมการเรียน

ตอนที่ 4 การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตร

ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

การวัดตัวแปร

เพศ กำหนดการวัดแบบสเกลนามบัญญัติ (Nominal Scale) วัดจากเพศของนักเรียนที่ทำการศึกษา

อายุ กำหนดการวัดแบบอัตราส่วน (Ratio Scale) วัดจากจำนวนปีเต็มของนักเรียนตั้งแต่ปีเกิดจนถึงปีปัจจุบัน หากมีเศษของอายุ 6 เดือนขึ้นไปให้นับเป็น 1 ปี

อายุน้อย หมายถึง อายุที่น้อยกว่าค่าเฉลี่ย 13 -14.15 ปี
อายุมาก หมายถึง อายุที่มากกว่าค่าเฉลี่ย 14.16 – 15 ปี

ระดับการศึกษา กำหนดการวัดแบบสเกลนามบัญญัติ (Nominal Scale) วัดจากระดับการศึกษาสูงสุดของนักเรียน โดยแบ่งเป็น มัธยมศึกษาปีที่1, 2 และ3

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ลักษณะการพักอาศัย กำหนดการวัดแบบสเกลนามบัญญัติ (Nominal Scale) โดยแบ่งเป็นอาศัยอยู่กับบิดามารดาของตนเอง, อาศัยอยู่กับบิดาหรือมารดาคนเดียว, อาศัยอยู่กับญาติ และอาศัยอยู่กับบุคคลอื่นๆเช่น เพื่อน เป็นต้น

รายรับที่ได้จากผู้ปกครอง กำหนดการวัดแบบอัตราส่วน (Ratio Scale) วัดจากจำนวนเงินที่ได้รับจากผู้ปกครองต่อวัน นับเป็นจำนวนเต็มบาท

รายรับน้อย หมายถึง นักเรียนที่ได้มีรายรับน้อยกว่าค่าเฉลี่ย 26.82
รายรับมาก หมายถึง นักเรียนที่ได้มีรายรับมากกว่าค่าเฉลี่ย 26.82

คาบเรียน/ชั่วโมงเรียน กำหนดการวัดแบบสเกลอัตราส่วน (Ratio Scale) วัดจากชั่วโมงเรียนของนักเรียนที่ทำการศึกษา/สัปดาห์

วิชาทางการเกษตรที่สอดแทรกแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง กำหนดการวัดแบบสเกลนามบัญญัติ (Nominal Scale) วัดจากรายวิชาที่สอดแทรกแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในปีการศึกษา 2555

กิจกรรมภายในห้องเรียน กำหนดการวัดแบบสเกลนามบัญญัติ (Nominal Scale) วัดจากกิจกรรมที่นักเรียนที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมภายในห้องเรียน ได้แก่ ไม่มี และ มี

กิจกรรมภายนอกห้องเรียน กำหนดการวัดแบบสเกลนามบัญญัติ (Nominal Scale) วัดจากการเข้าร่วมของนักเรียนของกิจกรรมภายนอกห้องเรียน ได้แก่ ไม่มี และ มี

ครูผู้สอน กำหนดวัดแบบสเกลอันตรภาคชั้น (Interval Scale) วัดจากความคิดเห็นของนักเรียนในการมีส่วนร่วม แบ่งเป็นสองระดับ คือ ครูผู้สอนน้อย และครูผู้สอนปานกลาง

เพื่อน กำหนดวัดแบบสเกลอันตรภาคชั้น (Interval Scale) วัดจากความคิดเห็นของนักเรียนในการมีส่วนร่วม แบ่งเป็นสองระดับ คือ เพื่อนปานกลาง และ เพื่อนมาก

สื่อที่ใช้ในการสอน กำหนดวัดแบบสเกลอันตรภาคชั้น (Interval Scale) วัดจากความคิดเห็นของนักเรียนในการมีส่วนร่วม แบ่งเป็นสองระดับ คือ ปานกลาง และ มาก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา กำหนดวัดแบบสเกลอันตรภาคชั้น (Interval Scale) วัดจากความคิดเห็นของนักเรียนในการมีส่วนร่วม แบ่งเป็นสองระดับ คือ ปานกลาง และ มาก

ครูผู้สอน เพื่อน สื่อที่ใช้ในการสอน สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา กำหนดวัดแบบสเกลอันตรภาคชั้น (Interval Scale) วัดจากความคิดเห็นของนักเรียนในการมีส่วนร่วม ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งเป็น 3 ระดับ โดยให้คะแนนดังนี้

มาก = 3 คะแนน
ปานกลาง = 2 คะแนน
น้อย = 1 คะแนน

คำนวณช่วงกว้างระหว่างชั้น จากสูตร (สุรินทร์ นิยมางกูร, 2548)

อันตรภาคชั้น = พิสัย/จำนวนชั้น
= (คะแนนสูงสุด-คะแนนต่ำสุด)/จำนวนชั้น
= (3-1)/3 = 0.66

ดังนั้น จึงกำหนดช่วงคะแนนสำหรับพิจารณา ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.34-3.00 หมายถึง เห็นด้วยมาก
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.67-2.33 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.66 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตร กำหนดวัดแบบสเกลนามบัญญัติ (Nominal Scale) วัดจากการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติ ได้แก่ ปฏิบัติ และไม่ปฏิบัติ

ปฏิบัติ = 1 คะแนน
ไม่ปฏิบัติ = 0 คะแนน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การทดสอบเครื่องมือ

1. ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามจากแนวคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และกรอบแนวความคิดในการวิจัยเพื่อรวบรวมข้อมูลต่างๆ ตามวัตถุประสงค์ จากนั้นได้นำเสนอเครื่องมือต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความตรงของเนื้อหาและแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำ

2. การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) เพื่อให้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีความถูกต้องและสมบูรณ์ เพื่อหาข้อบกพร่องของแบบสอบถามผู้วิจัยจึงได้นำแบบสอบถามไปทดสอบกับตัวแทนนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 30 ราย แล้วนำผลการวิเคราะห์มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α Coefficient) ตามแบบของครอนบัค (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้านความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อครูผู้สอน เพื่อน สื่อที่ใช้ในการเรียน และสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา มีค่าเท่ากับ 0.855 ระดับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน มีค่าเท่ากับ 0.839 ระดับการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน มีค่าเท่ากับ 0.896 และระดับการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง มีค่าเท่ากับ 0.898

3. นำผลการทดสอบที่ได้มาทำการปรับปรุงแก้ไข และตรวจสอบโดยคณะกรรมการที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้มีความถูกต้อง และสมบูรณ์อีกครั้งก่อนที่จะนำไปสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือราชการขอความอนุเคราะห์อำนวยความสะดวก ในการรวบรวมข้อมูลที่ออกโดยภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตรมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วิทยาเขตบางเขน เพื่อแจ้งวัตถุประสงค์ในการวิจัยแก่โรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี

2. ผู้วิจัยประสานงานกับผู้อำนวยการของโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการประสานงานและนัดหมาย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3. ผู้วิจัยชี้แจงทำความเข้าใจกับนักเรียนเพื่อให้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย แล้วดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี คือ 66 คน

4. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ แปลผล สรุป และรายงานผลการวิจัยทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบข้อมูล (editing) แล้วผู้วิจัยจะตรวจสอบความสมบูรณ์ และความสอดคล้องของคำตอบในแบบสอบถามทุกข้อทุกประเด็น

2. นำข้อมูลที่ถูกต้องเรียบร้อยแล้วมาจัดหมวดหมู่ เพื่อบันทึกลงรหัส (coding)

3. ข้อมูลที่ลงรหัสแล้วนำไปประมวลผลข้อมูล หาค่าสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปและทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ดังนี้

3.1 ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) และค่าสูงสุด (Maximum) ค่าต่ำสุด (Minimum) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

3.2 ค่า Chi-square test เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลและกิจกรรมการเรียน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัด เบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของนักเรียนโรงเรียนวัด เบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 66 รายแล้วนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

การนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยพื้นฐานด้านส่วนบุคคล ด้านหลักสูตร และด้านกิจกรรมการเรียนของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี

ตอนที่ 2 การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยพื้นฐานด้านส่วนบุคคล ด้านหลักสูตร และด้านกิจกรรมการเรียนของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล

(n = 66)

ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	34	51.5
หญิง	32	48.5

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 1 (ต่อ)

(n = 66)

ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
อายุ		
13 ปี	9	13.6
14 ปี	38	57.6
15 ปี	19	28.8
Mean = 14.15 ปี S.D. 0.638 Min = 13 ปี Max = 15 ปี		
ระดับการศึกษา		
มัธยมศึกษาปีที่1	23	34.8
มัธยมศึกษาปีที่2	23	34.8
มัธยมศึกษาปีที่3	20	30.4
ลักษณะการพักอาศัย		
อาศัยอยู่กับบิดามารดาของตนเอง	38	57.5
อาศัยอยู่กับบิดาหรือมารดาคนเดียว	11	16.7
อาศัยอยู่กับญาติ	17	25.8
รายรับที่ได้รับจากผู้ปกครอง บาท/วัน		
20	38	57.5
30	11	16.7
40	17	25.8
Mean = 26.82 บาท/วัน S.D. 8.622 บาท/วัน Min = 20 บาท/วัน Max = 40 บาท/วัน		

จากตารางที่ 1 ข้อมูลปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ลักษณะการพักอาศัย รายรับที่ได้จากผู้ปกครอง ดังแสดงในตารางที่1มีรายละเอียดดังนี้

เพศ พบว่า นักเรียนเป็นเพศชาย จำนวน 34 ราย คิดเป็นร้อยละ 51.5 เป็นเพศหญิง จำนวน 32 ราย คิดเป็นร้อยละ 48.5

อายุ พบว่า นักเรียนส่วนมากมีอายุ 14 ปี คิดเป็นร้อยละ 57.6 รองลงมามีอายุ 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.8 และอายุ 13 ปี คิดเป็นร้อยละ 13.6 อายุน้อยที่สุด คือ 13 ปี อายุมากที่สุดคือ 15 ปี และอายุเฉลี่ย คือ 14.15 ปี

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ระดับการศึกษา พบว่า นักเรียนกำลังการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 คิดเป็นร้อยละ 34.8 เท่ากันและระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 30.4 ตามลำดับ

ลักษณะการพักอาศัย พบว่า นักเรียนอาศัยอยู่กับบิดามารดาของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 57.5 รองลงมาคืออาศัยอยู่กับบิดาหรือมารดาคนเดียว คิดเป็นร้อยละ16.7 และอาศัยอยู่กับญาติ คิดเป็นร้อยละ25.8

รายได้ที่ได้รับจากผู้ปกครอง พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ได้รับเงินจากผู้ปกครองเป็นจำนวน 20 บาท /วัน คิดเป็นร้อยละ 57.5 รองลงมา คือ 40 บาท /วัน คิดเป็นร้อยละ 25.8 และ 30 บาท /วัน คิดเป็นร้อยละ 16.7 นักเรียนที่ได้รับเงินจากผู้ปกครองน้อยที่สุด คือ 20 บาท /วัน มากที่สุด คือ 40 บาท /วัน และรายได้ที่ได้รับจากผู้ปกครองเฉลี่ย 26.82 บาท /วัน

ตารางที่ 2 ปัจจัยด้านหลักสูตร

(n = 66)

ปัจจัยด้านหลักสูตร	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ชั่วโมงเรียนทางรายวิชาการเกษตร(ชั่วโมง/สัปดาห์)		
1	66	100.0
ชั่วโมงลงปฏิบัติงานจริง(ชั่วโมง/สัปดาห์)		
1	66	100.0
วิชาทางการเกษตรที่ท่านเรียน		
มี		
วิชาการงานพื้นฐานอาชีพ	66	100.0
วิชาที่สอดแทรกแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง		
มี		
วิชาการงานพื้นฐานอาชีพ	33	50.0
วิชาสังคม	11	16.6
วิชาภาษาไทย	22	33.4

จากตารางที่ 2 ข้อมูลปัจจัยด้านหลักสูตรประกอบด้วย ชั่วโมงเรียนทางรายวิชาการเกษตร (ชั่วโมง/สัปดาห์) ชั่วโมงลงปฏิบัติงานจริง (ชั่วโมง/สัปดาห์) วิชาทางการเกษตรและวิชาที่สอดแทรกแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ดังแสดงในตารางที่ 2 มีรายละเอียดดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1. นักเรียนมีชั่วโมงเรียนทางรายวิชาการเกษตร มี1 ชั่วโมง/สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 100

2. นักเรียนมีชั่วโมงลงปฏิบัติงานจริงมี 1 ชั่วโมง/สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 100

3. นักเรียนมีวิชาทางการเกษตรมี 1 วิชา คือ วิชาการงานพื้นฐานอาชีพคิดเป็นร้อยละ 100

4. นักเรียนมีวิชาที่สอดแทรกแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมี 3 วิชา คือ 1 วิชาการงานพื้นฐานอาชีพคิดเป็นร้อยละ 50.0 รองลงมา คือ วิชาภาษาไทยคิดเป็นร้อยละ 33.4 และวิชาสังคมคิดเป็นร้อยละ 16.6

ตารางที่ 3 กิจกรรมการเรียน

(n = 66)

กิจกรรมการเรียน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
กิจกรรมภายในห้องเรียน		
มีการแบ่งกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน		
ไม่มี	-	-
มี (วิชาการงานพื้นฐานอาชีพ)	66	100.0
จัดบอร์ดเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงในห้องเรียน		
ไม่มี	12	18.2
มี (วิชาการงานพื้นฐานอาชีพ)	54	81.8
กิจกรรมภายนอกห้องเรียน		
ทัศนศึกษาดูงานเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง		
ไม่มี	13	19.7
มี (วิชาการงานพื้นฐานอาชีพ)	53	80.3
เยี่ยมชมพื้นที่ในชุมชนใกล้เคียง		
ไม่มี	32	48.5
มี (วิชาการงานพื้นฐานอาชีพ)	34	51.5

จากตารางที่ 3 ข้อมูลด้านกิจกรรมการเรียนประกอบด้วย กิจกรรมภายในห้องเรียนและกิจกรรมภายนอกห้องเรียน ดังแสดงในตารางที่ 3 มีรายละเอียดดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กิจกรรมภายในห้องเรียนพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีการแบ่งกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน 1 วิชา คือ วิชาการงานพื้นฐานอาชีพคิดเป็นร้อยละ100.0 และพบว่า นักเรียนจัดบอร์ดเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงในห้องเรียน 1 วิชา คือ วิชาการงานพื้นฐานอาชีพคิดเป็นร้อยละ 81.8

กิจกรรมภายนอกห้องเรียนพบว่า นักเรียนมีการทัศนศึกษาดูงานเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง 1 วิชา คือ 1 วิชาการงานพื้นฐานอาชีพคิดเป็นร้อยละ 80.3 และพบว่า นักเรียนมีการเยี่ยมชมพื้นที่ในชุมชนใกล้เคียงที่ทำเศรษฐกิจพอเพียง 1 วิชา คือ วิชาการงานพื้นฐานอาชีพคิดเป็นร้อยละ 51.5

ตารางที่ 4 จำนวนค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มี ต่อครูผู้สอน ที่มีส่วนในการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัด เบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี

(n = 66)

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อครูผู้สอน	ระดับความคิดเห็น			Mean	S.D.	สรุประดับความคิดเห็น
	น้อย	ปานกลาง	มาก			
1. ครูให้ข้อมูลเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างครบถ้วน	1 (1.5)	15 (22.7)	50 (75.8)	2.74	.474	มาก
2. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนถามปัญหาหรือข้อสงสัยในเรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	1 (1.5)	21 (31.8)	44 (66.7)	2.65	.511	มาก
3. ครูมีส่วนช่วยส่งเสริมปรัชญา-ของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตรแก่นักเรียน	0 (0.0)	8 (12.1)	58 (87.9)	2.88	.329	มาก
4. ครูส่งเสริมให้นักเรียนใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเรื่องของ3 ห่วง 2 เงื่อนไขเช่น พอประมาณมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันและความรู้คุณธรรม	0 (0.0)	26 (39.4)	40 (60.6)	2.61	.492	มาก
5. ครูสอนให้นักเรียนรู้จักพอประมาณรู้จักพอไม่โลภอยากได้ของผู้อื่น	0 (0.0)	9 (13.6)	57 (86.4)	2.86	.346	มาก
6. ครูสอนให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมเช่น ความซื่อสัตย์สุจริต เป็นต้น	0 (0.0)	4 (6.1)	62 (93.9)	2.94	.240	มาก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 4 (ต่อ)

(n = 66)

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อครูผู้สอน	ระดับความคิดเห็น			Mean	S.D.	สรุประดับความคิดเห็น
	น้อย	ปานกลาง	มาก			
7. ครูสอนให้นักเรียนรู้จักมีเหตุผลในการตัดสินใจเรื่องต่างๆ	0 (0.0)	15 (22.7)	51 (77.3)	2.77	.422	มาก
8. ครูฝึกสอนให้นักเรียนมีการวางแผนในการทำงาน อย่างรอบคอบ	0 (0.0)	10 (15.2)	56 (84.8)	2.85	.361	มาก
9. ครูช่วยส่งเสริมให้นักเรียนใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างรู้คุณค่า เช่น ปิดน้ำ ปิดไฟฟ้าหลังการใช้งานทุกครั้ง ฯลฯ	1 (1.5)	9 (13.6)	56 (84.8)	2.83	.361	มาก
10. ครูประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่นักเรียน	1 (1.5)	18 (27.3)	47 (71.2)	2.70	.495	มาก
11. ครูมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมทางการเกษตรกับนักเรียนทุกครั้ง	0 (0.0)	24 (36.4)	42 (63.6)	2.64	.485	มาก
12. ครูให้นักเรียนทำการบ้านเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3 (4.5)	38 (57.6)	25 (37.9)	2.30	.632	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม				**2.73**	**.217**	**มาก**

จากการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อครูผู้สอน ที่มีส่วนในการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัด เบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี ในตารางที่ 4 พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นต่อครูผู้สอนรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.73) และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า นักเรียนมีความคิดเห็นระดับมากมี 11 ข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับแรกคือ ข้อที่ 6.ครูสอนให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมเช่น ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นต้น (ค่าเฉลี่ย 2.94) ข้อที่ 3.ครูมีส่วนช่วยส่งเสริมปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตรแก่นักเรียน (ค่าเฉลี่ย 2.88) และข้อที่ 5.ครูสอนให้นักเรียนรู้จักพอประมาณ รู้จักพอไม่โลภอยากได้ของผู้อื่น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

(ค่าเฉลี่ย 2.86) นักเรียนมีความคิดเห็นระดับปานกลางมี 1 ข้อ คือ ข้อที่ 12. ครูให้นักเรียนทำการบ้านเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ค่าเฉลี่ย 2.30)

ตารางที่ 5 จำนวนค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความคิดเห็น ของนักเรียนที่มีต่อเพื่อน ที่มีส่วนในการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัด เบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี

(n = 66)

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อเพื่อน	ระดับความคิดเห็น			Mean	S.D.	สรุประดับความคิดเห็น
	น้อย	ปานกลาง	มาก			
1.เพื่อนมีส่วนช่วยในการทำกิจกรรมต่างๆในห้องเรียน	0 (0.0)	25 (37.9)	41 (62.1)	2.62	.489	มาก
2.เพื่อนมีส่วนช่วยในการให้ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง	1 (1.5)	39 (59.1)	26 (39.4)	2.38	.519	มาก
3.เพื่อนมีส่วนช่วยในการทำแปลงเกษตรตามแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	2 (3.0)	20 (30.3)	44 (66.7)	2.64	.545	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม				**2.54**	**.380**	**มาก**

จากการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็น ของนักเรียนที่มีต่อเพื่อน ที่มีส่วนช่วยในการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัด เบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี ในตารางที่ **5** พบว่านักเรียนมีความคิดเห็น ต่อเพื่อนรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.54) และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า นักเรียนมีความคิดเห็นระดับมากทั้งหมด โดยมีค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับแรกคือ ข้อที่ 3.เพื่อนมีส่วนช่วยในการทำแปลงเกษตรตามแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ค่าเฉลี่ย 2.64) ข้อที่ 1.เพื่อนมีส่วนช่วยในการทำกิจกรรมต่างๆในห้องเรียน (ค่าเฉลี่ย 2.62) และข้อที่ 2.เพื่อนมีส่วนช่วยในการให้ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง (ค่าเฉลี่ย 2.38)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 6 จำนวนค่าความถี่ ร้อยละค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อสื่อที่ใช้ในการสอนที่มีส่วนในการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัด เบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี

(n = 66)

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อสื่อที่ใช้ในการสอน	ระดับความคิดเห็น			Mean	S.D.	สรุประดับความคิดเห็น
	น้อย	ปานกลาง	มาก			
1. โรงเรียนใช้สื่อ วารสาร ที่เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประกอบการเรียนในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง	0 (0.0)	37 (56.1)	29 (43.9)	2.44	.500	มาก
2. โรงเรียนใช้สื่อ หนังสือ ที่เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประกอบการเรียนในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง	0 (0.0)	30 (45.5)	36 (54.5)	2.55	.502	มาก
3. โรงเรียนใช้สื่อ วีดิทัศน์ ที่เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประกอบการเรียนในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง	0 (0.0)	32 (48.5)	34 (51.5)	2.24	.432	ปานกลาง
4. ประเภทของสื่อที่ใช้ในการประกอบการเรียนเช่นหนังสือทำให้เข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มขึ้น	0 (0.0)	32 (48.5)	34 (51.5)	2.52	.504	มาก
5. ประเภทของสื่อที่ใช้ในการประกอบการเรียนเช่นวารสารทำให้เข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มขึ้น	0 (0.0)	40 (60.6)	26 (39.4)	2.39	.492	มาก
6. ประเภทของสื่อที่ใช้ในการประกอบการเรียน เช่น วีดิทัศน์ทำให้เข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มขึ้น	0 (0.0)	40 (60.0)	26 (39.4)	2.39	.492	มาก
7.ในห้องเรียนมีหนังสือที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงไว้ให้นักเรียนหาความรู้เพิ่มเติม	0 (0.0)	33 (50.0)	33 (50.0)	2.50	.504	มาก
8. ในห้องเรียนมี วารสารที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงไว้ให้นักเรียนหาความรู้เพิ่มเติม	0 (0.0)	41 (62.1)	25 (37.9)	2.38	.489	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม				**2.42**	**.488**	**มาก**

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็น ของนักเรียนที่มีต่อสื่อที่ใช้ในการสอน ที่มีส่วนช่วยในการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี ในตารางที่ 6 พบว่านักเรียนมีความคิดเห็น ต่อสื่อที่ใช้ในการสอนรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.42) และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า นักเรียนมีความคิดเห็นระดับมาก 7 ข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับแรกคือ ข้อที่ 2.โรงเรียนใช้สื่อ หนังสือ ที่เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประกอบการเรียนในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง (ค่าเฉลี่ย 2.55)ข้อที่ 4.ประเภทของสื่อที่ใช้ในการประกอบการเรียน เช่น หนังสือ ทำให้เข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มขึ้น (ค่าเฉลี่ย 2.52) และข้อที่ 7.ในห้องเรียนมีหนังสือ ที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงไว้ให้นักเรียนหาความรู้เพิ่มเติม (ค่าเฉลี่ย 2.50) นักเรียนมีความคิดเห็นระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ ข้อที่ 3.โรงเรียนใช้สื่อวีดิทัศน์ที่เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประกอบการเรียนในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง (ค่าเฉลี่ย 2.24)

ตารางที่ 7 จำนวนค่าความถี่ ร้อยละค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ที่มีส่วนในการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี

(n = 66)

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น			Mean	S.D.	สรุประดับความคิดเห็น
	น้อย	ปานกลาง	มาก			
1. โรงเรียนมีพื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสม	0 (0.0)	9 (13.6)	57 (86.4)	2.86	.346	มาก
2. โรงเรียนมีการแบ่งพื้นที่ในการทำเกษตรอย่างเหมาะสม	0 (0.0)	12 (18.2)	54 (81.8)	2.82	.389	มาก
3. โรงเรียนมีแหล่งน้ำที่เพียงพอกับการทำการเกษตรของนักเรียน	2 (0.0)	19 (13.6)	45 (86.4)	2.65	.540	มาก
4. โรงเรียนมีอุปกรณ์ทำการเกษตรที่เพียงพอกับนักเรียน	0 (0.0)	12 (18.2)	54 (81.8)	2.82	.389	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม				**2.78**	**.265**	**มาก**

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็น ของนักเรียนที่มีต่อสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่มีส่วนในการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี ในตารางที่ 7 พบว่านักเรียนมีความคิดเห็น ต่อสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา รวมอยู่ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.78) และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า นักเรียนมีความคิดเห็นระดับมากทั้งหมด โดยมีค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับแรกคือ ข้อที่ 1.โรงเรียนมีพื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 2.86) ข้อที่ 2.โรงเรียนมีการแบ่งพื้นที่ในการทำเกษตรอย่างเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 2.82) และข้อที่ 4.โรงเรียนมีอุปกรณ์ทำการเกษตรที่เพียงพอกับนักเรียน (ค่าเฉลี่ย 2.82)

ตอนที่ 2 การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี

ตารางที่ 8 จำนวน ร้อยละ ของการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัด เบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี ที่นักเรียนปฏิบัติในโรงเรียน

(n = 66)

ข้อคำถาม	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ				
1. นักเรียนมีการวางแผนทุกครั้งก่อนเริ่มทำการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ให้มีความเหมาะสมกับพื้นที่ และความต้องการของตลาด	66	100.0	-	-
2. นักเรียนมีการแบ่งที่ดินออกเป็นส่วนๆ ก่อนเริ่มทำการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก	64	97.0	2	3.0
3. นักเรียนมีการนำพืชผัก สัตว์ และปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ที่ได้จากการผลิต มาใช้แทนการซื้อจากท้องตลาด	61	92.4	5	7.6
4. นักเรียนมีการนำพืชผัก สัตว์ และปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ที่ได้จากการผลิต และเหลือจากการนำมาใช้ มาขายเพื่อหารายได้เสริม	50	75.8	16	24.2

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 8 (ต่อ)

(n = 66)

ข้อคำถาม	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
5. นักเรียนมีการทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย ในการปลูกพืชผักเลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก	51	77.3	15	22.7
การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม				
1. นักเรียนมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก	66	100.0	-	-
2. นักเรียนมีการนำพืชผัก สัตว์ และปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอกที่ได้จากการผลิตไปแบ่งปันให้ผู้อื่น	57	86.4	9	13.6
3. นักเรียนมีส่วนช่วยในการรวมกลุ่มนำผลผลิตต่างๆ เช่น พืชผัก สัตว์ ปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ไปขายยังท้องตลาด	49	74.2	17	25.8
4. นักเรียนมีส่วนช่วยในการให้ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอกต่อผู้อื่นหรือผู้ที่สนใจ	57	86.4	9	13.6
5. นักเรียนมีการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวกับการปลูกพืชผัก การเลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก	61	92.4	5	7.6
การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม				
1. นักเรียนมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์พืชผัก สัตว์ประจำท้องถิ่น เช่น การนำพันธุ์สัตว์ พันธุ์พืชที่มีอยู่ที่บ้านไปแลกเปลี่ยนกับเพื่อนบ้านในพื้นที่ของนักเรียนเอง	50	75.8	16	24.2
2. นักเรียนมีการพัฒนาพื้นที่ทำการเกษตรการเลี้ยงสัตว์ให้มีความสมบูรณ์อยู่เสมอเช่นการปรับปรุงดิน	64	97.0	2	3.0
3. นักเรียนมีการใช้สารสกัดต่างๆที่ได้จากสมุนไพรในท้องถิ่นมาปราบศัตรูพืชและแมลง	57	86.4	9	13.6

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 8 (ต่อ)

(n = 66)

ข้อคำถาม	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
4. นักเรียนมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ เช่น มีการขุดบ่อเก็บน้ำเพื่อใช้ในฤดูแล้ง	43	65.2	23	34.8
5. นักเรียนมีส่วนช่วยในรณรงค์ให้ผู้ที่สนใจทำการเกษตรใช้ปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก แทนการใช้ปุ๋ยเคมี	53	80.3	13	19.7
การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม				
1. นักเรียนมีส่วนช่วยในการรณรงค์ให้ผู้อื่นมีความรักในบ้านเกิดของตนเอง	59	89.4	7	10.6
2. นักเรียนมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์และฟื้นฟูพืชผัก สัตว์เลี้ยงประจำท้องถิ่น ไม่ให้สูญหายไปจากท้องถิ่นที่นักเรียนอาศัยอยู่	62	93.9	4	6.1
3. นักเรียนมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การถนอมอาหารให้เก็บไว้รับประทานเป็นระยะเวลานาน	52	78.8	14	21.2
4. นักเรียนมีส่วนช่วยในการเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นในพื้นที่ของนักเรียนเองให้ผู้ที่สนใจได้รับรู้	58	87.9	8	12.1
5. นักเรียนมีการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆเกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่น ของนักเรียนเอง เช่นการลงแขกเกี่ยวข้าว	65	98.5	1	1.5

จากการวิเคราะห์ การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัด เบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี ที่นักเรียนปฏิบัติในโรงเรียน ในตารางที่ 8 พบว่านักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติและไม่ปฏิบัติ แบ่งเป็น 4 ด้านดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ

นักเรียนมีการวางแผนทุกครั้งก่อนเริ่มทำการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ให้มีความเหมาะสมกับพื้นที่ และความต้องการของตลาด

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนทั้งหมด มีการวางแผนทุกครั้งก่อนเริ่มทำการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ให้มีความเหมาะสมกับพื้นที่ และความต้องการของตลาด

นักเรียนมีการแบ่งที่ดินออกเป็นส่วนๆ ก่อนเริ่มทำการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 97.0 มีการแบ่งที่ดินออกเป็นส่วนๆก่อนเริ่มทำการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ส่วนอีกร้อยละ3.0 ไม่ปฏิบัติ

นักเรียนมีการนำพืชผัก สัตว์ และปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ที่ได้จากการผลิต มาใช้แทนการซื้อจากท้องตลาด

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 92.4 มีการนำพืชผัก สัตว์และปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ที่ได้จากการผลิต มาใช้แทนการซื้อจากท้องตลาด ส่วนอีกร้อยละ7.6 ไม่ปฏิบัติ

นักเรียนมีการนำพืชผัก สัตว์ และปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ที่ได้จากการผลิต และเหลือจากการนำมาใช้มาขายเพื่อหารายได้เสริม

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 75.8 มีการนำพืชผัก สัตว์ และปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ที่ได้จากการผลิต และเหลือจากการนำมาใช้ มาขายเพื่อหารายได้เสริมส่วนอีกร้อยละ 24.2ไม่ปฏิบัติ

นักเรียนมีการทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย ในการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 77.3 มีส่วนช่วยในการให้ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอกต่อผู้อื่นหรือผู้ที่สนใจ ส่วนอีกร้อยละ22.7ไม่ปฏิบัติ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม

นักเรียนมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนทั้งหมดมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปลูกพืชผักเลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก

นักเรียนมีการนำพืชผัก สัตว์ และปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอกที่ได้จากการผลิตไปแบ่งปันให้ผู้อื่น

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 86.4 มีการนำพืชผัก สัตว์ และปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอกที่ได้จากการผลิตไปแบ่งปันให้ผู้อื่น ส่วนอีกร้อยละ13.6 ไม่ปฏิบัติ

นักเรียนมีส่วนช่วยในการรวมกลุ่มนำผลผลิตต่างๆเช่น พืชผัก สัตว์ ปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ไปขายยังท้องตลาด

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 74.2 มีส่วนช่วยในการรวมกลุ่มนำผลผลิตต่างๆเช่น พืชผัก สัตว์ ปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ไปขายยังท้องตลาด ส่วนอีกร้อยละ25.8 ไม่ปฏิบัติ

นักเรียนมีส่วนช่วยในการให้ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอกต่อผู้อื่นหรือผู้ที่สนใจ

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 86.4 มีส่วนช่วยในการให้ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชผักเลี้ยงสัตว์และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอกต่อผู้อื่นหรือผู้ที่สนใจ ส่วนอีกร้อยละ 13.6 ไม่ปฏิบัติ

นักเรียนมีการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวกับการปลูกพืชผัก การเลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 92.4 มีการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวกับการปลูกพืชผัก การเลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ส่วนอีกร้อยละ7.6 ไม่ปฏิบัติ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม

นักเรียนมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์พืชผัก สัตว์ประจำท้องถิ่น เช่น การนำพันธุ์สัตว์ พันธุ์พืช ที่มีอยู่ที่บ้านไปแลกเปลี่ยนกับเพื่อนบ้านในพื้นที่ของนักเรียนเอง

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 75.8 มีส่วนช่วยในการอนุรักษ์พืชผัก สัตว์ประจำท้องถิ่น เช่น การนำพันธุ์สัตว์ พันธุ์พืช ที่มีอยู่ที่บ้านไปแลกเปลี่ยนกับเพื่อนบ้านในพื้นที่ของนักเรียนเอง ส่วนอีกร้อยละ24.2ไม่ปฏิบัติ

นักเรียนมีการพัฒนาพื้นที่ทำการเกษตร การเลี้ยงสัตว์ ให้มีความสมบูรณ์อยู่เสมอ เช่น การปรับปรุงดิน

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 97.0 มีการพัฒนาพื้นที่ทำการเกษตร การเลี้ยงสัตว์ ให้มีความสมบูรณ์อยู่เสมอ เช่น การปรับปรุงดิน ส่วนอีกร้อยละ3.0ไม่ปฏิบัติ

นักเรียนมีการใช้สารสกัดต่างๆที่ได้จากสมุนไพรในท้องถิ่นมาปราบศัตรูพืชและแมลง

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 86.4 ใช้สารสกัดต่างๆที่ได้จากสมุนไพรในท้องถิ่นมาปราบศัตรูพืชและแมลง ส่วนอีกร้อยละ13.6 ไม่ปฏิบัติ

นักเรียนมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ เช่น มีการขุดบ่อเก็บน้ำเพื่อใช้ในฤดูแล้ง

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 65.2 มีส่วนช่วยในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ เช่น มีการขุดบ่อเก็บน้ำเพื่อใช้ในฤดูแล้ง ส่วนอีกร้อยละ 34.8 ไม่ปฏิบัติ

นักเรียนมีส่วนช่วยในรณรงค์ให้ผู้ที่สนใจทำการเกษตรใช้ปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก แทนการใช้ปุ๋ยเคมี

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 80.3 มีส่วนช่วยในรณรงค์ให้ผู้ที่สนใจทำการเกษตรใช้ปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก แทนการใช้ปุ๋ยเคมี ส่วนอีกร้อยละ 19.7 ไม่ปฏิบัติ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม

นักเรียนมีส่วนช่วยในการรณรงค์ให้ผู้อื่นมีความรักในบ้านเกิดของตนเอง

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 89.4 นักเรียนมีส่วนช่วยในการรณรงค์ให้ผู้อื่นมีความรักในบ้านเกิดของตนเอง ส่วนอีกร้อยละ 10.6 ไม่ปฏิบัติ

นักเรียนมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์และฟื้นฟูพืชผัก สัตว์เลี้ยงประจำท้องถิ่น ไม่ให้สูญหายไปจากท้องถิ่นที่นักเรียนอาศัยอยู่

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 93.9 มีส่วนช่วยในการอนุรักษ์และฟื้นฟูพืชผัก สัตว์เลี้ยงประจำท้องถิ่น ไม่ให้สูญหายไปจากท้องถิ่นที่นักเรียนอาศัยอยู่ ส่วนอีกร้อยละ 6.1 ไม่ปฏิบัติ

นักเรียนมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การถนอมอาหารให้เก็บไว้รับประทานเป็นระยะเวลานาน

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 78.8 มีส่วนช่วยในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การถนอมอาหารให้เก็บไว้รับประทานเป็นระยะเวลานาน ส่วนอีกร้อยละ21.2 ไม่ปฏิบัติ

นักเรียนมีส่วนช่วยในการเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นในพื้นที่ของนักเรียนเองให้ผู้ที่สนใจได้รับรู้

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 87.9 มีส่วนช่วยในการเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นในพื้นที่ของนักเรียนเองให้ผู้ที่สนใจได้รับรู้ ส่วนอีกร้อยละ12.1 ไม่ปฏิบัติ

นักเรียนมีการเข้าร่วมกิจกรรรมต่างๆเกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่นของนักเรียนเอง เช่น การลงแขกเกี่ยวข้าว

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 98.5 มีส่วนช่วยในการเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นในพื้นที่ของนักเรียนเองให้ผู้ที่สนใจได้รับรู้ ส่วนอีกร้อยละ1.5 ไม่ปฏิบัติ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 9 จำนวนร้อยละ ของการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัด เบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน

(n = 66)

ข้อคำถาม	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ				
1. นักเรียนมีการวางแผนทุกครั้งก่อนเริ่มทำการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ให้มีความเหมาะสมกับพื้นที่และความต้องการของตลาด	35	53.0	31	47.0
2. นักเรียนมีการแบ่งที่ดินออกเป็นส่วนๆ ก่อนเริ่มทำการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก	34	51.5	32	48.5
3. นักเรียนมีการนำพืชผัก สัตว์ และปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ที่ได้จากการผลิต มาใช้แทนการซื้อจากท้องตลาด	26	39.4	40	60.6
4. นักเรียนมีการนำพืชผัก สัตว์ และปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ที่ได้จากการผลิต และเหลือจากการนำมาใช้ มาขายเพื่อหารายได้เสริม	15	22.7	51	77.3
5. นักเรียนมีการทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย ในการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก	22	33.3	44	66.7
การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม				
1. นักเรียนมีการช่วยเหลือซึ่งกันในการปลูกพืชผักเลี้ยงสัตว์และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก	33	50.0	33	50.0
2. นักเรียนมีการนำพืชผัก สัตว์ และปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอกที่ได้จากการผลิตไปแบ่งปันให้ผู้อื่น	34	51.5	32	48.5
3. นักเรียนมีส่วนช่วยในการรวมกลุ่มนำผลผลิตต่างๆ เช่น พืชผัก สัตว์ ปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ไปขายยังท้องตลาด	21	31.8	45	68.2

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 9 (ต่อ)

(n = 66)

ข้อคำถาม	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
4. นักเรียนมีส่วนช่วยในการให้ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอกต่อผู้อื่นหรือผู้ที่สนใจ	29	43.9	37	56.1
5. นักเรียนมีการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการปลูกพืชผัก การเลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก	23	34.8	43	65.2
การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม				
1. นักเรียนมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์พืชผัก สัตว์ประจำท้องถิ่น เช่น การนำพันธุ์สัตว์ พันธุ์พืช ที่มีอยู่ที่บ้านไปแลกเปลี่ยนกับเพื่อนบ้านในพื้นที่ของนักเรียนเอง	25	37.9	41	62.1
2. นักเรียนมีการพัฒนาพื้นที่ทำการเกษตร การเลี้ยงสัตว์ ให้มีความสมบูรณ์อยู่เสมอ เช่น การปรับปรุงดิน	29	43.9	37	56.1
3. นักเรียนมีการใช้สารสกัดต่างๆที่ได้จากสมุนไพรในท้องถิ่นมาปราบศัตรูพืชและแมลง	20	30.3	46	69.7
4. นักเรียนมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ เช่น มีการขุดบ่อเก็บน้ำเพื่อใช้ในฤดูแล้ง	19	28.8	47	71.2
5. นักเรียนมีส่วนช่วยในรณรงค์ให้ผู้ที่สนใจทำการเกษตรใช้ปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก แทนการใช้ปุ๋ยเคมี	21	31.8	45	68.2
การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม				
1. นักเรียนมีส่วนช่วยในการรณรงค์ให้ผู้อื่นมีความรักในบ้านเกิดของตนเอง	31	47.0	35	53.0

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 9 (ต่อ)

(n = 66)

ข้อคำถาม	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
2. นักเรียนมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์และฟื้นฟูพืชผัก สัตว์เลี้ยงประจำท้องถิ่น ไม่ให้สูญหายไปจากท้องถิ่นที่นักเรียนอาศัยอยู่	26	39.4	40	60.6
3. นักเรียนมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การถนอมอาหารให้เก็บไว้รับประทานเป็นระยะเวลานาน	40	60.6	26	39.4
4. นักเรียนมีส่วนช่วยในการเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นในพื้นที่ของนักเรียนเองให้ผู้ที่สนใจได้รับรู้	21	31.8	45	68.2
5. นักเรียนมีการเข้าร่วมกิจกรรรมต่างๆ เกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่นของนักเรียนเอง เช่น การลงแขกเกี่ยวข้าว	30	45.5	36	54.5

จากการวิเคราะห์ การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัด เบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน ในตารางที่ 9 พบว่านักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติและไม่ปฏิบัติ แบ่งเป็น 4 ด้านดังนี้

การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ

นักเรียนมีการวางแผนทุกครั้งก่อนเริ่มทำการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 53.0 มีการวางแผนทุกครั้งก่อนเริ่มทำการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ให้มีความเหมาะสมกับพื้นที่ และความต้องการของตลาดส่วนอีกร้อยละ 47.0 ไม่ปฏิบัติ

นักเรียนมีการแบ่งที่ดินออกเป็นส่วนๆ ก่อนเริ่มทำการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 51.5 มีการแบ่งที่ดินออกเป็นส่วนๆก่อนเริ่มทำการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ส่วนอีกร้อยละ 48.5 ไม่ปฏิบัติ

นักเรียนมีการนำพืชผัก สัตว์ และปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ที่ได้จากการผลิต มาใช้แทนการซื้อจากท้องตลาด

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 39.4 มีการนำพืชผัก สัตว์และปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ที่ได้จากการผลิต มาใช้แทนการซื้อจากท้องตลาด ส่วนอีกร้อยละ 60.6ไม่ปฏิบัติ

นักเรียนมีการนำพืชผัก สัตว์ และปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ที่ได้จากการผลิต และเหลือจากการนำมาใช้ มาขายเพื่อหารายได้เสริม

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 22.7 มีการนำพืชผัก สัตว์ และปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ที่ได้จากการผลิต และเหลือจากการนำมาใช้ มาขายเพื่อหารายได้เสริมส่วนอีกร้อยละ 77.3ไม่ปฏิบัติ

นักเรียนมีการทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย ในการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 33.3 มีส่วนช่วยในการให้ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอกต่อผู้อื่นหรือผู้ที่สนใจ ส่วนอีกร้อยละ 66.7ไม่ปฏิบัติ

การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม

นักเรียนมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 50.0 มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ส่วนอีกร้อยละ 50.0 ไม่ปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

นักเรียนมีการนำพืชผัก สัตว์ และปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอกที่ได้จากการผลิตไปแบ่งปันให้ผู้อื่น

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 51.5มีการนำพืชผัก สัตว์ และปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอกที่ได้จากการผลิตไปแบ่งปันให้ผู้อื่น ส่วนอีกร้อยละ 48.5ไม่ปฏิบัติ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

นักเรียนมีส่วนช่วยในการรวมกลุ่มนำผลผลิตต่างๆเช่น พืชผัก สัตว์ ปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ไปขายยังท้องตลาด

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 31.8 มีส่วนช่วยในการรวมกลุ่มนำผลผลิตต่างๆเช่น พืชผัก สัตว์ ปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ไปขายยังท้องตลาด ส่วนอีกร้อยละ 68.2ไม่ปฏิบัติ

นักเรียนมีส่วนช่วยในการให้ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอกต่อผู้อื่นหรือผู้ที่สนใจ

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 43.9 มีส่วนช่วยในการให้ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอกต่อผู้อื่นหรือผู้ที่สนใจ ส่วนอีกร้อยละ 56.1ไม่ปฏิบัติ

นักเรียนมีการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวกับการปลูกพืชผัก การเลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 34.8 มีการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวกับการปลูกพืชผัก การเลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ส่วนอีกร้อยละ 65.2 ไม่ปฏิบัติ

การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม

นักเรียนมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์พืชผัก สัตว์ประจำท้องถิ่น เช่น การนำพันธุ์สัตว์ พันธุ์พืชที่มีอยู่ที่บ้านไปแลกเปลี่ยนกับเพื่อนบ้านในพื้นที่ของนักเรียนเอง

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 37.9มีส่วนช่วยในการอนุรักษ์พืชผัก สัตว์ประจำท้องถิ่น เช่น การนำพันธุ์สัตว์ พันธุ์พืช ที่มีอยู่ที่บ้านไปแลกเปลี่ยนกับเพื่อนบ้านในพื้นที่ของนักเรียนเอง ส่วนอีกร้อยละ 62.1ไม่ปฏิบัติ

นักเรียนมีการพัฒนาพื้นที่ทำการเกษตร การเลี้ยงสัตว์ ให้มีความสมบูรณ์อยู่เสมอ เช่น การปรับปรุงดิน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 43.9 มีการพัฒนาพื้นที่ทำการเกษตร การเลี้ยงสัตว์ ให้มีความสมบูรณ์อยู่เสมอ เช่น การปรับปรุงดิน ส่วนอีกร้อยละ 56.1ไม่ปฏิบัติ

นักเรียนมีการใช้สารสกัดต่างๆที่ได้จากสมุนไพรในท้องถิ่นมาปราบศัตรูพืชและแมลง

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 30.3ใช้สารสกัดต่างๆที่ได้จากสมุนไพรในท้องถิ่นมาปราบศัตรูพืชและแมลง ส่วนอีกร้อยละ 69.7ไม่ปฏิบัติ

นักเรียนมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ เช่น มีการขุดบ่อเก็บน้ำเพื่อใช้ในฤดูแล้ง

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 28.8 มีส่วนช่วยในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ เช่น มีการขุดบ่อเก็บน้ำเพื่อใช้ในฤดูแล้ง ส่วนอีกร้อยละ 71.2ไม่ปฏิบัติ

นักเรียนมีส่วนช่วยในรณรงค์ให้ผู้ที่สนใจทำการเกษตรใช้ปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก แทนการใช้ปุ๋ยเคมี

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 31.8 มีส่วนช่วยในรณรงค์ให้ผู้ที่สนใจทำการเกษตรใช้ปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก แทนการใช้ปุ๋ยเคมี ส่วนอีกร้อยละ 68.2ไม่ปฏิบัติ

การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม

นักเรียนมีส่วนช่วยในการรณรงค์ให้ผู้อื่นมีความรักในบ้านเกิดของตนเอง

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 47.0 นักเรียนมีส่วนช่วยในการรณรงค์ให้ผู้อื่นมีความรักในบ้านเกิดของตนเอง ส่วนอีกร้อยละ 53.0ไม่ปฏิบัติ

นักเรียนมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์และฟื้นฟูพืชผัก สัตว์เลี้ยงประจำท้องถิ่น ไม่ให้สูญหายไปจากท้องถิ่นที่นักเรียนอาศัยอยู่

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 39.4 มีส่วนช่วยในการอนุรักษ์และฟื้นฟูพืชผัก สัตว์เลี้ยงประจำท้องถิ่น ไม่ให้สูญหายไปจากท้องถิ่นที่นักเรียนอาศัยอยู่ ส่วนอีกร้อยละ 60.6ไม่ปฏิบัติ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

นักเรียนมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การถนอมอาหารให้เก็บไว้รับประทานเป็นระยะเวลานาน

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 60.6 มีส่วนช่วยในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การถนอมอาหารให้เก็บไว้รับประทานเป็นระยะเวลานาน ส่วนอีกร้อยละ 39.4 ไม่ปฏิบัติ

นักเรียนมีส่วนช่วยในการเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นในพื้นที่ของนักเรียนเองให้ผู้ที่สนใจได้รับรู้

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 31.8 มีส่วนช่วยในการเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นในพื้นที่ของนักเรียนเองให้ผู้ที่สนใจได้รับรู้ ส่วนอีกร้อยละ 68.2ไม่ปฏิบัติ

นักเรียนมีการเข้าร่วมกิจกรรรมต่างๆเกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่นของนักเรียนเอง เช่น การลงแขกเกี่ยวข้าว

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 45.5 มีส่วนช่วยในการเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นในพื้นที่ของนักเรียนเองให้ผู้ที่สนใจได้รับรู้ ส่วนอีกร้อยละ 54.5ไม่ปฏิบัติ

ตารางที่ 10 จำนวนร้อยละของการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาดจังหวัดกาญจนบุรีที่นักเรียนแนะนำให้ผู้ปกครองปฏิบัติ

(n = 66)

ข้อคำถาม	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ				
1. นักเรียนมีการวางแผนทุกครั้งก่อนเริ่มทำการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ให้มีความเหมาะสมกับพื้นที่ และความต้องการของตลาด	38	57.6	28	42.4
2. นักเรียนมีการแบ่งที่ดินออกเป็นส่วนๆ ก่อนเริ่มทำการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก	31	47.0	35	53.0

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 10 (ต่อ)

(n = 66)

ข้อคำถาม	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3. นักเรียนมีการนำพืชผัก สัตว์ และปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอกที่ได้จากการผลิต มาใช้แทนการซื้อจากท้องตลาด	27	40.9	39	59.1
4. นักเรียนมีการนำพืชผัก สัตว์ และปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอกที่ได้จากการผลิต และเหลือจากการนำมาใช้ มาขายเพื่อหารายได้เสริม	17	25.8	49	74.2
5. นักเรียนมีการทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย ในการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก	22	33.3	44	66.7
การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม				
1. นักเรียนมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก	23	34.8	43	65.2
2. นักเรียนมีการนำพืชผัก สัตว์ และปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอกที่ได้จากการผลิตไปแบ่งปันให้ผู้อื่น	30	45.5	36	54.5
3. นักเรียนมีส่วนช่วยในการรวมกลุ่มนำผลผลิตต่างๆ เช่น พืชผัก สัตว์ ปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอกไปขายยังท้องตลาด	21	31.8	45	68.2
4. นักเรียนมีส่วนช่วยในการให้ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอกต่อผู้อื่น	21	31.8	45	68.2
5. นักเรียนมีการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวกับการปลูกพืชผัก การเลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก	19	28.8	47	71.2
การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม				
1. นักเรียนมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์พืชผัก สัตว์ประจำท้องถิ่น เช่น การนำพันธุ์สัตว์ พันธุ์พืชที่มีอยู่ที่บ้านไปแลกเปลี่ยนกับเพื่อนบ้านในพื้นที่ของนักเรียนเอง	18	27.3	48	72.7

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 10 (ต่อ)

(n = 66)

ข้อคำถาม	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
2. นักเรียนมีการพัฒนาพื้นที่ทำการเกษตร การเลี้ยงสัตว์ ให้มีความสมบูรณ์อยู่เสมอ เช่น การปรับปรุงดิน	23	34.8	43	65.2
3. นักเรียนมีการใช้สารสกัดต่างๆที่ได้จากสมุนไพรในท้องถิ่นมาปราบศัตรูพืชและแมลง	21	31.8	45	68.2
4. นักเรียนมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ เช่น มีการขุดบ่อเก็บน้ำเพื่อใช้ในฤดูแล้ง	13	19.7	53	80.3
5. นักเรียนมีส่วนช่วยในรณรงค์ให้ผู้ที่สนใจทำการเกษตรใช้ปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก แทนการใช้ปุ๋ยเคมี	13	19.7	53	80.3
การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม				
1. นักเรียนมีส่วนช่วยในการรณรงค์ให้ผู้อื่นมีความรักในบ้านเกิดของตนเอง	27	40.9	39	59.1
2. นักเรียนมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์และฟื้นฟูพืชผัก สัตว์เลี้ยงประจำท้องถิ่น ไม่ให้สูญหายไปจากท้องถิ่นที่นักเรียนอาศัยอยู่	26	39.4	40	60.6
3. นักเรียนมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การถนอมอาหารให้เก็บไว้รับประทานได้นานขึ้น	34	51.5	32	48.5
4. นักเรียนมีส่วนช่วยในการเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นในพื้นที่ของนักเรียนเองให้ผู้ที่สนใจได้รับรู้	22	33.3	44	66.7
5. นักเรียนมีการเข้าร่วมกิจกรรรมต่างๆเกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่นของนักเรียนเอง เช่น การลงแขกเกี่ยวข้าว	22	33.3	44	66.7

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากการวิเคราะห์ การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัด เบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง ในตารางที่ 10 พบว่านักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติและไม่ปฏิบัติ แบ่งเป็น 4 ด้านดังนี้

การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ

นักเรียนมีการวางแผนทุกครั้งก่อนเริ่มทำการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ให้มีความเหมาะสมกับพื้นที่ และความต้องการของตลาด

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 57.6 มีการวางแผนทุกครั้งก่อนเริ่มทำการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ให้มีความเหมาะสมกับพื้นที่ และความต้องการของตลาด ส่วนอีกร้อยละ 42.4 ไม่ปฏิบัติ

นักเรียนมีการแบ่งที่ดินออกเป็นส่วนๆ ก่อนเริ่มทำการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 47.0 มีการแบ่งที่ดินออกเป็นส่วนๆก่อนเริ่มทำการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ส่วนอีกร้อยละ 53.0 ไม่ปฏิบัติ

นักเรียนมีการนำพืชผัก สัตว์ และปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ที่ได้จากการผลิต มาใช้แทนการซื้อจากท้องตลาด

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 40.9 มีการนำพืชผัก สัตว์และปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ที่ได้จากการผลิต มาใช้แทนการซื้อจากท้องตลาด ส่วนอีกร้อยละ 59.1ไม่ปฏิบัติ

นักเรียนมีการนำพืชผัก สัตว์ และปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ที่ได้จากการผลิต และเหลือจากการนำมาใช้ มาขายเพื่อหารายได้เสริม

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 25.8 มีการนำพืชผัก สัตว์ และปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ที่ได้จากการผลิต และเหลือจากการนำมาใช้ มาขายเพื่อหารายได้เสริมส่วนอีกร้อยละ 74.2ไม่ปฏิบัติ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

นักเรียนมีการทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย ในการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 33.3 มีส่วนช่วยในการให้ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอกต่อผู้อื่นหรือผู้ที่สนใจ ส่วนอีกร้อยละ 66.7ไม่ปฏิบัติ

การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม

นักเรียนมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 34.8 มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ส่วนอีกร้อยละ 65.2 ไม่ปฏิบัติ

นักเรียนมีการนำพืชผัก สัตว์ และปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอกที่ได้จากการผลิตไปแบ่งปันให้ผู้อื่น

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 45.5มีการนำพืชผัก สัตว์ และปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอกที่ได้จากการผลิตไปแบ่งปันให้ผู้อื่น ส่วนอีกร้อยละ 54.5ไม่ปฏิบัติ

นักเรียนมีส่วนช่วยในการรวมกลุ่มนำผลผลิตต่างๆเช่น พืชผัก สัตว์ ปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ไปขายยังท้องตลาด

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 31.8 มีส่วนช่วยในการรวมกลุ่มนำผลผลิตต่างๆ เช่น พืชผัก สัตว์ ปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ไปขายยังท้องตลาด ส่วนอีกร้อยละ 68.2ไม่ปฏิบัติ

นักเรียนมีส่วนช่วยในการให้ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอกต่อผู้อื่นหรือผู้ที่สนใจ

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 31.8 มีส่วนช่วยในการให้ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอกต่อผู้อื่นหรือผู้ที่สนใจ ส่วนอีกร้อยละ 68.2ไม่ปฏิบัติ

นักเรียนมีการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวกับการปลูกพืชผัก การเลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 28.8มีการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวกับการปลูกพืชผัก การเลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ส่วนอีกร้อยละ 71.2 ไม่ปฏิบัติ

การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม

นักเรียนมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์พืชผัก สัตว์ประจำท้องถิ่น เช่น การนำพันธุ์สัตว์ พันธุ์พืชที่มีอยู่ที่บ้านไปแลกเปลี่ยนกับเพื่อนบ้านในพื้นที่ของนักเรียนเอง

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 27.3 มีส่วนช่วยในการอนุรักษ์พืชผัก สัตว์ประจำท้องถิ่น เช่น การนำพันธุ์สัตว์ พันธุ์พืช ที่มีอยู่ที่บ้านไปแลกเปลี่ยนกับเพื่อนบ้านในพื้นที่ของนักเรียนเอง ส่วนอีกร้อยละ 72.7ไม่ปฏิบัติ

นักเรียนมีการพัฒนาพื้นที่ทำการเกษตร การเลี้ยงสัตว์ ให้มีความสมบูรณ์อยู่เสมอ เช่น การปรับปรุงดิน

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 34.8 มีการพัฒนาพื้นที่ทำการเกษตร การเลี้ยงสัตว์ ให้มีความสมบูรณ์อยู่เสมอ เช่น การปรับปรุงดิน ส่วนอีกร้อยละ 65.2ไม่ปฏิบัติ

นักเรียนมีการใช้สารสกัดต่างๆที่ได้จากสมุนไพรในท้องถิ่นมาปราบศัตรูพืชและแมลง

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 31.8 ใช้สารสกัดต่างๆที่ได้จากสมุนไพรในท้องถิ่นมาปราบศัตรูพืชและแมลง ส่วนอีกร้อยละ 68.2 ไม่ปฏิบัติ

นักเรียนมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ เช่น มีการขุดบ่อเก็บน้ำเพื่อใช้ในฤดูแล้ง

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 19.7 มีส่วนช่วยในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ เช่น มีการขุดบ่อเก็บน้ำเพื่อใช้ในฤดูแล้ง ส่วนอีกร้อยละ 80.3 ไม่ปฏิบัติ

นักเรียนมีส่วนช่วยในรณรงค์ให้ผู้ที่สนใจทำการเกษตรใช้ปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก แทนการใช้ปุ๋ยเคมี
จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 19.7 มีส่วนช่วยในรณรงค์ให้ผู้ที่สนใจทำการเกษตรใช้ปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก แทนการใช้ปุ๋ยเคมี ส่วนอีกร้อยละ 80.3ไม่ปฏิบัติ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม

นักเรียนมีส่วนช่วยในการรณรงค์ให้ผู้อื่นมีความรักในบ้านเกิดของตนเอง

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 40.9 นักเรียนมีส่วนช่วยในการรณรงค์ให้ผู้อื่นมีความรักในบ้านเกิดของตนเอง ส่วนอีกร้อยละ 59.1 ไม่ปฏิบัติ

นักเรียนมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์และฟื้นฟูพืชผัก สัตว์เลี้ยงประจำท้องถิ่น ไม่ให้สูญหายไปจากท้องถิ่นที่นักเรียนอาศัยอยู่

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 39.4 มีส่วนช่วยในการอนุรักษ์และฟื้นฟูพืชผัก สัตว์เลี้ยงประจำท้องถิ่น ไม่ให้สูญหายไปจากท้องถิ่นที่นักเรียนอาศัยอยู่ ส่วนอีกร้อยละ 60.6ไม่ปฏิบัติ

นักเรียนมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การถนอมอาหารให้เก็บไว้รับประทานเป็นระยะเวลานาน

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 51.5 มีส่วนช่วยในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การถนอมอาหารให้เก็บไว้รับประทานเป็นระยะเวลานาน ส่วนอีกร้อยละ 48.5 ไม่ปฏิบัติ

นักเรียนมีส่วนช่วยในการเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นในพื้นที่ของนักเรียนเองให้ผู้ที่สนใจได้รับรู้

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 33.3 มีส่วนช่วยในการเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นในพื้นที่ของนักเรียนเองให้ผู้ที่สนใจได้รับรู้ ส่วนอีกร้อยละ 66.7 ไม่ปฏิบัติ

นักเรียนมีการเข้าร่วมกิจกรรรมต่างๆเกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่นของนักเรียนเอง เช่น การลงแขกเกี่ยวข้าว

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนร้อยละ 33.3 มีส่วนช่วยในการเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นในพื้นที่ของนักเรียนเองให้ผู้ที่สนใจได้รับรู้ ส่วนอีกร้อยละ 66.7 ไม่ปฏิบัติ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของนักเรียน มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของโรงเรียนวัดเบญพาด อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกัน สามารถแยกเป็นสมมติฐานย่อยดังนี้ คือ

สมมติฐานที่ 1.1 เพศ มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

ตารางที่ 11 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน

เพศ	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ		รวม	Fisher's Exact Test Exact Sig. (2-sided)
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ		
ชาย	33	1	34	1.000
	(97.1)	(2.9)	(100.0)	
หญิง	31	1	32	
	(96.9)	(3.1)	(100.0)	
รวม	64	2	66	
	(97.0)	(3.0)	(100.0)	

จากตารางที่ 11 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียนคำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 1.000 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าเพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 12 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน

เพศ	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม		รวม	Fisher's Exact Test Exact Sig. (2-sided)
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ		
ชาย	33	4	34	0.114
	(97.1)	(11.8)	(100.0)	
หญิง	32	0	32	
	(100.0)	(0.0)	(100.0)	
รวม	62	4	66	
	(93.9)	(6.1)	(100.0)	

จากตารางที่ 12 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียนคำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 0.114 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าเพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม

ตารางที่ 13 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน

เพศ	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม		รวม	Fisher's Exact Test Exact Sig. (2-sided)
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ		
ชาย	30	4	34	1.000
	(88.2)	(11.8)	(100.0)	
หญิง	28	4	32	
	(87.5)	(12.5)	(100.0)	
รวม	58	8	66	
	(87.9)	(12.1)	(100.0)	

จากตารางที่ 13 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียนคำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 1.000 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าเพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 14 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรมม ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน

เพศ	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม		รวม	Fisher's Exact Test Exact Sig. (2-sided)
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ		
ชาย	33	1	34	0.348
	(97.1)	(2.9)	(100.0)	
หญิง	29	3	32	
	(90.6)	(9.4)	(100.0)	
รวม	62	4	66	
	(93.9)	(6.1)	(100.0)	

จากตารางที่ 14 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียนคำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 0.348 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่า เพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม

ตารางที่ 15 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน

เพศ	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ		รวม	χ^2	p-value
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ			
ชาย	10	24	34	3.835	0.050
	(29.4)	(70.6)	(100.0)		
หญิง	17	15	32		
	(53.1)	(46.9)	(100.0)		
รวม	**27**	**39**	**66**		
	(40.9)	**(59.1)**	**(100.0)**		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 15 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 3.835 และได้ค่า P-value เท่ากับ 0.050 (ซึ่งมีค่าเท่ากับระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่า เพศมีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ นักเรียนชาย ปฏิบัติร้อยละ 29.4 ไม่ปฏิบัติ ร้อยละ 70.6 นักเรียนหญิงปฏิบัติร้อยละ 53.1 ไม่ปฏิบัติ ร้อยละ 46.9

ตารางที่ 16 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน

เพศ	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม		รวม	χ^2	p-value
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ			
ชาย	10	24	34	7.279	0.007
	(29.4)	(70.6)	(100.0)		
หญิง	12	20	32		
	(37.5)	(62.5)	(100.0)		
รวม	36	30	66		
	(54.5)	(45.5)	(100.0)		

จากตารางที่ 16 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 7.279 และได้ค่า P-value เท่ากับ 0.007 (ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.01) แสดงว่า เพศ มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม นักเรียนชาย ปฏิบัติร้อยละ 29.4 ไม่ปฏิบัติ ร้อยละ 70.6 นักเรียนหญิงปฏิบัติร้อยละ 37.5 ไม่ปฏิบัติ ร้อยละ 62.5

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 17 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน

เพศ	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม		รวม	χ^2	p-value
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ			
ชาย	23	11	34	0.140	0.709
	(67.6)	(32.4)	(100.0)		
หญิง	12	9	32		
	(71.9)	(28.1)	(100.0)		
รวม	46	20	66		
	(69.7)	(30.3)	(100.0)		

จากตารางที่ 17 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 0.140 และได้ค่า P-value เท่ากับ 0.709 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่า เพศ ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 18 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน

เพศ	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม		รวม	χ^2	p-value
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ			
ชาย	11	23	34	2.124	0.145
	(32.4)	(67.6)	(100.0)		
หญิง	16	16	32		
	(50.0)	(50.0)	(100.0)		
รวม	27	39	66		
	(40.9)	(39.0)	(100.0)		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 18 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 2.124 และได้ค่า P-value เท่ากับ 0.145 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าเพศ ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม

ตารางที่ 19 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง

เพศ	**การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ**		**รวม**	χ^2	**p-value**
	ปฏิบัติ	**ไม่ปฏิบัติ**			
ชาย	13	21	34	0.207	0.649
	(38.2)	(61.8)	(100.0)		
หญิง	14	18	32		
	(43.8)	(56.3)	(100.0)		
รวม	27	39	66		
	(40.9)	(59.1)	(100.0)		

จากตารางที่ 19 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 0.207 และได้ค่า P-value เท่ากับ 0.649 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าเพศ ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 20 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง

เพศ	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม		รวม	χ^2	p-value
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ			
ชาย	10	24	34	0.187	0.665
	(29.4)	(70.6)	(100.0)		
หญิง	11	21	32		
	(34.4)	(65.6)	(100.0)		
รวม	21	45	66		
	(31.8)	(68.2)	(100.0)		

จากตารางที่ 20 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 0.187 และได้ค่า P-value เท่ากับ 0.665 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าเพศ ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านด้านสังคม

ตารางที่ 21 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง

เพศ	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม		รวม	χ^2	p-value
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ			
ชาย	8	26	34	0.019	0.889
	(23.5)	(76.5)	(100.0)		
หญิง	11	21	32		
	(34.4)	(65.6)	(100.0)		
รวม	8	24	66		
	(25.0)	(75.0)	(100.0)		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 21 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 0.019 และได้ค่า P-value เท่ากับ 0.889 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าเพศ ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 22 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง

เพศ	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม		รวม	χ^2	p-value
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ			
ชาย	8	26	34	6.136	0.013
	(23.5)	(76.5)	(100.0)		
หญิง	17	15	32		
	(53.1)	(46.9)	(100.0)		
รวม	25	41	66		
	(37.9)	(62.1)	(100.0)		

จากตารางที่ 22 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 6.136 และได้ค่า P-value เท่ากับ 0.013 (ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่า เพศ มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม นักเรียนชาย ปฏิบัติร้อยละ 23.5ไม่ปฏิบัติ ร้อยละ 76.5 นักเรียนหญิงปฏิบัติร้อยละ 53.1 ไม่ปฏิบัติ ร้อยละ 46.9

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สมมติฐานที่ 1.2 อายุ มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

อายุแบ่งออกเป็นสองกลุ่มโดยใช้เกณฑ์อายุเฉลี่ย (14.15) คือกลุ่มอายุน้อย จะมีอายุน้อยกว่าค่าเฉลี่ย และกลุ่มอายุมาก จะมีอายุมากกว่าค่าเฉลี่ย

ตารางที่ 23 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน

อายุ	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ		รวม	Fisher's Exact Test Exact Sig. (2-sided)
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ		
อายุน้อย	45	2	47	1.000
	(95.7)	(4.3)	(100.0)	
อายุมาก	19	0	19	
	(100.0)	(0.0)	(100.0)	
รวม	64	2	66	
	(97.0)	(3.0)	(100.0)	

จากตารางที่ 23 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับ การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียนคำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 1.000 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่า อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 24 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน

อายุ	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม		รวม	Fisher's Exact Test Exact Sig. (2-sided)
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ		
อายุน้อย	43	4	47	0.316
	(91.5)	(8.5)	(100.0)	
อายุมาก	19	0	19	
	(100.0)	(0.0)	(100.0)	
รวม	62	4	66	
	(93.9)	(6.1)	(100.0)	

จากตารางที่ 24 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียนคำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 0.316 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่า อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม

ตารางที่ 25 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน

อายุ	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม		รวม	Fisher's Exact Test Exact Sig. (2-sided)
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ		
อายุน้อย	40	7	47	0.422
	(85.1)	(14.9)	(100.0)	
อายุมาก	18	1	19	
	(94.7)	(5.3)	(100.0)	
รวม	58	8	66	
	(87.9)	(12.1)	(100.0)	

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 25 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับ การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียนคำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 0.422 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่า อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 26 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน

อายุ	**การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม**		**รวม**	**Fisher's Exact Test Exact Sig. (2-sided)**
	ปฏิบัติ	**ไม่ปฏิบัติ**		
อายุน้อย	44	3	47	1.000
	(93.6)	(6.4)	(100.0)	
อายุมาก	18	1	19	
	(94.7)	(5.3)	(100.0)	
รวม	62	4	66	
	(93.9)	(6.1)	(100.0)	

จากตารางที่ 26 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียนคำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 1.000 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่า อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน ด้านวัฒนธรรม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 27 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน

อายุ	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ		รวม	χ^2	p-value
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ			
อายุน้อย	19	28	47	0.016	0.900
	(40.4)	(59.6)	(100.0)		
อายุมาก	8	11	19		
	(42.1)	(57.9)	(100.0)		
รวม	27	39	66		
	(40.9)	(59.1)	(100.0)		

จากตารางที่ 27 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอายุ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 0.016 และได้ค่า P-value เท่ากับ 0.900 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่า อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ

ตารางที่ 28 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน

อายุ	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม		รวม	χ^2	p-value
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ			
อายุน้อย	24	23	47	2.072	0.150
	(51.1)	(48.9)	(100.0)		
อายุมาก	6	13	19		
	(31.6)	(68.4)	(100.0)		
รวม	30	36	66		
	(45.5)	(54.5)	(100.0)		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 28 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอายุ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 2.072 และได้ค่า P-value เท่ากับ 0.150 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่า อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม

ตารางที่ 29 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน

อายุ	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม		รวม	χ^2	p-value
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ			
อายุน้อย	16	31	47	1.081	0.298
	(34.0)	(66.0)	(100.0)		
อายุมาก	4	15	19		
	(21.1)	(78.9)	(100.0)		
รวม	20	46	66		
	(30.3)	(69.7)	(100.0)		

จากตารางที่ 29 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอายุ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 1.084 และได้ค่า P-value เท่ากับ 0.298 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่า อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 30 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน

อายุ	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม		รวม	χ^2	p-value
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ			
อายุน้อย	22	25	47	2.351	0.125
	(46.8)	(53.2)	(100.0)		
อายุมาก	5	14	19		
	(26.3)	(73.7)	(100.0)		
รวม	27	39	66		
	(40.9)	(59.1)	(100.0)		

จากตารางที่ 30 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอายุ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 2.351 และได้ค่า P-value เท่ากับ 0.125 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่า อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม

ตารางที่ 31 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง

อายุ	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ		รวม	χ^2	p-value
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ			
อายุน้อย	20	27	47	0.183	0.669
	(42.6)	(57.4)	(100.0)		
อายุมาก	7	12	19		
	(36.8)	(63.2)	(100.0)		
รวม	27	39	66		
	(40.9)	(59.1)	(100.0)		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 31 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอายุ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 0.183 และได้ค่า P-value เท่ากับ 0.669 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่า อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ

ตารางที่ 32 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง

อายุ	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม		รวม	χ^2	p-value
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ			
อายุน้อย	15	32	47	0.001	0.979
	(31.6)	(68.4)	(100.0)		
อายุมาก	6	13	19		
	(31.6)	(68.4)	(100.0)		
รวม	21	45	66		
	(31.8)	(68.2)	(100.0)		

จากตารางที่ 32 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอายุ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 0.001 และได้ค่า P-value เท่ากับ 0.979 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่า อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 33 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อมที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง

อายุ	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม		รวม	Fisher's Exact Test Exact Sig.(2-sided)
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ		
อายุน้อย	13	34	47	0.362
	(27.7)	(72.3)	(100.0)	
อายุมาก	3	16	19	
	(15.8)	(84.2)	(100.0)	
รวม	16	50	66	
	(24.2)	(75.8)	(100.0)	

จากตารางที่ 33 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอายุ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง คำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 0.362 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าอายุ ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 34 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรมที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง

อายุ	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม		รวม	χ^2	p-value
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ			
อายุน้อย	16	31	47	1.021	0.312
	(34.0)	(66.0)	(100.0)		
อายุมาก	9	10	19		
	(47.4)	(52.6)	(100.0)		
รวม	25	41	66		
	(37.9)	(62.1)	(100.0)		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 34 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอายุ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 1.021 และได้ค่า P-value เท่ากับ 0.312 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าอายุ ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม

สมมติฐานที่ 1.3 ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

ตารางที่ 35 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านด้านเศรษฐกิจที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน

ระดับการศึกษา	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ		รวม	Fisher's Exact Test Exact Sig. (2-sided)
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ		
มัธยมศึกษาปีที่ 1, 2	44	2	46	1.000
	(95.7)	(4.3)	(100.0)	
มัธยมศึกษาปีที่3	20	0	20	
	(100.0)	(0.0)	(100.0)	
รวม	64	2	66	
	(97.0)	(3.0)	(100.0)	

จากตารางที่ 35 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน คำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 1.000 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าระดับการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 36 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านด้านสังคม ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน

ระดับการศึกษา	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม		รวม	Fisher's Exact Test Exact Sig. (2-sided)
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ		
มัธยมศึกษาปีที่1,2	42	4	46	0.306
	(91.3)	(8.7)	(100.0)	
มัธยมศึกษาปีที่3	20	0	20	
	(100.0)	(0.0)	(100.0)	
รวม	62	4	66	
	(93.9)	(6.1)	(100.0)	

จากตารางที่ 36 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน คำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 0.306 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าระดับการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม

ตารางที่ 37 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน

ระดับการศึกษา	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม		รวม	Fisher's Exact Test Exact Sig. (2-sided)
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ		
มัธยมศึกษาปีที่ 1, 2	39	7	46	0.418
	(84.8)	(15.2)	(100.0)	
มัธยมศึกษาปีที่ 3	19	1	20	
	(95.0)	(5.0)	(100.0)	
รวม	58	8	66	
	(87.9)	(12.1)	(100.0)	

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 37 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน คำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 0.418 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าระดับการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 38 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน

ระดับการศึกษา	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม		รวม	Fisher's Exact Test Exact Sig. (2-sided)
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ		
มัธยมศึกษาปีที่ 1, 2	43	3	46	1.000
	(93.5)	(6.5)	(100.0)	
มัธยมศึกษาปีที่3	19	1	20	
	(95.0)	(5.0)	(100.0)	
รวม	62	4	66	
	(93.9)	(6.1)	(100.0)	

จากตารางที่ 38 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน คำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 1.000 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าระดับการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 39 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน

ระดับการศึกษา	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ		รวม	χ^2	p-value
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ			
มัธยมศึกษาปีที่ 1, 2	19	27	46	0.010	0.921
	(41.3)	(58.7)	(100.0)		
มัธยมศึกษาปีที่ 3	8	12	20		
	(40.0)	(60.0)	(100.0)		
รวม	27	39	66		
	(40.9)	(59.1)	(100.0)		

จากตารางที่ 39 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 0.010 และได้ค่า P-value เท่ากับ 0.921 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าระดับการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ

ตารางที่ 40 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน

ระดับการศึกษา	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม		รวม	χ^2	p-value
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ			
มัธยมศึกษาปีที่ 1, 2	24	22	46	2.764	0.096
	(52.2)	(47.8)	(100.0)		
มัธยมศึกษาปีที่3	6	14	20		
	(30.0)	(70.0)	(100.0)		
รวม	30	36	66		
	(45.5)	(54.5)	(100.0)		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 40 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 2.764 และได้ค่า P-value เท่ากับ 0.096 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าระดับการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กันกับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม

ตารางที่ 41 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน

ระดับการศึกษา	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม		รวม	χ^2	p-value
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ			
มัธยมศึกษาปีที่ 1, 2	16	30	46	1.442	0.230
	(34.8)	(65.2)	(100.0)		
มัธยมศึกษาปีที่3	4	16	20		
	(20.0)	(80.0)	(100.0)		
มัธยมศึกษาปีที่3	4	16	20		
	(20.0)	(80.0)	(100.0)		
รวม	20	46	66		
	(30.3)	(69.7)	(100.0)		

จากตารางที่ 41 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 1.442 และได้ค่า P-value เท่ากับ 0.230 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าระดับการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 42 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน

ระดับการศึกษา	การประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม		รวม	χ^2	p-value
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ			
มัธยมศึกษาปีที่ 1, 2	22	24	46	3.004	0.083
	(47.8)	(52.2)	(100.0)		
มัธยมศึกษาปีที่3	5	15	20		
	(25.0)	(75.0)	(100.0)		
รวม	27	39	66		
	(40.9)	(59.1)	(100.0)		

จากตารางที่ 42 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 3.004 และได้ค่า P-value เท่ากับ 0.083 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าระดับการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กันกับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม

ตารางที่ 43 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง

ระดับการศึกษา	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ		รวม	χ^2	p-value
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ			
มัธยมศึกษาปีที่ 1, 2	13	33	46	1.335	0.248
	(28.3)	(71.7)	(100.0)		
มัธยมศึกษาปีที่ 3	3	17	20		
	(15.0)	(85.0)	(100.0)		
รวม	16	50	66		
	(24.2)	(75.8)	(100.0)		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 43 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 1.335 และได้ค่า P-value เท่ากับ 0.248 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าระดับการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ

ตารางที่ 44 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง

ระดับการศึกษา	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม		รวม	χ^2	p-value
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ			
มัธยมศึกษาปีที่ 1, 2	15	31	46	0.044	0.834
	(32.6)	(67.4)	(100.0)		
มัธยมศึกษาปีที่3	6	14	20		
	(30.0)	(70.0)	(100.0)		
รวม	21	45	66		
	(31.8)	(68.2)	(100.0)		

จากตารางที่ 44 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 0.044 และได้ค่า P-value เท่ากับ 0.834 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าระดับการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 45 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง

ระดับการศึกษา	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม		รวม	Fisher's Exact Test Exact Sig.(2-sided)
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ		
มัธยมศึกษาปีที่1, 2	13	33	46	0.353
	(28.3)	(71.7)	(100.0)	
มัธยมศึกษาปีที่3	3	17	20	
	(15.0)	(85.0)	(100.0)	
รวม	16	50	66	
	(24.2)	(75.8)	(100.0)	

จากตารางที่ 45 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง คำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 0.353 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าระดับการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 46 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง

ระดับการศึกษา	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม		รวม	χ^2	p-value
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ			
มัธยมศึกษาปีที่ 1, 2	16	30	46	0.618	0.432
	(34.8)	(65.2)	(100.0)		
มัธยมศึกษาปีที่3	9	11	20		
	(45.0)	(55.0)	(100.0)		
รวม	25	41	66		
	(37.9)	(62.1)	(100.0)		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 46 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 3.364 และได้ค่า P-value เท่ากับ 0.186 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าระดับการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม

สมมติฐานที่ 1.**4** ลักษณะการพักอาศัย มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

ตารางที่ 47 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการพักอาศัย กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน

ลักษณะการพักอาศัย	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ		รวม	Fisher's Exact Test Exact Sig. (2-sided)
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ		
อาศัยกับบิดามารดา	36	2	38	0.504
	(94.7)	(5.3)	(100.0)	
อาศัยกับบิดา หรือ	28	0	28	
มารดา หรือ ญาติ	(100.0)	(0.0)	(100.0)	
รวม	64	2	66	
	(97.0)	(3.0)	(100.0)	

จากตารางที่ 47 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการพักอาศัย กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน คำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 0.504 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าลักษณะการพักอาศัย ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 48 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการพักอาศัย กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน

ลักษณะการพักอาศัย	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม		รวม	Fisher's Exact Test Exact Sig. (2-sided)
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ		
อาศัยกับบิดามารดา	37	1	38	0.304
	(97.4)	(2.6)	(100.0)	
อาศัยกับบิดา หรือ มารดา หรือ ญาติ	25	3	28	
	(89.3)	(10.7)	(100.0)	
รวม	62	4	66	
	(93.9)	(6.1)	(100.0)	

จากตารางที่ 48 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการพักอาศัย กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน คำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 0.304 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าลักษณะการพักอาศัย ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม

ตารางที่ 49 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการพักอาศัย กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน

ลักษณะการพักอาศัย	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม		รวม	Fisher's Exact Test Exact Sig. (2-sided)
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ		
อาศัยกับบิดามารดา	36	2	38	0.063
	(94.7)	(5.3)	(100.0)	
อาศัยกับบิดา หรือ มารดา หรือ ญาติ	6	22	28	
	(21.4)	(78.6)	(100.0)	
รวม	58	8	66	
	(87.9)	(12.1)	(100.0)	

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 49 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการพักอาศัย กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน คำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 0.063 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าลักษณะการพักอาศัย ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 50 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการพักอาศัย กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน

ลักษณะการพักอาศัย	**การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม**		**รวม**	**Fisher's Exact Test Exact Sig. (2-sided)**
	ปฏิบัติ	**ไม่ปฏิบัติ**		
อาศัยกับบิดามารดา	35	3	38	0.631
	(92.1)	(7.9)	(100.0)	
อาศัยกับบิดา หรือ	27	1	28	
มารดา หรือ ญาติ	(96.4)	(3.6)	(100.0)	
รวม	62	4	66	
	(93.9)	(6.1)	(100.0)	

จากตารางที่ 50 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการพักอาศัย กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน คำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 0.631 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าลักษณะการพักอาศัย ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 51 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการพักอาศัย กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน

ลักษณะการพักอาศัย	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ		รวม	χ^2	p-value
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ			
อาศัยกับบิดามารดาของตนเอง	14 (36.8)	24 (63.2)	38 (100.0)	0.613	0.434
อาศัยกับบิดา หรือมารดา หรือ ญาติ	13 (46.4)	15 (53.6)	28 (100.0)		
รวม	27 (40.9)	39 (59.1)	66 (100.0)		

จากตารางที่ 51 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการพักอาศัย กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 0.613 และได้ค่า P-value เท่ากับ 0.434 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าลักษณะการพักอาศัย ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ

ตารางที่ 52 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการพักอาศัย กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคมที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน

ลักษณะการพักอาศัย	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม		รวม	χ^2	p-value
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ			
อาศัยกับบิดามารดาของตนเอง	16 (42.1)	22 (57.9)	38 (100.0)	0.405	0.524
อาศัยกับบิดา หรือมารดา หรือ ญาติ	14 (50.0)	14 (50.0)	28 (100.0)		
รวม	30 (45.5)	36 (54.5)	66 (100.0)		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 52 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการพักอาศัย กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 0.405 และได้ค่า P-value เท่ากับ 0.524 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าลักษณะการพักไม่มีความสัมพันธ์กันกับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม

ตารางที่ 53 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการพักอาศัย กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน

ลักษณะการพักอาศัย	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม		รวม	χ^2	p-value
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ			
อาศัยกับบิดามารดาของตนเอง	14 (36.8)	24 (63.2)	38 (100.0)	1.813	0.178
อาศัยกับบิดา หรือ มารดา หรือ ญาติ	6 (21.4)	22 (78.6)	28 (100.0)		
รวม	20 (30.3)	46 (69.7)	66 (100.0)		

จากตารางที่ 53 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการพักอาศัย กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 3.727 และได้ค่า P-value เท่ากับ 0.155 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าลักษณะการพักอาศัย ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 54 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการพักอาศัย กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรมที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน

ลักษณะการพักอาศัย	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม		รวม	χ^2	p-value
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ			
อาศัยกับบิดามารดาของตนเอง	16 (42.1)	22 (57.9)	38 (100.0)	0.053	0.818
อาศัยกับบิดา หรือ มารดา หรือ ญาติ	11 (39.3)	17 (60.7)	28 (100.0)		
รวม	27 (40.9)	39 (59.1)	66 (100.0)		

จากตารางที่ 54 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการพักอาศัย กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 0.053 และได้ค่า P-value เท่ากับ 0.818 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าลักษณะการพักอาศัย ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม

ตารางที่ 55 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการพักอาศัย กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง

ลักษณะการพักอาศัย	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ		รวม	χ^2	p-value
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ			
อาศัยกับบิดามารดาของตนเอง	14 (36.8)	24 (63.2)	38 (100.0)	0.613	0.434
อาศัยกับบิดา หรือ มารดา หรือ ญาติ	13 (53.6)	15 (46.4)	28 (100.0)		
รวม	27 (40.9)	39 (59.1)	66 (100.0)		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 55 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการพักอาศัย กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 0.613 และได้ค่า P-value เท่ากับ 0.434 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าลักษณะการพักอาศัยไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ

ตารางที่ 56 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการพักอาศัย กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง

ลักษณะการพักอาศัย	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม		รวม	χ^2	p-value
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ			
อาศัยกับบิดามารดาของตนเอง	11 (28.9)	27 (71.1)	38 (100.0)	0.340	0.560
อาศัยกับบิดา หรือมารดา หรือ ญาติ	10 (35.7)	18 (64.3)	28 (100.0)		
รวม	21 (31.8)	45 (68.2)	66 (100.0)		

จากตารางที่ 56 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการพักอาศัย กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 3.302 และได้ค่า P-value เท่ากับ 0.192 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าลักษณะการพักอาศัย ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 57 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการพักอาศัย กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง

ลักษณะการพักอาศัย	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม		รวม	χ^2	p-value
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ			
อาศัยกับบิดามารดาของตนเอง	12 (31.6)	26 (68.4)	38 (100.0)	2.625	0.105
อาศัยกับบิดา หรือ มารดา หรือ ญาติ	4 (14.3)	24 (85.7)	28 (100.0)		
รวม	16 (24.2)	50 (75.8)	66 (100.0)		

จากตารางที่ 57 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการพักอาศัย กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 2.625 และได้ค่า P-value เท่ากับ 0.105 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าลักษณะการพักอาศัย ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 58 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการพักอาศัย กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง

ลักษณะการพักอาศัย	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม		รวม	χ^2	p-value
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ			
อาศัยกับบิดามารดาของตนเอง	14 (36.8)	24 (63.2)	38 (100.0)	0.041	0.840
อาศัยกับบิดา หรือ มารดา หรือ ญาติ	11 (39.3)	17 (60.7)	28 (100.0)		
รวม	25 (37.9)	41 (37.9)	66 (100.0)		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 58 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการพักอาศัย กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 0.107และได้ค่า P-value เท่ากับ 0.948 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าลักษณะการพักอาศัย ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม

สมมติฐานที่ 1.**5** รายรับที่ได้จากผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

รายรับที่ได้จากผู้ปกครองแบ่งออกเป็นสองกลุ่มโดยใช้เกณฑ์รายรับเฉลี่ย (26.82) คือกลุ่มรายรับน้อย จะมีรายรับน้อย กว่าค่าเฉลี่ย และกลุ่มรายรับมากจะมีรายรับมากกว่าค่าเฉลี่ย

ตารางที่ 59 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายรับที่ได้จากผู้ปกครอง กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน

รายรับที่ได้จากผู้ปกครอง	**การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ**		**รวม**	**Fisher's Exact Test Exact Sig. (2-sided)**
	ปฏิบัติ	**ไม่ปฏิบัติ**		
รายรับน้อย	38	0	38	0.176
	(100.0)	(0.0)	(100.0)	
รายรับมาก	26	2	28	
	(92.9)	(7.1)	(100.0)	
รวม	64	2	66	
	(97.0)	(3.0)	(100.0)	

จากตารางที่ 59 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายรับที่ได้จากผู้ปกครอง กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน คำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 0.176 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่ารายรับที่ได้จากผู้ปกครอง ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 60 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายรับที่ได้จากผู้ปกครอง กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน

รายรับที่ได้จากผู้ปกครอง	**การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม**		**รวม**	**Fisher's Exact Test Exact Sig. (2-sided)**
	ปฏิบัติ	**ไม่ปฏิบัติ**		
รายรับน้อย	35	3	38	0.631
	(92.1)	(7.9)	(100.0)	
รายรับมาก	27	1	28	
	(96.4)	(3.6)	(100.0)	
รวม	62	4	66	
	(93.9)	(6.1)	(100.0)	

จากตารางที่ 60 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายรับที่ได้จากผู้ปกครอง กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน คำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 0.631 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่ารายรับที่ได้จากผู้ปกครอง ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม

ตารางที่ 61 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายรับที่ได้จากผู้ปกครอง กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน

รายรับที่ได้จากผู้ปกครอง	**การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม**		**รวม**	**Fisher's Exact Test Exact Sig. (2-sided)**
	ปฏิบัติ	**ไม่ปฏิบัติ**		
รายรับน้อย	34	4	38	0.714
	(89.5)	(10.5)	(100.0)	
รายรับมาก	24	4	28	
	(85.7)	(14.3)	(100.0)	
รวม	58	8	66	
	(87.9)	(12.1)	(100.0)	

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 61 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายรับที่ได้จากผู้ปกครอง กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน คำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 0.714 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่ารายรับที่ได้จากผู้ปกครอง ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 62 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายรับที่ได้จากผู้ปกครอง กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน

รายรับที่ได้จากผู้ปกครอง	**การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม**		**รวม**	**Fisher's Exact Test Exact Sig. (2-sided)**
	ปฏิบัติ	**ไม่ปฏิบัติ**		
รายรับน้อย	35	3	38	0.631
	(92.1)	(7.9)	(100.0)	
รายรับมาก	27	1	28	
	(96.4)	(3.6)	(100.0)	
รวม	62	4	66	
	(93.9)	(6.1)	(100.0)	

จากตารางที่ 62 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายรับที่ได้จากผู้ปกครอง กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน คำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 0.631 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่ารายรับที่ได้จากผู้ปกครอง ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 63 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายรับที่ได้จากผู้ปกครอง กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน

รายรับที่ได้จากผู้ปกครอง	**การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ**		**รวม**	χ^2	**p-value**
	ปฏิบัติ	**ไม่ปฏิบัติ**			
รายรับน้อย	12	26	38	3.226	0.072
	(31.6)	(68.4)	(100.0)		
รายรับมาก	15	13	28		
	(53.6)	(46.4)	(100.0)		
รวม	27	39	66		
	(40.9)	(59.1)	(100.0)		

จากตารางที่ 63 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายรับที่ได้จากผู้ปกครอง กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 3.226 และได้ค่า p-value เท่ากับ 0.072 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่ารายรับที่ได้จากผู้ปกครอง ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ

ตารางที่ 64 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายรับที่ได้จากผู้ปกครอง กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน

รายรับที่ได้จากผู้ปกครอง	**การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม**		**รวม**	χ^2	**p-value**
	ปฏิบัติ	**ไม่ปฏิบัติ**			
รายรับน้อย	18	20	38	0.132	0.716
	(47.4)	(52.6)	(100.0)		
รายรับมาก	16	12	28		
	(57.1)	(42.9)	(100.0)		
รวม	30	39	66		
	(45.5)	(54.5)	(100.0)		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 64 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายรับที่ได้จากผู้ปกครอง กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 0.132 และได้ค่า P-value เท่ากับ 0.716 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่ารายรับที่ได้จากผู้ปกครอง ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม

ตารางที่ 65 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายรับที่ได้จากผู้ปกครอง กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน

รายรับที่ได้จากผู้ปกครอง	**การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม**		**รวม**	χ^2	**p-value**
	ปฏิบัติ	**ไม่ปฏิบัติ**			
รายรับน้อย	12	26	38	0.069	0.793
	(31.6)	(68.4)	(100.0)		
รายรับมาก	8	20	28		
	(28.6)	(71.4)	(100.0)		
รวม	46	20	66		
	(69.7)	(30.3)	(100.0)		

จากตารางที่ 65 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายรับที่ได้จากผู้ปกครอง กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 0.590 และได้ค่า P-value เท่ากับ 0.745 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่ารายรับที่ได้จากผู้ปกครอง ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 66 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายรับที่ได้จากผู้ปกครอง กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน

รายรับที่ได้จากผู้ปกครอง	**การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม**		**รวม**	χ^2	**p-value**
	ปฏิบัติ	**ไม่ปฏิบัติ**			
รายรับน้อย	16	22	38	0.053	0.818
	(42.1)	(57.9)	(100.0)		
รายรับมาก	11	17	28		
	(39.3)	(60.7)	(100.0)		
รวม	27	39	66		
	(40.9)	(59.1)	(100.0)		

จากตารางที่ 66 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายรับที่ได้จากผู้ปกครอง กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 0.053 และได้ค่า p-value เท่ากับ 0.818 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่ารายรับที่ได้จากผู้ปกครอง ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม

ตารางที่ 67 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายรับที่ได้จากผู้ปกครอง กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง

รายรับที่ได้จากผู้ปกครอง	**การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ**		**รวม**	χ^2	**p-value**
	ปฏิบัติ	**ไม่ปฏิบัติ**			
รายรับน้อย	18	20	38	1.546	0.214
	(47.4)	(52.6)	(100.0)		
รายรับมาก	9	19	28		
	(32.1)	(67.9)	(100.0)		
รวม	27	39	66		
	(40.9)	(59.1)	(100.0)		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 67 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายรับที่ได้จากผู้ปกครอง กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 1.546 และได้ค่า p-value เท่ากับ 0.214 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่ารายรับที่ได้จากผู้ปกครอง ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ

ตารางที่ 68 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายรับที่ได้จากผู้ปกครอง กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง

รายรับที่ได้จากผู้ปกครอง	**การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม**		**รวม**	χ^2	**p-value**
	ปฏิบัติ	**ไม่ปฏิบัติ**			
รายรับน้อย	14	24	38	1.042	0.307
	(36.8)	(63.2)	(100.0)		
รายรับมาก	7	21	28		
	(25.0)	(75.0)	(100.0)		
รวม	21	45	66		
	(31.8)	(68.2)	(100.0)		

จากตารางที่ 68 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายรับที่ได้จากผู้ปกครอง กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 1.042 และได้ค่า P-value เท่ากับ 0.307 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่ารายรับที่ได้จากผู้ปกครอง ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 69 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายรับที่ได้จากผู้ปกครอง กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง

รายรับที่ได้จากผู้ปกครอง	**การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม**		**รวม**	χ^2	**p-value**
	ปฏิบัติ	**ไม่ปฏิบัติ**			
รายรับน้อย	10	28	38	0.210	0.647
	(26.3)	(73.7)	(100.0)		
รายรับมาก	6	22	28		
	(21.2)	(78.6)	(100.0)		
รวม	16	50	66		
	(24.2)	(75.8)	(100.0)		

จากตารางที่ 69 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายรับที่ได้จากผู้ปกครอง กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 0.210 และได้ค่า P-value เท่ากับ 0.647 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่ารายรับที่ได้จากผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 70 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายรับที่ได้จากผู้ปกครอง กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง

รายรับที่ได้จากผู้ปกครอง	**การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม**		**รวม**	χ^2	**p-value**
	ปฏิบัติ	**ไม่ปฏิบัติ**			
รายรับน้อย	17	21	38	1.790	0.181
	(44.7)	(55.3)	(100.0)		
รายรับมาก	8	20	28		
	(28.6)	(71.4)	(100.0)		
รวม	25	41	66		
	(37.9)	(62.1)	(100.0)		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 70 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายรับที่ได้จากผู้ปกครอง กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 1.790 และได้ค่า P-value เท่ากับ 0.181 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่ารายรับที่ได้จากผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม

สมมติฐานที่ 2 กิจกรรมการเรียน มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี สามารถแยกเป็นสมมติฐานย่อยดังนี้ คือ

สมมติฐานที่ **2.1** ครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

ตารางที่ 71 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน

ครูผู้สอน	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ		รวม	Fisher's Exact Test Exact Sig. (2-sided)
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ		
น้อย	63	1	64	0.060
	(98.4)	(1.6)	(100.0)	
ปานกลาง	1	1	2	
	(50.0)	(50.0)	(100.0)	
รวม	64	2	66	
	(97.0)	(3.0)	(100.0)	

จากตารางที่ 71 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน คำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 0.060 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าครูผู้สอน ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 72 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคมที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน

ครูผู้สอน	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม		รวม	Fisher's Exact Test Exact Sig. (2-sided)
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ		
น้อย	61	3	64	0.118
	(95.3)	(4.7)	(100.0)	
ปานกลาง	1	1	2	
	(50.0)	(50.0)	(100.0)	
รวม	62	4	66	
	(93.9)	(6.1)	(100.0)	

จากตารางที่ 72 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน คำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 0.118 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.01) แสดงว่าครูผู้สอน ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม

ตารางที่ 73 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน

ครูผู้สอน	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม		รวม	Fisher's Exact Test Exact Sig. (2-sided)
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ		
น้อย	57	7	64	0.229
	(89.1)	(10.9)	(100.0)	
ปานกลาง	1	1	2	
	(50.0)	(50.0)	(100.0)	
รวม	58	8	66	
	(87.9)	(12.1)	(100.0)	

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 73 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน คำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 0.229 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าครูผู้สอน ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 74 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน

ครูผู้สอน	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒธรรม		รวม	Fisher's Exact Test Exact Sig.(2-sided)
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ		
น้อย	61	3	64	0.118
	(95.3)	(4.7)	(100.0)	
ปานกลาง	1	1	2	
	(50.0)	(50.0)	(100.0)	
รวม	62	4	66	
	(87.9)	(6.1)	(100.0)	

จากตารางที่ 74 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน คำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 0.118 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าครูผู้สอน ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 75 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน

ครูผู้สอน	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ		รวม	Fisher's Exact Test Exact Sig.(2-sided)
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ		
น้อย	27	37	64	0.509
	(42.2)	(57.8)	(100.0)	
ปานกลาง	0	2	2	
	(0.0)	(100.0)	(100.0)	
รวม	27	39	66	
	(40.9)	(59.1)	(100.0)	

จากตารางที่ 75 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน คำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 0.509 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าครูผู้สอน ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ

ตารางที่ 76 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน

ครูผู้สอน	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม		รวม	Fisher's Exact Test Exact Sig. (2-sided)
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ		
น้อย	30	34	64	0.497
	(46.9)	(53.1)	(100.0)	
ปานกลาง	0	2	2	
	(0.0)	(100.0)	(100.0)	
รวม	30	36	66	
	(45.5)	(54.5)	(100.0)	

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 76 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน คำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 0.497 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าครูผู้สอน ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม

ตารางที่ 77 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสิ่งแวดล้อม ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน

ครูผู้สอน	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม		รวม	Fisher's Exact Test Exact Sig. (2-sided)
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ		
น้อย	19	45	64	0.517
	(29.7)	(70.3)	(100.0)	
ปานกลาง	1	1	2	
	(50.0)	(50.0)	(100.0)	
รวม	20	46	66	
	(30.0)	(69.7)	(100.0)	

จากตารางที่ 77 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน คำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 0.517 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าครูผู้สอน ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 78 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในวัฒนธรรม ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน

ครูผู้สอน	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม		รวม	Fisher's Exact Test Exact Sig.(2-sided)
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ		
น้อย	27	37	64	0.509
	(42.2)	(57.8)	(100.0)	
ปานกลาง	0	2	2	
	(0.0)	(100.0)	(100.0)	
รวม	27	39	66	
	(40.9)	(59.1)	(100.0)	

จากตารางที่ 78 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน คำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 0.509 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าครูผู้สอน ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม

ตารางที่ 79 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง

ครูผู้สอน	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ		รวม	Fisher's Exact Test Exact Sig.(2-sided)
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ		
น้อย	27	37	64	0.509
	(42.2)	(57.8)	(100.0)	
ปานกลาง	0	2	2	
	(0.0)	(100.0)	(100.0)	
รวม	27	39	66	
	(40.9)	(59.1)	(100.0)	

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 79 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง คำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 0.509 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าครูผู้สอนไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ

ตารางที่ 80 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง

ครูผู้สอน	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม		รวม	Fisher's Exact Test Exact Sig. (2-sided)
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ		
น้อย	21	43	64	1.000
	(46.9)	(67.2)	(100.0)	
ปานกลาง	0	2	2	
	(0.0)	(100.0)	(100.0)	
รวม	21	45	66	
	(31.8)	(68.2)	(100.0)	

จากตารางที่ 80 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง คำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 1.000 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าครูผู้สอน ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 81 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง

ครูผู้สอน	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม		รวม	Fisher's Exact Test Exact Sig. (2-sided)
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ		
น้อย	16	48	64	1.000
	(25.0)	(75.0)	(100.0)	
ปานกลาง	0	2	2	
	(0.0)	(100.0)	(100.0)	
รวม	16	50	66	
	(24.2)	(75.8)	(100.0)	

จากตารางที่ 81 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง คำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 1.000 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าครูผู้สอนไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 82 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง

ครูผู้สอน	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม		รวม	Fisher's Exact Test Exact Sig.(2-sided)
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ		
น้อย	24	40	64	1.000
	(37.5)	(62.5)	(100.0)	
ปานกลาง	1	1	2	
	(50.0)	(50.0)	(100.0)	
รวม	25	41	66	
	(37.9)	(62.1)	(100.0)	

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 82 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง คำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 1.000 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าครูผู้สอนไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม

สมมติฐานที่ 2.2 เพื่อน มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

ตารางที่ 83 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพื่อน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน

เพื่อน	**การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ**		**รวม**	**Fisher's Exact Test Exact Sig.(2-sided)**
	ปฏิบัติ	**ไม่ปฏิบัติ**		
ปานกลาง	24	0	24	0.530
	(23.3)	(0.0)	(100.0)	
มาก	40	2	42	
	(95.2)	(4.8)	(100.0)	
รวม	64	2	66	
	(97.0)	(3.0)	(100.0)	

จากตารางที่ 83 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพื่อน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน คำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 0.530 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่า เพื่อนไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้าน เศรษฐกิจ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 84 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพื่อน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในด้านสังคม ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน

เพื่อน	การประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม		รวม	Fisher's Exact Test Exact Sig. (2-sided)
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ		
ปานกลาง	20	4	24	0.150
	(83.3)	(16.7)	(100.0)	
มาก	42	0	42	
	(100.0)	(0.0)	(100.0)	
รวม	62	4	66	
	(93.9)	(6.1)	(100.0)	

จากตารางที่ 84 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน คำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 0.150 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่า เพื่อนไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม

ตารางที่ 85 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพื่อน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในด้านสิ่งแวดล้อม ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน

เพื่อน	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม		รวม	Fisher's Exact Test Exact Sig. (2-sided)
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ		
ปานกลาง	21	3	24	1.000
	(87.5)	(12.5)	(100.0)	
มาก	37	5	42	
	(88.1)	(11.9)	(100.0)	
รวม	58	8	66	
	(87.9)	(12.1)	(100.0)	

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 85 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน คำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 1.000 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่า เพื่อนไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 86 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพื่อน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรมที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน

เพื่อน	**การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม**		**รวม**	**Fisher's Exact Test Exact Sig.(2-sided)**
	ปฏิบัติ	**ไม่ปฏิบัติ**		
ปานกลาง	23	1	24	1.000
	(95.8)	(4.2)	(100.0)	
มาก	39	4	42	
	(92.9)	(6.1)	(100.0)	
รวม	62	8	66	
	(93.9)	(12.1)	(100.0)	

จากตารางที่ 86 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน คำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 1.000 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่า เพื่อนไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 87 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพื่อน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน

เพื่อน	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ		รวม	χ^2	p-value
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ			
ปานกลาง	9	15	24	0.181	0.670
	(37.5)	(62.5)	(100.0)		
มาก	18	24	42		
	(42.9)	(57.1)	(100.0)		
รวม	27	39	66		
	(40.9)	(59.1)	(100.0)		

จากตารางที่ 87 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 0.181 และได้ค่า p-value เท่ากับ 0.670 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่า เพื่อนไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ

ตารางที่ 88 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพื่อน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคมที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน

เพื่อน	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม		รวม	χ^2	p-value
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ			
ปานกลาง	9	15	24	0.962	0.327
	(37.5)	(62.5)	(100.0)		
มาก	21	21	42		
	(50.0)	(50.0)	(100.0)		
รวม	30	36	66		
	(45.5)	(54.5)	(100.0)		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 88 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนกับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 0.962 และได้ค่า P-value เท่ากับ 0.327 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่า เพื่อนไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ

ตารางที่ 89 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพื่อน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อมที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน

เพื่อน	**การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม**		**รวม**	χ^2	**p-value**
	ปฏิบัติ	**ไม่ปฏิบัติ**			
ปานกลาง	8	16	24	0.164	0.686
	(33.3)	(66.7)	(100.0)		
มาก	12	30	42		
	(28.6)	(71.4)	(100.0)		
รวม	20	46	66		
	(30.3)	(69.7)	(100.0)		

จากตารางที่ 89 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนกับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 0.164 และได้ค่า p-value เท่ากับ 0.686 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่า เพื่อนไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 90 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพื่อน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน

เพื่อน	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม		รวม	χ^2	p-value
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ			
ปานกลาง	12	12	24	1.289	0.256
	(50.0)	(50.0)	(100.0)		
มาก	15	27	42		
	(35.7)	(64.3)	(100.0)		
รวม	27	39	66		
	(40.9)	(59.1)	(100.0)		

จากตารางที่ 90 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนกับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 1.289 และได้ค่า p-value เท่ากับ 0.686 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่า เพื่อนไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม

ตารางที่ 91 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพื่อน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง

เพื่อน	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ		รวม	χ^2	p-value
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ			
ปานกลาง	13	11	24	2.742	0.098
	(54.2)	(45.8)	(100.0)		
มาก	14	28	42		
	(33.3)	(66.7)	(100.0)		
รวม	27	39	66		
	(40.9)	(59.1)	(100.0)		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 91 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนกับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 2.742 และได้ค่า p-value เท่ากับ 0.098 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่า เพื่อนไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ

ตารางที่ 92 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพื่อน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง

เพื่อน	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม		รวม	χ^2	p-value
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ			
ปานกลาง	11	13	24	3.415	0.065
	(45.8)	(54.2)	(100.0)		
มาก	10	32	42		
	(23.8)	(76.2)	(100.0)		
รวม	21	45	66		
	(31.8)	(68.2)	(100.0)		

จากตารางที่ 92 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 3.415 และได้ค่า p-value เท่ากับ 0.065 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่า เพื่อนไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 93 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อ เพื่อน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง

เพื่อน	**การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม**		**รวม**	χ^2	**p-value**
	ปฏิบัติ	**ไม่ปฏิบัติ**			
ปานกลาง	8	16	24	1.697	0.193
	(33.3)	(66.7)	(100.0)		
มาก	8	34	42		
	(19.0)	(81.0)	(100.0)		
รวม	16	50	66		
	(24.2)	(75.8)	(100.0)		

จากตารางที่ 93 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 1.697 และได้ค่า p-value เท่ากับ 0.193 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่า เพื่อนไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 94 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เพื่อน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง

เพื่อน	**การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม**		**รวม**	χ^2	**p-value**
	ปฏิบัติ	**ไม่ปฏิบัติ**			
ปานกลาง	8	16	24	0.331	0.565
	(33.3)	(66.7)	(100.0)		
มาก	17	25	42		
	(40.5)	(59.5)	(100.0)		
รวม	25	41	66		
	(37.9)	(62.1)	(100.0)		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 94 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 0.331 และได้ค่า P-value เท่ากับ 0.565 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่า เพื่อนไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม

สมมติฐานที่ **2.3** สื่อที่ใช้ในการสอน มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

ตารางที่ 95 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสื่อที่ใช้ในการสอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน

สื่อที่ใช้ในการสอน	**การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ**		**รวม**	**Fisher's Exact Test Exact Sig. (2-sided)**
	ปฏิบัติ	**ไม่ปฏิบัติ**		
ปานกลาง	22	2	24	0.129
	(91.7)	(4.0)	(100.0)	
มาก	42	0	42	
	(100.0)	(0.0)	(100.0)	
รวม	64	2	66	
	(97.0)	(3.0)	(100.0)	

จากตารางที่ 95 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสื่อที่ใช้ในการสอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน คำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 0.129 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าสื่อที่ใช้ในการสอน ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 96 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสื่อที่ใช้ในการสอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคมที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน

สื่อที่ใช้ในการสอน	**การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม**		**รวม**	**Fisher's Exact Test Exact Sig. (2-sided)**
	ปฏิบัติ	**ไม่ปฏิบัติ**		
ปานกลาง	21	3	24	0.133
	(87.5)	(12.0)	(100.0)	
มาก	41	1	42	
	(97.6)	(2.4)	(100.0)	
รวม	62	4	66	
	(93.9)	(6.1)	(100.0)	

จากตารางที่ 96 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสื่อที่ใช้ในการสอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน คำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 0. 133 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าสื่อที่ใช้ในการสอน ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม

ตารางที่ 97 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสื่อที่ใช้ในการสอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อมที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน

สื่อที่ใช้ในการสอน	**การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม**		**รวม**	**Fisher's Exact Test Exact Sig. (2-sided)**
	ปฏิบัติ	**ไม่ปฏิบัติ**		
ปานกลาง	18	6	24	0.023
	(75.0)	(25.0)	(100.0)	
มาก	40	2	42	
	(95.2)	(4.8)	(100.0)	
รวม	58	8	66	
	(87.9)	(12.1)	(100.0)	

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 97 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสื่อที่ใช้ในการสอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน คำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 0.023 (ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05แสดงว่าสื่อที่ใช้ในการสอน มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม นักเรียนที่มีความคิดเห็นต่อสื่อที่ใช้ในการสอนปานกลาง ปฏิบัติร้อยละ 75.0 ไม่ปฏิบัติร้อยละ 25.0 นักเรียนที่มีความคิดเห็นต่อสื่อที่ใช้ในการสอนมาก ปฏิบัติร้อยละ 95.2 ไม่ปฏิบัติร้อยละ4.8

ตารางที่ 98 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสื่อที่ใช้ในการสอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรมที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน

สื่อที่ใช้ในการสอน	**การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม**		**รวม**	**Fisher's Exact Test Exact Sig. (2-sided)**
	ปฏิบัติ	**ไม่ปฏิบัติ**		
ปานกลาง	22	2	24	0.618
	(91.7)	(8.3)	(100.0)	
มาก	40	2	42	
	(95.2)	(4.8)	(100.0)	
รวม	62	4	66	
	(93.9)	(6.1)	(100.0)	

จากตารางที่ 98 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสื่อที่ใช้ในการสอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน คำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 0.618 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าสื่อที่ใช้ในการสอน ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 99 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสื่อที่ใช้ในการสอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน

สื่อที่ใช้ในการสอน	**การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ**		**รวม**	χ^2	**p-value**
	ปฏิบัติ	**ไม่ปฏิบัติ**			
ปานกลาง	8	16	24	0.895	0.344
	(33.3)	(66.7)	(100.0)		
มาก	19	23	42		
	(45.2)	(54.8)	(100.0)		
รวม	27	39	66		
	(40.9)	(59.1)	(100.0)		

จากตารางที่ 99 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสื่อที่ใช้ในการสอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 0.895 และได้ค่า p-value เท่ากับ 0.344 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าสื่อที่ใช้ในการสอน ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ

ตารางที่ 100 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสื่อที่ใช้ในการสอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคมที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน

สื่อที่ใช้ในการสอน	**การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม**		**รวม**	χ^2	**p-value**
	ปฏิบัติ	**ไม่ปฏิบัติ**			
ปานกลาง	12	12	24	0.314	0.575
	(50.0)	(50.0)	(100.0)		
มาก	18	24	42		
	(42.9)	(57.1)	(100.0)		
รวม	30	36	66		
	(45.5)	(54.5)	(100.0)		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 100 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสื่อที่ใช้ในการสอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 0.314 และได้ค่า P-value เท่ากับ 0.575 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าสื่อที่ใช้ในการสอน ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม

ตารางที่ 101 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสื่อที่ใช้ในการสอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อมที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน

สื่อที่ใช้ในการสอน	**การประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม**		**รวม**	χ^2	**p-value**
	ปฏิบัติ	**ไม่ปฏิบัติ**			
ปานกลาง	7	17	24	0.023	0.879
	(29.2)	(70.8)	(100.0)		
มาก	13	29	42		
	(31.0)	(69.0)	(100.0)		
รวม	20	46	66		
	(30.3)	(69.7)	(100.0)		

จากตารางที่ 101 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสื่อที่ใช้ในการสอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 0.023 และได้ค่า p-value เท่ากับ 0.879 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าสื่อที่ใช้ในการสอน ไม่มีความสัมพันธ์กันกับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 102 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสื่อที่ใช้ในการสอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรมที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน

สื่อที่ใช้ในการสอน	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม		รวม	χ^2	p-value
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ			
ปานกลาง	9	15	24	0.181	0.670
	(37.5)	(62.5)	(100.0)		
มาก	18	24	42		
	(42.9)	(57.1)	(100.0)		
รวม	27	39	66		
	(40.9)	(59.1)	(100.0)		

จากตารางที่ 102 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสื่อที่ใช้ในการสอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 0.181 และได้ค่า p-value เท่ากับ 0.670 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าสื่อที่ใช้ในการสอน ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม

ตารางที่ 103 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสื่อที่ใช้ในการสอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง

สื่อที่ใช้ในการสอน	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ		รวม	χ^2	p-value
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ			
ปานกลาง	8	16	24	0.895	0.344
	(33.3)	(66.7)	(100.0)		
มาก	19	23	42		
	(45.2)	(54.8)	(100.0)		
รวม	27	39	66		
	(40.9)	(59.1)	(100.0)		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 103 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสื่อที่ใช้ในการสอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครองคำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 0.895 และได้ค่า P-value เท่ากับ 0.344 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าสื่อที่ใช้ในการสอน ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ

ตารางที่ 104 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสื่อที่ใช้ในการสอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคมที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง

สื่อที่ใช้ในการสอน	**การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม**		**รวม**	χ^2	**p-value**
	ปฏิบัติ	**ไม่ปฏิบัติ**			
ปานกลาง	7	17	24	0.122	0.727
	(29.2)	(70.8)	(100.0)		
มาก	14	28	42		
	(33.3)	(66.7)	(100.0)		
รวม	21	45	66		
	(31.8)	(68.2)	(100.0)		

จากตารางที่ 104 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสื่อที่ใช้ในการสอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 0.122 และได้ค่า p -value เท่ากับ 0.727 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าสื่อที่ใช้ในการสอน ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 105 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสื่อที่ใช้ในการสอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อมที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง

สื่อที่ใช้ในการสอน	การประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม		รวม	χ^2	p-value
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ			
ปานกลาง	5	19	24	0.239	0.625
	(20.8)	(79.2)	(100.0)		
มาก	11	31	42		
	(26.2)	(73.8)	(100.0)		
รวม	16	50	66		
	(24.2)	(75.8)	(100.0)		

จากตารางที่ 105 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสื่อที่ใช้ในการสอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 0.239 และได้ค่า P-value เท่ากับ 0.625 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าสื่อที่ใช้ในการสอน ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 106 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสื่อที่ใช้ในการสอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรมที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง

สื่อที่ใช้ในการสอน	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม		รวม	χ^2	p-value
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ			
ปานกลาง	8	16	24	0.331	0.565
	(33.3)	(66.7)	(100.0)		
มาก	17	25	42		
	(40.5)	(59.5)	(100.0)		
รวม	25	41	66		
	(37.9)	(62.1)	(100.0)		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 106 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสื่อที่ใช้ในการสอน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง คำนวณค่า χ^2 เท่ากับ 0.331 และได้ค่า P-value เท่ากับ 0.565 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าสื่อที่ใช้ในการสอน ไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม

สมมติฐานที่ **2.3** สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

ตารางที่ 107 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน

สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา	**การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ**		**รวม**	**Fisher's Exact Test Exact Sig. (2-sided)**
	ปฏิบัติ	**ไม่ปฏิบัติ**		
ปานกลาง	5	1	6	0.175
	(83.3)	(16.7)	(100.0)	
มาก	59	1	60	
	(98.3)	(1.7)	(100.0)	
รวม	64	2	66	
	(97.0)	(3.0)	(100.0)	

จากตารางที่ 107 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน คำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 0.175 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 108 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคมที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน

สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา	**การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม**		**รวม**	**Fisher's Exact Test Exact Sig.(2-sided)**
	ปฏิบัติ	**ไม่ปฏิบัติ**		
ปานกลาง	5	1	6	0.323
	(83.3)	(16.7)	(100.0)	
มาก	57	3	60	
	(95.0)	(5.0)	(100.0)	
รวม	62	4	66	
	(93.9)	(6.1)	(100.0)	

จากตารางที่ 108 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน คำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 0.323 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม

ตารางที่ 109 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อมที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน

สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา	**การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม**		**รวม**	**Fisher's Exact Test Exact Sig.(2-sided)**
	ปฏิบัติ	**ไม่ปฏิบัติ**		
ปานกลาง	5	1	6	0.555
	(83.3)	(16.7)	(100.0)	
มาก	53	7	60	
	(88.3)	(11.7)	(100.0)	
รวม	58	8	66	
	(87.9)	(12.1)	(100.0)	

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 109 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน คำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 0.555 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 110 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรมที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน

สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา	**การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม**		**รวม**	**Fisher's Exact Test Exact Sig. (2-sided)**
	ปฏิบัติ	**ไม่ปฏิบัติ**		
ปานกลาง	5	1	6	0.323
	(83.3)	(16.7)	(100.0)	
มาก	57	3	60	
	(95.0)	(5.0)	(100.0)	
รวม	62	4	66	
	(93.9)	(6.1)	(100.0)	

จากตารางที่ 110 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน คำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 0.323 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 111 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน

สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ		รวม	Fisher's Exact Test Exact Sig.(2-sided)
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ		
ปานกลาง	1	5	6	0.388
	(16.7)	(83.3)	(100.0)	
มาก	26	34	60	
	(43.3)	(56.7)	(100.0)	
รวม	27	39	66	
	(40.9)	(59.1)	(100.0)	

จากตารางที่ 111 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน คำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 0.388 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ

ตารางที่ 112 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคมที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน

สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม		รวม	Fisher's Exact Test Exact Sig. (2-sided)
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ		
ปานกลาง	1	5	6	0.209
	(16.7)	(83.3)	(100.0)	
มาก	29	31	60	
	(48.3)	(51.7)	(100.0)	
รวม	30	36	66	
	(45.5)	(54.5)	(100.0)	

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 112 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน คำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 0.209 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม

ตารางที่ 113 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อมที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน

สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา	**การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม**		**รวม**	**Fisher's Exact Test Exact Sig. (2-sided)**
	ปฏิบัติ	**ไม่ปฏิบัติ**		
ปานกลาง	3	3	6	0.357
	(50.0)	(50.0)	(100.0)	
มาก	17	43	60	
	(28.3)	(71.7)	(100.0)	
รวม	20	46	66	
	(30.3)	(69.7)	(100.0)	

จากตารางที่ 113 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน คำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 0.357 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 114 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรมที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน

สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในด้านวัฒนธรรม		รวม	Fisher's Exact Test Exact Sig. (2-sided)
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ		
ปานกลาง	1	5	6	0.388
	(16.7)	(83.3)	(100.0)	
มาก	26	34	60	
	(43.3)	(56.7)	(100.0)	
รวม	27	39	66	
	(40.9)	(59.1)	(100.0)	

จากตารางที่ 114 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน คำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 0.388 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม

ตารางที่ 115 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง

สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในด้านเศรษฐกิจ		รวม	Fisher's Exact Test Exact Sig. (2-sided)
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ		
ปานกลาง	0	6	6	0.074
	(0.0)	(100.0)	(100.0)	
มาก	27	33	60	
	(45.0)	(55.0)	(100.0)	
รวม	27	39	66	
	(40.9)	(59.1)	(100.0)	

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 115 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน คำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 0.074 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ

ตารางที่ 116 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง

สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา	**การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม**		**รวม**	**Fisher's Exact Test Exact Sig. (2-sided)**
	ปฏิบัติ	**ไม่ปฏิบัติ**		
ปานกลาง	0	6	6	0.166
	(0.0)	(100.0)	(100.0)	
มาก	21	39	60	
	(35.0)	(65.0)	(100.0)	
รวม	21	45	66	
	(31.8)	(68.2)	(100.0)	

จากตารางที่ 116 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน คำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 0.166 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 117 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อมที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง

สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา	**การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม**		**รวม**	**Fisher's Exact Test Exact Sig. (2-sided)**
	ปฏิบัติ	**ไม่ปฏิบัติ**		
ปานกลาง	1	5	6	1.000
	(16.7)	(72.0)	(100.0)	
มาก	15	45	60	
	(25.0)	(75.0)	(100.0)	
รวม	16	50	66	
	(24.2)	(75.8)	(100.0)	

จากตารางที่ 117 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน คำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 1.000 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 118 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรมที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง

สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา	การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม		รวม	Fisher's Exact Test Exact Sig. (2-sided)
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ		
ปานกลาง	1	5	6	0.396
	(16.7)	(83.3)	(100.0)	
มาก	24	36	60	
	(40.0)	(60.0)	(100.0)	
รวม	25	41	66	
	(37.9)	(62.1)	(100.0)	

จากตารางที่ 118 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน คำนวณด้วยสถิติ Fisher's Exact Test ค่า p-value = 0.396 (ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญที่ 0.05) แสดงว่าสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 119 ผลการทดสอบสมมติฐาน

(n = 66)

ตัวแปรอิสระ	ความสัมพันธ์กับการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง											
	ที่โรงเรียนด้าน				ที่บ้านด้าน				แนะนำผู้ปกครองด้าน			
	เศรษฐกิจ	สังคม	สิ่งแวดล้อม	วัฒนธรรม	เศรษฐกิจ	สังคม	สิ่งแวดล้อม	วัฒนธรรม	เศรษฐกิจ	สังคม	สิ่งแวดล้อม	วัฒนธรรม
ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล												
เพศ	X	X	X	X	*	**	X	X	X	X	X	*
อายุ	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ระดับการศึกษา	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ลักษณะการพักอาศัย	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
รายได้ที่ได้รับจากผู้ปกครอง	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
กิจกรรมการเรียน												
ครูผู้สอน	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
เพื่อน	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
สื่อที่ใช้ในการสอน	X	X	*	X	X	X	X	X	X	X	X	X
สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

X หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะอื่นๆ

ตารางที่ 120 ปัญหาเกี่ยวกับการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี

(n = 66)

ปัญหา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. นักเรียนหลายคนที่ไม่เข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	13	19.7
2. มีการใช้สารเคมีในการทำการเกษตร	10	15.1
3. อุปกรณ์ทำการเกษตร เช่น จอบ ชำรุดเสียหาย	7	10.6
4. คนรุ่นใหม่ไม่ให้ความสนใจเกี่ยวกับการทำเกษตร	7	10.6
5. กลิ่นของนำหมักชีวภาพ มีกลิ่นเหม็น	4	6.1

จากการศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี ในตารางที่ 107 พบว่า นักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตร ในเรื่องของ นักเรียนหลายคนที่ไม่เข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ร้อยละ 19.7 รองลงมาคือ มีการใช้สารเคมีในการทำการเกษตร ร้อยละ 15.1 อุปกรณ์ทำการเกษตร เช่น จอบ ชำรุดเสียหายร้อยละ 10.6 คนรุ่นใหม่ไม่ให้ความสนใจเกี่ยวกับการทำเกษตรร้อยละ 10.6 และกลิ่นของนำหมักชีวภาพ มีกลิ่นเหม็นร้อยละ6.1

ตารางที่ 121 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี

(n = 66)

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. ให้ครูผู้สอนทำความเข้าใจกับนักเรียนในเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	16	24.2
2. รณรงค์ ให้ใช้สารชีวภาพ ในการทำการเกษตร	12	18.2
3. ซ่อมแซม อุปกรณ์ทำการเกษตร เช่น จอบ ให้ใช้งานได้	5	7.6
4. รณรงค์ให้คนรุ่นใหม่ให้ความสนใจเกี่ยวกับการทำเกษตร	4	6.1
5. จัดทัศนศึกษาดูงานด้านเศรษฐและจัดอบรมกิจพอเพียงให้มากขึ้น	4	6.1

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากการศึกษาข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตร ของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี ในตารางที่ 108 พบว่า นักเรียนมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตร ให้ครูผู้สอนทำความเข้าใจกับนักเรียนในเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงร้อยละ 24.6 รองลงมาคือ รณรงค์ ให้ใช้สารชีวะภาพ ในการทำการเกษตร ร้อยละ 18.2 ซ่อมแซม อุปกรณ์ทำการเกษตร เช่น จอบ ให้ใช้งานได้ ร้อยละ 7.6 รณรงค์ให้คนรุ่นใหม่ให้ความสนใจเกี่ยวกับการทำเกษตร ร้อยละ 6.1 และจัดทัศน์ศึกษาดูงานและจัดอบรม ด้านเศรษฐกิจพอเพียงให้มากขึ้น 6.1

ข้อวิจารณ์

จากการศึกษาการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัด เบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี โดยผู้วิจัยทำการศึกษาจากนักเรียน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 66 ราย มีรายละเอียดดังนี้

ปัจจัยด้านหลักสูตร

ผู้เรียนมีชั่วโมงเรียนทางรายวิชาการเกษตรและชั่วโมงลงปฏิบัติงาน รายวิชาทางการเกษตรที่เรียน คือ วิชาการงานพื้นฐานอาชีพ และรายวิชาที่สอดแทรกแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมี 3 วิชา คือ วิชาการงานพื้นฐานอาชีพ วิชาภาษาไทย และวิชาสังคม จะเห็นได้ว่าทางโรงเรียนวัดเบญพาดได้จัดให้นักเรียนได้มีการเรียนในรายวิชาทางการเกษตรและยังสอดแทรงแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในหลายวิชาด้วยกัน ทั้งนี้เพื่อดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนพอเพียงตามแนวพระราชดำริ เพื่อการดำเนินชีวิตของนักเรียนได้มีทางเลือกเพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สรสิทธิ์ พรรณวงศ์ (2551: บทคัดย่อ) พบว่าควรมีการวางแผนงาน การปฏิบัติ การติดตามตรวจสอบแก้ไขด้านหลักสูตร โดยการบูรณาการความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทุกช่วงชั้น

ปัจจัยด้านกิจกรรมการเรียน

ผู้เรียนมีการดำเนินกิจกรรมทั้งภายในห้องเรียนและภายนอกห้องเรียนคือ นักเรียนมีการแบ่งกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน และมีการจัดทำบอร์ดประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในห้องเรียน นอกจากกิจกรรมภายในห้องเรียนแล้ว นักเรียนยังทำกิจกรรมภายนอกห้องเรียนด้วยเช่นกันคือ มีการทัศนศึกษาดูงานเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง และมีกิจกรรม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เยี่ยมชมพื้นที่ในชุมชนใกล้เคียงที่ทำเศรษฐกิจพอเพียง จะเห็นได้ว่าทางโรงเรียนวัดเบญพาดได้คำนึงถึงการฝึกประสบการณ์ จากการรับรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติและเห็นจากของจริงที่เกิดขึ้นภายในพื้นที่ใกล้กับโรงเรียน และบ้านของนักเรียนเองเพื่อที่จะทำให้นักเรียนเกิดความคิดจากสิ่งที่ได้เห็นและนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันของตัวนักเรียนได้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สรสิทธิ์ พรรณวงศ์ (2551: บทคัดย่อ) พบว่าควรมีการวางแผนงาน การปฏิบัติ การติดตามตรวจสอบแก้ไข ด้านกิจกรรมการเรียน โดยการบูรณาการความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมอบรม และให้ชุมชนมีส่วนร่วมด้วย

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อครูผู้สอน

นักเรียนมีความคิดเห็นต่อครูผู้สอน ที่สอนให้นักเรียนเข้าใจเรื่องของแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครูผู้สอนมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมากในการส่งเสริมหรือช่วยแนะนำคำสอนต่างๆของแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้เข้าใจและนำไปประยุกต์ใช้ในการเกษตรของนักเรียนที่ปฏิบัติที่โรงเรียน รวมถึงการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนเองด้วย สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พัฒนาภรณ์ ฉัตรวิโรจณ์ (2545: บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง บทบาทของครูในการส่งเสริมความรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบว่าครูมีบทบาทในการส่งเสริมความรู้เศรษฐกิจพอเพียง

ความคิดเห็น ของนักเรียนที่มีต่อสื่อที่ใช้ในการสอน

นักเรียนเห็นว่าสื่อที่ใช้ในการสอนที่โรงเรียนวัดเบญพาดได้จัดให้นักเรียนได้ศึกษาและเรียนรู้ทำให้ตัวของผู้เรียนเกิดความเข้าใจในแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงง่ายมากขึ้น และสามารถนำไปปฏิบัติงานทางด้านการเกษตรที่โรงเรียนได้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทนา อุดมสิน (2537: 105) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่เป็นจริง และที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตประถมศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่าควรเพิ่มสื่อการเรียนการสอน เพราะสื่อช่วยทำให้นักเรียนเข้าใจในเนื้อหาของการเรียนง่ายขึ้น

ความคิดเห็น ของนักเรียนที่มีต่อสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา

นักเรียนเห็นว่าสภาพแวดล้อมในโรงเรียนวัดเบญพาด มีความเหมาะสม ในด้านบรรยากาศและสถานที่ที่โรงเรียนได้บริหารจัดการเอื้ออำนวย ต่อการปฏิบัติงานตามโครงการของเศรษฐกิจ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พอเพียงได้ และใช้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน มีพื้นที่ในการทำการเกษตร มีอุปกรณ์ต่างๆ ที่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกพล สุทธิรัตน์ (2551: บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลพบุรี เขต 1 พบว่าด้านกานปฏิบัติตน ด้านจัดการบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ทำให้นักเรียนมีความสุขกับการเรียนและปฏิบัติงานในสถานศึกษา

การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัด เบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี ที่นักเรียนปฏิบัติในโรงเรียน ดังนี้

นักเรียนได้ปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง4 ด้าน คือด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม จากผลการสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนทำให้เชื่อมั่นได้ว่าทางโรงเรียนให้ความสำคัญและสนับสนุนในทุกๆกิจกรรมการเรียน เช่นให้ความรู้ จัดอบรม และจัดสรรพื้นที่เพื่อทดลองปฏิบัติงาน เป็นต้น เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติตามแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างถูกต้องและผลที่ออกมา ถือว่านักเรียนได้นำไปปฏิบัติที่โรงเรียนอย่างจริงจังทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จ ในการประเมินผลได้เป็นโรงเรียนพอเพียงตัวอย่าง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (2554) ได้ประเมินโครงการศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน พบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการฯ ได้รับความรู้และนำไปปรับใช้จริงในชีวิตประจำวันของนักเรียนเอง

การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัด เบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน ดังนี้

นักเรียนส่วนน้อยปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง4 ด้าน คือด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม ทั้งนี้อาจเพราะนักเรียนได้ปฏิบัติที่โรงเรียนมาแล้วทำให้รู้สึกว่าที่บ้านอาจไม่ต้องทำเพราะไม่มีคะแนนมาเป็นตัวกำหนดเหมือนที่โรงเรียน หรือผู้ปกครองทางบ้านของนักเรียนไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลองทำหรือปฏิบัติจริง นักเรียนจึงไม่สนใจที่จะนำเอาความรู้จากที่โรงเรียน มาใช้กับที่บ้านของตนเอง การที่โรงเรียนได้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนพอเพียง จะประสบความสำเร็จมากที่โรงเรียนแต่จากการสำรวจและการวิเคราะห์ผลแล้วมีนักเรียนเพียงไม่กี่คนที่สามารถนำความรู้ที่ได้รับมาปฏิบัติที่บ้านของตนเอง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัด เบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง ดังนี้

นักเรียนส่วนน้อยที่นำเอาความรู้เกี่ยวกับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้รับจากโรงเรียนไปแนะนำให้ผู้ปกครองปฏิบัติตาม ทั้งนี้อาจเพราะผู้ปกครองของนักเรียนเองไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แนะนำ หรือ นักเรียนคิดว่าได้ปฏิบัติที่โรงเรียนมาแล้วทำให้รู้สึกว่าการแนะนำผู้ปกครอง อาจไม่ต้องทำเพราะไม่มีคะแนนมาเป็นตัวกำหนดเหมือนที่โรงเรียนจึงเลือกที่จะไม่แนะนำผู้ปกครอง จากการสำรวจและการวิเคราะห์ผลแล้วมีนักเรียนเพียงไม่กี่คนที่สามารถนำความรู้ที่ได้ไปแนะนำผู้ปกครองให้ปฏิบัติตามแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของนักเรียน มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของโรงเรียนวัดเบญพาด อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกัน สามารถแยกเป็นสมมติฐานย่อยดังนี้ คือ

สมมติฐานที่ 1.1 เพศ มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

1. ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า เพศ มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ในส่วนที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้าน ในด้านเศรษฐกิจ (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) และด้านสังคม (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01) เห็นได้ว่า เพศหญิงเลือกที่จะปฏิบัติและนำไปประยุกต์มากกว่าเพศชาย ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมเนื่องจากเพศหญิงมีความละเอียดอ่อน สนใจในเรื่องงานด้านปฏิบัติและการสนทนากับครอบครัว รวมถึงเพศหญิงมีความเป็นระเบียบ ในเรื่องของเวลาและความเป็นมิตรสัมพันธ์กันในหมู่เพื่อน คาดว่านักเรียนหญิงจะนำไปปฏิบัติที่บ้านและแนะนำผู้ปกครองให้ปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า เพศ มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง ในด้านวัฒนธรรม (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) เพศหญิง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เลือกที่จะปฏิบัติและนำไปประยุกต์มากกว่าเพศชาย เป็นเพราะเพศหญิงมีความละเอียดอ่อน สนใจในเรื่องงานด้านปฏิบัติและการสนทนากับครอบครัว รวมถึงเพศหญิงมีความเป็นระเบียบ ในเรื่องของเวลาและความเป็นมิตรสัมพันธ์กันในหมู่เพื่อน คาดว่านักเรียนหญิงจะนำไปปฏิบัติที่บ้านและแนะนำผู้ปกครองให้ปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สมมติฐานที่ 2 กิจกรรมการเรียน มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี สามารถแยกเป็นสมมติฐานย่อยดังนี้ คือ

สมมติฐานที่ 2.3 สื่อที่ใช้ในการสอน มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

1. ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า สื่อที่ใช้ในการสอน มีความสัมพันธ์กัน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียน ในด้านสิ่งแวดล้อม (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) เพราะสื่อเป็นตัวกลางที่สามารถเปลี่ยนเนื้อหาที่เข้าใจยากให้เป็นเรื่องง่ายและเข้าใจรวดเร็วขึ้น ทำให้นักเรียนเล่าหรืออธิบายให้กับผู้ปกครองเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนเอง

ปัญหาและข้อเสนอแนะอื่นๆ

จากปัญหาและข้อเสนอแนะของนักเรียน ในการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรพบนักเรียน 16 ราย ที่ยังไม่เข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ฉะนั้นทางโรงเรียนและครูผู้สอนต้องให้ความสนใจมากขึ้นโดยเน้นให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ อาจเพิ่มหรือสอดแทรกแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในรายวิชาเรียน และตัวของนักเรียนเองก็มีข้อเสนอแนะว่า โรงเรียนควรจัดให้มีการอบรม และนิทรรศการเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเพิ่มมากขึ้นและนำไปสู่การปรับใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนเอง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี โดยมุ่งศึกษาถึงความสัมพันธ์ของปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลและทางด้านกิจกรรมการเรียน โดยการศึกษาจากนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่1-3 ของโรเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 66 ราย ซึ่งสามารถสรุปผลได้ดังนี้

ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล

ประชากรที่ทำการศึกษาทั้งหมด 66 ราย เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่1-3 ของโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี

1. นักเรียนเป็นเพศชายร้อยละ 51.5 และเพศหญิงร้อยละ 48.5 อายุ 14 ปี คิดเป็นร้อยละ 57.6 รองลงมามีอายุ 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.8 และอายุ 13 ปี คิดเป็นร้อยละ 13.6 อายุน้อยที่สุด คือ 13 ปี อายุมากที่สุดคือ 15 ปี และอายุเฉลี่ย คือ 14.15 ปี

2. ระดับการศึกษา พบว่า กำลังการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 คิดเป็นร้อยละ 34.8 เท่ากันและระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 30.4 ตามลำดับ

3. ลักษณะการพักอาศัย พบว่า นักเรียนส่วนมาก อาศัยอยู่กับบิดามารดาของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 57.5 รองลงมาคืออาศัยอยู่กับบิดาหรือมารดาคนเดียว คิดเป็นร้อยละ16.7 และอาศัยอยู่กับญาติ คิดเป็นร้อยละ25.8

4. รายได้ที่ได้รับจากผู้ปกครอง พบว่า นักเรียนส่วนมากได้รับเงินจากผู้ปกครองเป็นจำนวน 20 บาท /วัน คิดเป็นร้อยละ 57.5 รองลงมา คือ 40 บาท /วัน คิดเป็นร้อยละ 25.8 และ 30 บาท /วัน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

คิดเป็นร้อยละ 16.7 นักเรียนที่ได้รับเงินจากผู้ปกครองน้อยที่สุด คือ 20 บาท /วัน มากที่สุด คือ 40 บาท /วัน และรายได้ที่ได้รับจากผู้ปกครองเฉลี่ย 26.82 บาท /วัน

ปัจจัยด้านหลักสูตร

1. นักเรียนมีชั่วโมงเรียนทางรายวิชาการเกษตร มี1 ชั่วโมง/สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 100

2. นักเรียนมีชั่วโมงลงปฏิบัติงานจริงมี 1 ชั่วโมง/สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 100

3. นักเรียนมีวิชาทางการเกษตรมี 1 วิชา คือ วิชาการงานพื้นฐานอาชีพคิดเป็นร้อยละ 100

4. นักเรียนมีวิชาที่สอดแทรกแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมี 3 วิชา คือ 1 วิชาการงานพื้นฐานอาชีพคิดเป็นร้อยละ 50.0 รองลงมา คือ วิชาภาษาไทยคิดเป็นร้อยละ 33.4 และวิชาสังคมคิดเป็นร้อยละ 16.6

กิจกรรมการเรียน

1. นักเรียนทำกิจกรรมภายในห้องเรียน คือ แบ่งกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน 2 วิชา คือ 1 วิชาการงานพื้นฐานอาชีพคิดเป็นร้อยละ 83.4 และ วิชาสังคมคิดเป็นร้อยละ16.6 และจัดบอร์ดเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงในห้องเรียน 1 วิชา คือ วิชาการงานพื้นฐานอาชีพคิดเป็นร้อยละ 81.8

2. นักเรียนทำกิจกรรมภายนอกห้องเรียน คือ ทัศนศึกษาดูงานเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง 1 วิชา คือ 1 วิชาการงานพื้นฐานอาชีพคิดเป็นร้อยละ 80.3 และเยี่ยมชมพื้นที่ในชุมชนใกล้เคียงที่ทำเศรษฐกิจพอเพียง 1 วิชา คือ วิชาการงานพื้นฐานอาชีพคิดเป็นร้อยละ 51.5

3. นักเรียนมีความคิดเห็นต่อครูผู้สอน ที่ให้ความรู้แนะนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการปฏิบัติด้านการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัด เบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นต่อครูผู้สอน รวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 32.77) และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า มีความคิดเห็นในระดับมากมี 11 ข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับแรกคือ 1.ครูสอนให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมเช่น ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นต้น (ค่าเฉลี่ย 2.94) 2.ครูมีส่วนช่วยส่งเสริมปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตรแก่นักเรียน (ค่าเฉลี่ย 2.88) และ3.ครูสอนให้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

นักเรียนรู้จักพอประมาณ รู้จักพอไม่โลภอยากได้ของผู้อื่น (ค่าเฉลี่ย 2.86) นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นระดับปานกลางมี 1 ข้อ คือ 1. ครูให้นักเรียนทำการบ้านเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ค่าเฉลี่ย 2.30)

4. นักเรียนมีความคิดเห็นต่อเพื่อน ที่มีส่วนช่วยในการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัด เบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 7.64) และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า นักเรียนมีความคิดเห็นระดับมากทั้งหมด โดยมีค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับแรกคือ 1.เพื่อนมีส่วนช่วยในการทำแปลงเกษตรตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (ค่าเฉลี่ย 2.64) 2.เพื่อนมีส่วนช่วยในการทำกิจกรรมต่างๆในห้องเรียน (ค่าเฉลี่ย 2.62) และ 3.เพื่อนมีส่วนช่วยในการให้ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง (ค่าเฉลี่ย 2.38)

5. นักเรียนมีความคิดเห็นต่อสื่อที่ใช้ในการสอน ที่มีส่วนช่วยในการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัด เบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นต่อสื่อที่ใช้ในการสอน รวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 19.41) และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า มีความคิดเห็นระดับมาก 7 ข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับแรกคือ 1.โรงเรียนใช้สื่อ หนังสือ ที่เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประกอบการเรียนในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง (ค่าเฉลี่ย 2.55) 2.ประเภทของสื่อที่ใช้ในการประกอบการเรียน เช่น หนังสือ ทำให้เข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มขึ้น (ค่าเฉลี่ย 2.52) และ 3.ในห้องเรียนมีหนังสือ ที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงไว้ให้นักเรียนหาความรู้เพิ่มเติม (ค่าเฉลี่ย 2.50) นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ 1.โรงเรียนใช้สื่อ วีดิทัศน์ ที่เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประกอบการเรียนในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง (ค่าเฉลี่ย 2.24)

6. นักเรียนมีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ที่มีส่วนในการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัด เบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา รวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 11.15) และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า มีความคิดเห็นระดับมากทั้งหมด โดยมีค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับแรกคือ 1.โรงเรียนมีพื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 2.86) 2.โรงเรียนมีการแบ่งพื้นที่ในการทำเกษตรอย่างเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 2.82) และ3.โรงเรียนมีอุปกรณ์ทำการเกษตรที่เพียงพอกับนักเรียน (ค่าเฉลี่ย 2.82)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี ที่นักเรียนปฏิบัติที่โรงเรียนแบ่งออกเป็น 4 ด้านดังนี้

การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ

นักเรียนทั้งหมด มีการวางแผนทุกครั้งก่อนเริ่มทำการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ให้มีความเหมาะสมกับพื้นที่ และความต้องการของตลาด นักเรียนร้อยละ 97.0 มีการแบ่งที่ดินออกเป็นส่วนๆก่อนเริ่มทำการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก นักเรียนร้อยละ 92.4 มีการนำพืชผัก สัตว์และปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ที่ได้จากการผลิต มาใช้แทนการซื้อจากท้องตลาด นักเรียนร้อยละ 75.8 มีการนำพืชผัก สัตว์ และปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ที่ได้จากการผลิต และเหลือจากการนำมาใช้ มาขายเพื่อหารายได้เสริม นักเรียนร้อยละ 77.3 มีการทำบัญชีรายรับรายจ่ายในการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และทำปุ๋ยหมัก

การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม

นักเรียนทั้งหมดมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก นักเรียนร้อยละ 86.4 มีการนำพืชผัก สัตว์ และปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอกที่ได้จากการผลิตไปแบ่งปันให้ผู้อื่น นักเรียนร้อยละ 74.2 มีส่วนช่วยในการรวมกลุ่มนำผลผลิตต่างๆเช่น พืชผัก สัตว์ ปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ไปขายยังท้องตลาด นักเรียนร้อยละ 86.4 มีส่วนช่วยในการให้ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอกต่อผู้อื่นหรือผู้ที่สนใจ นักเรียนร้อยละ 92.4 มีการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวกับการปลูกพืชผัก การเลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก

การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม

นักเรียนร้อยละ 75.8 มีส่วนช่วยในการอนุรักษ์พืชผัก สัตว์ประจำท้องถิ่น เช่น การนำพันธุ์สัตว์ พันธุ์พืช ที่มีอยู่ที่บ้านไปแลกเปลี่ยนกับเพื่อนบ้านในพื้นที่ของนักเรียนเอง นักเรียนร้อยละ 97.0 มีการพัฒนาพื้นที่ทำการเกษตร การเลี้ยงสัตว์ ให้มีความสมบูรณ์อยู่เสมอ เช่น การปรับปรุงดิน นักเรียนร้อยละ 86.4 ใช้สารสกัดต่างๆที่ได้จากสมุนไพรในท้องถิ่นมาปราบศัตรูพืชและแมลง นักเรียนร้อยละ 65.2 มีส่วนช่วยในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ เช่น มีการขุดบ่อเก็บน้ำเพื่อใช้ในฤดูแล้ง นักเรียนร้อยละ 80.3 มีส่วนช่วยในรณรงค์ให้ผู้ที่สนใจทำการเกษตรใช้ปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก แทนการใช้ปุ๋ยเคมี

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การประยุกต์ปรัชญาเของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม

นักเรียนร้อยละ 89.4 นักเรียนมีส่วนช่วยในการรณรงค์ให้ผู้อื่นมีความรักในบ้านเกิดของตนเอง นักเรียนร้อยละ 93.9 มีส่วนช่วยในการอนุรักษ์และฟื้นฟูพืชผัก สัตว์เลี้ยงประจำท้องถิ่นไม่ให้สูญหายไปจากท้องถิ่นที่นักเรียนอาศัยอยู่ นักเรียนร้อยละ 78.8 มีส่วนช่วยในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การถนอมอาหารให้เก็บไว้รับประทานเป็นระยะเวลานาน นักเรียนร้อยละ 87.9 มีส่วนช่วยในการเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นในพื้นที่ของนักเรียนเองให้ผู้ที่สนใจได้รับรู้ นักเรียนร้อยละ 98.5 มีส่วนช่วยในการเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นในพื้นที่ของนักเรียนเองให้ผู้ที่สนใจได้รับรู้

การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้านแบ่งออกเป็น 4 ด้านดังนี้

การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ

นักเรียนร้อยละ 53.0 มีการวางแผนทุกครั้งก่อนเริ่มทำการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ให้มีความเหมาะสมกับพื้นที่ และความต้องการของตลาด นักเรียนร้อยละ 51.5 มีการแบ่งที่ดินออกเป็นส่วนๆก่อนเริ่มทำการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก นักเรียนร้อยละ 39.4 มีการนำพืชผัก สัตว์และปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ที่ได้จากการผลิต มาใช้แทนการซื้อจากท้องตลาด นักเรียนร้อยละ 22.7 มีการนำพืชผัก สัตว์ และปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ที่ได้จากการผลิตและเหลือจากการนำมาใช้ มาขายเพื่อหารายได้เสริม นักเรียนร้อยละ 33.3 มีส่วนช่วยในการให้ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอกต่อผู้อื่นหรือผู้ที่สนใจ

การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม

นักเรียนร้อยละ 50.0 มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก นักเรียนร้อยละ 51.5มีการนำพืชผัก สัตว์ และปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอกที่ได้จากการผลิตไปแบ่งปันให้ผู้อื่น นักเรียนร้อยละ 31.8 มีส่วนช่วยในการรวมกลุ่มนำผลผลิตต่างๆเช่น พืชผัก สัตว์ ปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ไปขายยังท้องตลาด นักเรียนร้อยละ 43.9 มีส่วนช่วยในการให้ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอกต่อผู้อื่นหรือผู้ที่สนใจ นักเรียนร้อยละ 34.8 มีการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวกับการปลูกพืชผัก การเลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม

นักเรียนร้อยละ 37.9มีส่วนช่วยในการอนุรักษ์พืชผัก สัตว์ประจำท้องถิ่น เช่น การนำพันธุ์สัตว์ พันธุ์พืช ที่มีอยู่ที่บ้านไปแลกเปลี่ยนกับเพื่อนบ้านในพื้นที่ของนักเรียนเอง นักเรียนร้อยละ 43.9 มีการพัฒนาพื้นที่ทำการเกษตร การเลี้ยงสัตว์ ให้มีความสมบูรณ์อยู่เสมอ เช่น การปรับปรุงดิน นักเรียนร้อยละ 30.3ใช้สารสกัดต่างๆที่ได้จากสมุนไพรในท้องถิ่นมาปราบศัตรูพืชและแมลง นักเรียนร้อยละ 28.8 มีส่วนช่วยในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ เช่น มีการขุดบ่อเก็บน้ำเพื่อใช้ในฤดูแล้ง นักเรียนร้อยละ 31.8 มีส่วนช่วยในรณรงค์ให้ผู้ที่สนใจทำการเกษตรใช้ปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก แทนการใช้ปุ๋ยเคมี

การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม

นักเรียนร้อยละ 47.0 นักเรียนมีส่วนช่วยในการรณรงค์ให้ผู้อื่นมีความรักในบ้านเกิดของตนเอง นักเรียนร้อยละ 39.4 มีส่วนช่วยในการอนุรักษ์และฟื้นฟูพืชผัก สัตว์เลี้ยงประจำท้องถิ่นไม่ให้สูญหายไปจากท้องถิ่นที่นักเรียนอาศัยอยู่ นักเรียนร้อยละ 60.6 มีส่วนช่วยในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การถนอมอาหารให้เก็บไว้รับประทานเป็นระยะเวลานาน นักเรียนร้อยละ 31.8 มีส่วนช่วยในการเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นในพื้นที่ของนักเรียนเองให้ผู้ที่สนใจได้รับรู้ นักเรียนร้อยละ 45.5 มีส่วนช่วยในการเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นในพื้นที่ของนักเรียนเองให้ผู้ที่สนใจได้รับรู้

การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัด เบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง แบ่งเป็น 4 ด้านดังนี้

การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ

นักเรียนร้อยละ 57.6 มีการวางแผนทุกครั้งก่อนเริ่มทำการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ให้มีความเหมาะสมกับพื้นที่ และความต้องการของตลาด นักเรียนร้อยละ 47.0 มีการแบ่งที่ดินออกเป็นส่วนๆก่อนเริ่มทำการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก นักเรียนร้อยละ 40.9 มีการนำพืชผัก สัตว์และปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ที่ได้จากการผลิต มาใช้แทนการซื้อจากท้องตลาด นักเรียนร้อยละ 25.8 มีการนำพืชผัก สัตว์ และปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ที่ได้จากการผลิต และเหลือจากการนำมาใช้ มาขายเพื่อหารายได้เสริม นักเรียนร้อยละ 33.3 มีส่วนช่วยในการให้ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอกต่อผู้อื่นหรือผู้ที่สนใจ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม

นักเรียนร้อยละ 34.8 มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก นักเรียนร้อยละ 45.5มีการนำพืชผัก สัตว์ และปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอกที่ได้จากการผลิตไปแบ่งปันให้ผู้อื่น นักเรียนร้อยละ 31.8 มีส่วนช่วยในการรวมกลุ่มนำผลผลิตต่างๆเช่น พืชผัก สัตว์ ปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ไปขายยังท้องตลาด นักเรียนร้อยละ 31.8 มีส่วนช่วยในการให้ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอกต่อผู้อื่นหรือผู้ที่สนใจ นักเรียนร้อยละ 28.8 มีการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวกับการปลูกพืชผัก การเลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก

การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม

นักเรียนร้อยละ 27.3 มีส่วนช่วยในการอนุรักษ์พืชผัก สัตว์ประจำท้องถิ่น เช่น การนำพันธุ์สัตว์ พันธุ์พืช ที่มีอยู่ที่บ้านไปแลกเปลี่ยนกับเพื่อนบ้านในพื้นที่ของนักเรียนเอง นักเรียนร้อยละ 34.8 มีการพัฒนาพื้นที่ทำการเกษตร การเลี้ยงสัตว์ ให้มีความสมบูรณ์อยู่เสมอ เช่น การปรับปรุงดิน นักเรียนร้อยละ 31.8 ใช้สารสกัดต่างๆที่ได้จากสมุนไพรในท้องถิ่นมาปราบศัตรูพืชและแมลง นักเรียนร้อยละ 19.7 มีส่วนช่วยในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ เช่น มีการขุดบ่อเก็บน้ำเพื่อใช้ในฤดูแล้ง นักเรียนร้อยละ 19.7 มีส่วนช่วยในรณรงค์ให้ผู้ที่สนใจทำการเกษตรใช้ปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก แทนการใช้ปุ๋ยเคมี

การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม

นักเรียนร้อยละ 40.9 นักเรียนมีส่วนช่วยในการรณรงค์ให้ผู้อื่นมีความรักในบ้านเกิดของตนเอง นักเรียนร้อยละ 39.4 มีส่วนช่วยในการอนุรักษ์และฟื้นฟูพืชผัก สัตว์เลี้ยงประจำท้องถิ่นไม่ให้สูญหายไปจากท้องถิ่นที่นักเรียนอาศัยอยู่ นักเรียนร้อยละ 51.5 มีส่วนช่วยในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การถนอมอาหารให้เก็บไว้รับประทานเป็นระยะเวลานาน นักเรียนร้อยละ 33.3 มีส่วนช่วยในการเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นในพื้นที่ของนักเรียนเองให้ผู้ที่สนใจได้รับรู้ นักเรียนร้อยละ 33.3 มีส่วนช่วยในการเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นในพื้นที่ของนักเรียนเองให้ผู้ที่สนใจได้รับรู้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัด

เพศ มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี ที่นักเรียนปฏิบัติที่บ้านในด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และเพศมีความสัมพันธ์ กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตร ที่นักเรียนแนะนำผู้ปกครอง ในด้านวัฒนธรรม

อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี ในทุกด้าน

ระดับการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี ในทุกด้าน

ลักษณะการพักอาศัย ไม่มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี ในทุกด้าน

รายรับที่ได้จากผู้ปกครอง ไม่มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี ในทุกด้าน

กิจกรรมการเรียน กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี

ครูผู้สอน ไม่มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี ในทุกด้าน

เพื่อน ไม่มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี ในทุกด้าน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สื่อที่ใช้ในการเรียน มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี ที่นักเรียนปฏิบัติโรงเรียน ในด้านสิ่งแวดล้อม

สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี ในทุกด้าน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ครูผู้สอนควรให้ความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับนักเรียนเน้นในเรื่องของการนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันให้มากยิ่งขึ้น และปลูกฝังให้ผู้เรียนมีความรู้และคุณธรรมซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญสำหรับการนำหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ให้ประสบผลสำเร็จ

2. โรงเรียนควรเผยแพร่ความสำเร็จของโรงเรียนหรือชุมชนใกล้เคียง ที่ปฏิบัติตัวสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แล้วประสบความสำเร็จในลักษณะที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและต่อสังคมส่วนรวม ให้นักเรียนให้รับรู้อย่างกว้างขวาง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาถึงปัญหาและความต้องการของครูผู้สอนประจำรายวิชาต่างๆหรือครูประจำโรงเรียนที่ได้รับรางวัลโรงเรียนพอเพียง เป็นต้น

2. ควรศึกษาเปรียบเทียบระหว่างโรงเรียนที่ปฏิบัติตามแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจกับโรงเรียนที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจว่ามีปัจจัยใดที่แตกต่างกันมากน้อยเพียงใด

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. 2543. **ยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ผู้เรียน.** กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.

กมลรัฐ อินทรทัศน์. 2547. **การสื่อสารกับการพัฒนาการเกษตร**. สาขานิเทศศาสตร์, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง. **ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.** 2550. (Online).http:// library. bu.ac. th/search/ opac/ ResultSearch. Cfm ?a SearchBy = A&aTextSearchg, 1 พฤศจิกายน 2555.

พัฒนาภรณ์ ฉัตรวิโรจน์. 2545. **บทบาทของครูในการส่งเสริมความรู้เศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยขอนแก่น**.**

มานะ ร้อยดาพันธุ์. 2543**. การศึกษาคุณลักษณะที่เป็นจริงและลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดขอนแก่น.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยขอนแก่น**.**

สุเมธ ตันติเวชกุล. 2542. **เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ.** (Online). http:// www.dpu.ac.th/ journal/page.php?id=2606, 1 พฤศจิกายน 2555.

สุรยุทธ์ จุลานนท์. 2549. **ปาฐกถาพิเศษ แนวทางการบริหารประเทศตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง**: การประชุมชี้แจงแนวทางการพัฒนาประเทศตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. (Online).http:// pikul.lib.ku.ac.th/ se/linkfulltext/ Genlinkfulltext.php?rec_ no=SE010368.24, 1 พฤศจิกายน 2555.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เสาวลักษณ์ มาพร. 2550**. ความพร้อมในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต1 .** คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2549**. แนวคิดและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554).** กรุงเทพมหานคร: สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 2554**. ผลประเมินโครงการศูนย์เรียนรู้เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน ปีงบประมาณ (พ.ศ. 2554).** สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สรสิทธิ์ พรรณวงศ์. 2551. **การบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนนาหว้าพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2.** วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขานวตกรรมการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

นันทนา อุดมสิน. 2537. **คุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนสาธิตประถมศึกษา**. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

เอกพล สุทธิรัตน์. 2551. **การบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง**. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เลขที่แบบสอบถาม…….

แบบสอบถาม

เรื่อง

การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียน

โรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี

ชื่อ – สกุลนักเรียน……

บ้านเลขที่…….หมู่ที่……..……..ตำบล…….…….

อำเภอ…….จังหวัด……

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามเพื่อวัดระดับความพึงพอใจและระดับการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาดจังหวัดกาญจนบุรี ขอให้นักเรียนพิจารณาตามความรู้สึก ความคิดเห็นรวมทั้งการปฏิบัติตนของนักเรียน แล้วตอบให้ตรงตามความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด

ตอนที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล

1. เพศ

( ) ชาย ( ) หญิง

2. อายุ ……. ปี

3. ระดับการศึกษา

( ) ม.1 ( ) ม.2 ( ) ม.3

4. ลักษณะการพักอาศัย

( ) อาศัยอยู่กับบิดามารดาของตนเอง ( ) อาศัยอยู่กับบิดาหรือมารดาคนเดียว

( ) อาศัยอยู่กับญาติ ( ) อาศัยอยู่กับบุคคลอื่นๆเช่น เพื่อน เป็นต้น

5. รายรับที่ได้จากผู้ปกครอง จำนวน……. บาท/วัน (โดยเฉลี่ย)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตอนที่ 2 ปัจจัยด้านหลักสูตร

1. นักเรียนมีชั่วโมงเรียนทางรายวิชาการเกษตร จำนวน.....ชั่วโมง/สัปดาห์
2. นักเรียนมีชั่วโมงลงปฏิบัติงานจริง จำนวน.....ชั่วโมง/สัปดาห์
3. วิชาทางการเกษตรที่ท่านเรียนมีกี่วิชา
   ( ) ไม่มี ( ) มี จำนวน.....วิชา ได้แก่.....
4. วิชาที่สอดแทรกแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง
   ( ) ไม่มี ( ) มี จำนวน.....วิชา ได้แก่.....

ตอนที่ 3 กิจกรรมการเรียน

3.1 กิจกรรมภายในห้องเรียน

1. ภายในห้องเรียนมีการแบ่งกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนที่สอดแทรกแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง
   ( ) ไม่มี ( ) มี ได้แก่ วิชา .....
2. ภายในห้องเรียนนักเรียนจัดบอร์ดเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงภายในห้องเรียน
   ( ) ไม่มี ( ) มี ได้แก่ วิชา .....

3.2 กิจกรรมภายนอกห้องเรียน

1. ทางโรงเรียนมีกิจกรรมไปทัศนศึกษาดูงานเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง
   ( ) ไม่มี ( ) มี ได้แก่ วิชา .....
2. ทางโรงเรียนมีกิจกรรมการเยี่ยมชมพื้นที่ในชุมชนใกล้เคียงที่ทำเศรษฐกิจพอเพียง
   ( ) ไม่มี ( ) มี ได้แก่ วิชา .....

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตอนที่ 3.3 ครูผู้สอน

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็นของนักเรียน		
	มาก (3)	ปานกลาง (2)	น้อย (1)
1. ครูให้ข้อมูลเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างครบถ้วน			
2. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนถามปัญหาหรือข้อสงสัยในเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง			
3. ครูมีส่วนช่วยส่งเสริมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตรแก่นักเรียน			
4. ครูส่งเสริมให้นักเรียนใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเรื่องของ3 ห่วง 2 เงื่อนไขเช่น พอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันและความรู้ คุณธรรม			
5. ครูสอนให้นักเรียนรู้จักพอประมาณ รู้จักพอไม่โลภอยากได้ของผู้อื่น			
6. ครูสอนให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรมเช่น ความซื่อสัตย์สุจริต เป็นต้น			
7. ครูสอนให้นักเรียนรู้จักมีเหตุผล ในการตัดสินใจเรื่องต่างๆ			
8. ครูฝึกสอนให้นักเรียนมีการวางแผนในการทำงานอย่างรอบคอบ			
9. ครูช่วยส่งเสริมให้นักเรียนใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างรู้คุณค่าเช่น ปิดน้ำ ปิดไฟฟ้า หลังการใช้งานทุกครั้ง ฯลฯ			
10. ครูประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่นักเรียน			
11. ครูมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมทางการเกษตรกับนักเรียนทุกครั้ง			
12. ครูให้นักเรียนทำการบ้านเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง			

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตอนที่ 3.4 เพื่อน

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็นของนักเรียน		
	มาก (3)	ปานกลาง (2)	น้อย (1)
1. เพื่อนมีส่วนช่วยในการทำกิจกรรมต่างๆในห้องเรียน			
2. เพื่อนมีส่วนช่วยในการให้ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง การเกษตรแก่นักเรียน			
3. เพื่อนมีส่วนช่วยในการทำแปลงเกษตรตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง			

ตอนที่ 3.5 สื่อที่ใช้ในการสอน

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็นของนักเรียน		
	มาก (3)	ปานกลาง (2)	น้อย (1)
1.โรงเรียนใช้สื่อ วารสาร ที่เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงประกอบการเรียนในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง			
2. โรงเรียนใช้สื่อ หนังสือ ที่เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงประกอบการเรียนในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง			
3. โรงเรียนใช้สื่อ วีดิทัศน์ ที่เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงประกอบการเรียนในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง			
4. ประเภทของสื่อที่ใช้ในการประกอบการเรียน เช่น หนังสือ ทำให้เข้าใจในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มขึ้น			
5. ประเภทของสื่อที่ใช้ในการประกอบการเรียน เช่น วารสาร ทำให้เข้าใจในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มขึ้น			
6. ประเภทของสื่อที่ใช้ในการประกอบการเรียน เช่น วีดิทัศน์ ทำให้เข้าใจในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มขึ้น			
7. ในห้องเรียนมีหนังสือ ที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงไว้ให้นักเรียนหาความรู้เพิ่มเติม			
8. ในห้องเรียนมี วารสารที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงไว้ให้นักเรียนหาความรู้เพิ่มเติม			

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตอนที่ 3.6 สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็นของนักเรียน		
	มาก (3)	ปานกลาง (2)	น้อย (1)
1.โรงเรียนมีพื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสม			
2. โรงเรียนมีการแบ่งพื้นที่ในการทำเกษตรอย่างเหมาะสม			
3. โรงเรียนมีแหล่งน้ำที่เพียงพอกับการทำการเกษตรของนักเรียน			
4. โรงเรียนมีอุปกรณ์ทำการเกษตรที่เพียงพอกับนักเรียน			

ตอนที่ 4 การประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี

ข้อคำถาม	ระดับการการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง					
	โรงเรียน		บ้าน		แนะนำผู้ปกครอง	
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจ						
1. นักเรียนมีการวางแผนทุกครั้งก่อนเริ่มทำการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ให้มีความเหมาะสมกับพื้นที่ และความต้องการของตลาด						
2. นักเรียนมีการแบ่งที่ดินออกเป็นส่วนๆ ก่อนเริ่มทำการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก						
3. นักเรียนมีการนำพืชผัก สัตว์ และปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ที่ได้จากการผลิต มาใช้แทนการซื้อจากท้องตลาด						

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ข้อคำถาม	ระดับการการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง					
	โรงเรียน		บ้าน		แนะนำผู้ปกครอง	
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ
4. นักเรียนมีการนำพืชผัก สัตว์ และปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ที่ได้จากการผลิต และเหลือจากการนำมาใช้ มาขายเพื่อหารายได้เสริม						
5. นักเรียนมีการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายในการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก						
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสังคม						
1. นักเรียนมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก						
2. นักเรียนมีการนำพืชผัก สัตว์ และปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอกที่ได้จากการผลิตไปแบ่งปันให้ผู้อื่น						
3. นักเรียนมีส่วนช่วยในการรวมกลุ่มนำผลผลิตต่าง ๆ เช่น พืชผัก สัตว์ ปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก ไปขายยังท้องตลาด						
4. นักเรียนมีส่วนช่วยในการให้ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอกต่อผู้อื่นหรือผู้ที่สนใจ						
5. นักเรียนมีการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการปลูกพืชผัก การเลี้ยงสัตว์ และการทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก						

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ข้อคำถาม	ระดับการการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง					
	โรงเรียน		บ้าน		แนะนำผู้ปกครอง	
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านสิ่งแวดล้อม						
1. นักเรียนมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์พืชผัก สัตว์ประจำท้องถิ่น เช่น การนำพันธุ์สัตว์ พันธุ์พืช ที่มีอยู่ที่บ้านไปแลกเปลี่ยนกับเพื่อนบ้านในพื้นที่ของนักเรียนเอง						
2. นักเรียนมีการพัฒนาพื้นที่ทำการ เกษตร การเลี้ยงสัตว์ ให้มีความสมบูรณ์อยู่เสมอ เช่น การปรับปรุงดิน						
3. นักเรียนมีการใช้สารสกัดต่างๆที่ได้จากสมุนไพรในท้องถิ่นมาปราบศัตรูพืชและแมลง						
4. นักเรียนมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ เช่น มีการขุดบ่อเก็บน้ำเพื่อใช้ในฤดูแล้ง						
5. นักเรียนมีส่วนช่วยในรณรงค์ให้ผู้ที่สนใจทำการเกษตรใช้ปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก แทนการใช้ปุ๋ยเคมี						
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านวัฒนธรรม						
1. นักเรียนมีส่วนช่วยในการรณรงค์ให้ผู้อื่นมีความรักในบ้านเกิดของตนเอง						
2. นักเรียนมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์และฟื้นฟูพืชผัก สัตว์เลี้ยงประจำท้องถิ่น ไม่ให้สูญหายไปจากท้องถิ่นที่นักเรียนอาศัยอยู่						

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ข้อคำถาม	ระดับการการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง					
	โรงเรียน		บ้าน		แนะนำผู้ปกครอง	
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ
3. นักเรียนมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การถนอมอาหารให้เก็บไว้รับประทานเป็นระยะเวลานาน						
4. นักเรียนมีส่วนช่วยในการเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นในพื้นที่ของนักเรียนเองให้ผู้ที่สนใจได้รับรู้						
5. นักเรียนมีการเข้าร่วมกิจกรรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่นของนักเรียนเอง เช่น การลงแขกเกี่ยวข้าว						

ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้ในการเกษตรของนักเรียนโรงเรียนวัดเบญพาด จังหวัดกาญจนบุรี

ปัญหา._____

_____

ข้อเสนอแนะ._____

_____

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประวัติการศึกษา และการทำงาน

ชื่อ-นามสกุล	นายพิชย์ชัย ทองนวรัตน์
วัน เดือน ปี ที่เกิด	17 สิงหาคม 2532
สถานที่เกิด	จังหวัดสุพรรณบุรี
ประวัติการศึกษา	วิทยาศาสตรบัณฑิต (เทคโนโลยีการจัดการการเกษตร) มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์